CUIVIS LEX.

CUIVIS LEX.

IGNORAMUS.

Comœdia coram Rege

JACOBO

ET

Totius Angliæ *Magnatibus per Academicos* Cantabrigienſes *habita.*

Editio Tertia, locis ſexcentis emendatior.

CUM

Eorum ſupplemento quæ, cauſidicorum municipalium reverentia, hactenus deſiderabantur.

Autore Mro. RUGGLE, *Aulæ Clarenſis* A. M.

LONDINI.

Ex Officina R. D. An. 1658.

Dramatis Personæ.

THEODORUS. *Senex*, Mercator Burdigalensis.
ANTONIUS. *Iuvenis*, filius Theodori.
IGNORAMUS. *Causidicus*, Anglus.
DULMAN. }
MUSÆUS. } *Clerici* Ignorami.
PECUS. }
TORCOL. *Leno*, Portugallus.
ROSABELLA. *Virgo* cognata supposititia. Tor.
SURDA. *Nana*, *ancilla* Torcol.
TRIGO. *Servus* Theodori.
BANNACAR. *Maurus*, servus Theodori.
CUPES. *Parasitus* & Bibliopola.
POLLA. *Uxor* Cupis.
COLA. *Frater*, Monachus.
DOROTHEA. *Matrona*, uxor Theodori.
VINCE. *Puer* Dorotheæ.
NELL. *Ancilla* Dorotheæ, Angla.
RICHARDUS. *Servus* Theodori.
PYROPUS. *Vestiarius.*
Fidicines.
Nauta.
Caupo.

Personæ Mutæ, Quarum fit mentio.

Antoninus, frater Antonii.
Catherina, filia Dorotheæ.
Manlius, Pater Rosabellæ.
Ursula, nutrix Rosabellæ.
Vrtado, Mercator Maurus.
Fledwit, Ignorami servus.
Alphonsus, Dux Portugallus.
Lorarii.
Lictores.
Meretrices.

Scena BURD[illegible]LA.

DULMAN
In laudem
IGNORAMI.

NOn inter Plaios gallantos & bene gaios,
Eſt alter Bookus deſervat qui modo lookos,
O Lector Friendleie, tuos: hunc buye libellum,
Atque tibi Wittum, tibi Teſtaque plurima ſellam.
Hic eſt Lawyerus, *ſimul hic eſt undique* Clerus,
Et Dulman *merus (quod non vis credere) verus.*
Hic multum Frenchum, *quo poſsis vincere Wenchum.*
Hic eſt Latinum, *quo poſsis ſumere vinum.*
Hunc Bookum amamus, ſimul hunc & jure probamus,
Qui non buyamus cunctli ſumus Ignoramus.

DULMAN Clericus tuus

à Deſca ſua.

ENCOMIASTICON
IN
IGNORAMUM.

NOverint Universities, *quod hic est Ignoramus;*
Iocorum hic diversities, est liber vere famous.
Per presentes *Lawyeres est* bonum *ac* legale
Angliæ Latinum, *warrantizabo tale.*
Hic sum statuta Regis; *hic est* Iustinianus;
Solicitorum greges; Attorney rusticanus;
Pandectas *tibi* Iuris, *&* Chartam Magnam *dabo,*
Cum Tabulis duodecem, *&* *totas in octavo.*
Tridecimo JACOBI *hic liber* Grantæ *natus,*
Spectando & ridendo rex tantum non---catus.
Quod hæc sit billa vera *Authorem qua Laudamus,*
Causidici odere, sic satis hoc probamus.
Denariis occlode * *hoc* habeas corpus *Iuris.*
Te capiam pro Nodde, si velles emere pluris.
Germani mei Gibos non amplius laudabo:
Non quæro ego bribos; sed quod dixi jurabo.

* *oem*, scribe cum dasho.

Est Truthum, & totum truthum, & nihil nisi Truthum: Ita te (*Lector*) Lawyerus adjuvet.

PROLOGUS PRIOR.

Martii 8. *An.* 1614.

Curſor, Muſarum Caballus, viz. Davus Dromo, *Equiſo.*

Cur. NUm quis Muſarum Caballum vidit hic? fontem Caballinum ut præterii modo, orarunt Muſæ illum ut perquirerem. Hac ego quæſitũ miſſus, illac ille, qui eum curat, *Equiſo.*

Equ. Ecquid de Caballo inaudiviſtin', Puer?

Cur. Nihil prorſus, *Equiſo.*

Equ. Optimum eſt igitur tu ut præconium facias.

Equ. Bene mones, *οιεχ* ··· *οιεχ*; Muſarum Caballus aberravit modo, nomine *Davus Dromo*, qui ſemi-homo & totus Caballus eſt, biceps beſtia, vegrandi capite & recalvaſtro, perlogis auribus, rubicundo roſtro, quaſi ore patulo, labris prominentibus, juba curta & ſubruſſa, excoriato dorſo, pedibus anterioribus ulceroſus, colore vario, cum rotunda macula in clune nigricante; ſiquis eum reddere aut commonſtrare voluerit, gratias inierit illius, & quotquot voluerit equas.

Cur. Agite, bonus eſt admiſſarius iſte Caballus. (*Caballus intrat.*----)

Equ. Ecce jam adeſt: Malum: Heus puer, ambo comprehendamus eum.

Cur. Oh, ferox calcitro.

Equ. Compellamus illum altrinſecus in iſtum angulum; Blande, puer, poppyſmate palpemus eum, *Ho, ho, ho, ho, ho, ho, Meſſe, ho Dave, ho Meſſe, ho Dromo, ho Meſſe Dave, Dromo ho.*

Equ. Ah nequiſſima beſtia, vin' aufugere? non tu *Davus Dromo* jam, ſed Dromedarius.

Cur. Ergo velim hunc *Davum Dromonem* in piſtrinum dari.

Equ. Etiam morſitas?

Cur. Etiam calcitras?

Equ. Quæris jam lumbifragium? tranquillum reddidero te, aut--ha, ha, he. Ut illum ad Muſarum fontem aquatum duxi modo, de ſubito curſum propipiens, ſeſe agere dixit velle Prologum hic; nempe Magnatum frequentiam impudens amabat homo, quam etiam nunc affectat impudentior beſtia.

Cur. Monſtrum narras.

Equ. Homo fuit, ſed cum homo non magis ſaperet quam Caballus, iratæ Muſæ, quas vexabat indies, mutarunt eum in Caballinum hominem.

Cabal. Malum: vis me ornare ac ſi eſſem Aſinus? Agam tamen Prologum.

Cur. Prologum tu,---atque Latinum etiam?---

Cabal. Quid ni ego qui omnes linguas calleam, Ἑλληνικὴν, *Latinam, Francoiſe, Caſtellana, Italiana, Teuch, Polaski.*

Equ. Hinnit tantum bene, nihil loquitur.

Cab. Ipſe porro à Principũ Legatis literas accepi

ſæpius,

sæpius, quibuscum & una vixi familiariter: Nam Caballus licet, Caballus sum Politicus.

Equ. Caballus etiam Ecclesiasticus olim, Decanus sc. de *Dunstable*.

Cab. Idque gratis etiam sine Simonia: Doctus enim sum; nam diem integrum in Bibliotheca olim jejunus recluſus fui. Quin equus ego cum Doctore Equite linguis variis pro gradu cum plausu disputavi; quapropter jam nunc spero Graduatum fore.

Cur. Imo transcendes ab Equo ad Asinum.

Cab. Nescis *Caligulam* consulatum destinasse incitato equo, purpureaque dedisse tegumenta ei?

Equ. At erat incitatus nobilis & velox equus; tu segnipes Caballus.

Cab. Egon'? qui tot Regiones, pleraſque etiam sine viatico, pererravi sæpius. Quin cursu provoco omnes Nobilium hic præsentium equos celeripedes, sive *Puppy*, sive *Franklin*, sive *Peppercorn*, sive *Crop-eare*, sive *Snow-ball*, sive *Saucie Iacke*, *Frecke*, *Spanyard*, *Peg with a Lanterne*, *Stramberies and Cream*, tanti quanti, vel in stadio *Royſtonienſi*, *Bracklienſi*, *Gatterlienſi*, *Coddingtonenſi*, *Sibbllecotes*, ubilibet; & nisi tintinnabulum vindicem ego, caudam curtate mihi: neque etiam quemvis equum, vel fatidicum, vel magicum recuſo, si præstigias, si prædictiones, si divinationes vultis. Caballus enim ipse sum Caballisticus.

Cur. Indica ergo formosam hic quis amat feminam.

Cab. Faciam vel tectis oculis.

Cur. Age, narra, quis?

Cab. Pleraque pars ſpectantium, præſertim non ridentium.

Equ. Quin ipſe etiam olim amaſti perdite.

Cab. Imo potius perdite amatus fui, nam plurimæ mulieres pulchræ optarunt mihi familiares fore.

Equ. Vera dicit; namque olim illius Domina, amoris ergo, ſellam familiarem ſuo ſibi ſuperfudit capiti: ſed dic amplius, age, iſta num in Comœdia riſus inerit?

Cab. Riſus erit certe, ſi riſus erit.

Equ. Sed num placebit? loquere.

Cab. Placebit iſtis, modo ſi placuerit.

Equ. At quis ſermo fuerit de fabula?

Cab. Fabulas meliores ſpectari nummulo *Ioudini* indies, Comœdiæ legibus hic corrumpi Comicos.

Equ. Quidnam de Actoribus judicium?

Cab. Miſeros Hiſtriones eſſe Academicos.

Equ. Quiſnam Actorum fautores plurimos habuerit?

Cab. Quis niſi *Davus Dromo*, toto notus in orbe nobilis quadrupedans?

Equ. Qui hoc?

Cab. Sat habet fautorum ſemper Caballus bonus.

Equ. Se jam facetum putat, alter ac ſi eſſet Sextius Caballus.

Cur. Ludit qui ſtolida procacitate, Non eſt Sextius ille, ſed Caballus.

Equ. Numquis jam emet ridiculum hunc Caballum?

Cur.

Cur. Sine ut inſpectem,[---*he looks in his mouth like a Horſe courſer*], *phy* vetulus eſt; at caudam pulchellam habet, & perquam robuſtum oropygium.

Cab. Cauda eſt pulchra ſatis, hac Muſcas à Muſis abigo.

Equ. Quin tu ipſe jam muſca es; quippe qui menſas alienas nec invocatus advolas.

Cur. Otioſus eſt, & nihili, illum hinc abducito.

Cab. At primum agam Prologum.

Equ. Eamus, nihil opus, nam qui primi in Scenam prodeunt aperient Argumentum.

Cab. At enim illi narrabunt ſerio.

Equ. Sed poſt ſcenam primam, quæ fabulæ ſumma eſt, vix quidquam agetur ſerium.

Cab. Et dixerunt quod Scena eſt *Burdeaux*, ubi & ipſe etiã olim fui; quod q; tu *Surdam* agas *Nanam*.

Cur. Eo ſum beatior, nam nihil audiero ſi nos exploſerit quis.

Cab. Quodque nomen eſt IGNORAMUS.

Cur. Nempe *Ignoramus* quænam aut qualis fuerit hæc Comœdia; ipſe dum pronunciaverit in cujus unius manu eſt dubia fortuna Scenica.

Cab. Quin igitur ipſe Prologus fiam: *Ignoramus* enim Cauſidicus, & ego affines ſumus.

Equ. Scite: Ambo enim barbare loquimini.

Cur. Caballus hic? ---barbarior videtur; dehinc itaque Muſarum minime, ſed barbari Caballus eris *Ignorami*.

Cab. At tuus; vel ingratiis agam Prologum tamen.

Equ. Os impudens! adhuc tu Prologus? Prologus tu? ---tu? Prologus? Ego te, ---

Cab.

Cab. Novi ego vires, & Veneres meas: agam.

Cur. Sine; & ni bene agat, illum tu hinc agito.

Equ. Incipe.

Cab. *Quandoquidem*----- *Quandoquidem* ---

Equ. *Quandoquidem*? quam Comice dictum? ſiccine in limine ipſo ceſpitas? *Quandoquidem*?

Cab. *Quandoquidē Comœdia eſt ſpeculum humanæ vitæ, & in veterum Comœdiis non parum ingenii, judices, quod in me ſcio quam ſit exiguum: Nempe, ſc. viz.* -----*verbi gratia*-----*Pindarus.*

Equ. Siccine *Pindarizas*? Os Caballi, tace: quid eſt quod nunc cogitas?

Cab. Cogitanti mihi ſæpenumero Prologum.

Equ. At faxo Epilogum facias.

Cur. Abripito illum hinc, indomitus eſt & pertinax.

Equ. At retundam pertinaciam hanc.

Cab. O tempora! O mores! quo me vertam, judices, in hac defloreſcente ætate Prologorum?

Equ. Adhuc obſtrepis? non hinc abieris? *ullons.*

Cab. Quin fonte labra prolui *Caballino*, *Cantare doctus Pegaſeium melos*, Magiſter artis, ingeniique largitor ipſe *Davus Dromo.*

Cur. *Davus* perturbat omnia.

Equ. At faciam ſileas & obtemperes; tene hunc puer, dum ---- *They put Banacles on his noſe* -- naribus indantur illi --- Hem ---- ſic indantur, jam quietus es, jam age Prologum.

Cab. Prologus ero tamen.

Equ. O ſcitum & naſutum Prologum!

Cab. Bene eſt: ni Muſis hæc narravero.

Equ. At muſæ minatæ hodie furcillis te trajicere.

Hinc

Hinc te jam ducam igitur quo dignus es, ad *Ignoramum*, is te semper posthac inequitabit.

Exeunt Cab. & Equ.

Cur. *Da veniam subitis; non displicuisse meretur,*
Festinat (Cæsar) *qui placuisse tibi.*

Pro-

Prologus Posterior.

Ad secundum Regis adventum habitus, *Maii* 6. 1615.

Puer Veredarius, *Dulman*, *Ignoramus*, *Messe Davy*, *Schioppius*, *Testis*.

Cornu sonat.

Puer. TRin —— Tran, secedite, date viam, veredarius ego sum, Londino huc qui vobis missus: ut renuntiem, quod jam *Ignoramus* nec agitur, nec potest agi. Ne me intuemini, ita res est ut dixi: rationem quæritis? nemo Causidicorum qui quam commodare togam *Ignoramo* volet; nemo *Ignoramus Ignoramo*. Nempe nuper lata prohibitione cautum, prohibitione sc. ut soli Causidici Theatro immunes sient: quamobrem exurgere jubet vos hæc charta & discedere. Spectatores peracta est hæc fabula: valete & Plaudite.

Dul. Quid? Plaudite? quid hoc est? Num ludus noster venit ad *non fuite* jam? oh, video Postam Posta, Posta, num portasti togam?

Ver. O *Dulman*! minime *Dulman*, minime; non quit parari toga prece neque precio.

Dul. Quare?

Ver.

Ver. Nam præter quod est prohibitum; nunc maximo *Deo Termino*, qui cedit nemini, togis fiunt sacra innumeris.

Dul. Hum, hum, hum, *voux avex* literas pro me; nonne?

Ver. Has tibi, istas hero attuli *Ignoramo*.

Dul. Hum, hum, hum, hic sunt nova scio, tu dato literam hanc meo magistro, dum ego lego meam.

P. Ver. faciam. *Exit Vered.*

Dulman *Legit superscriptionem literarum.*

Dulman junior, qui est puny Clericus de Ignoramus junior, qui est frater de Ignoramus senior, Dulmanissimo Avunculo suo Dulman senior, qui est senior clericus de Ignoramus senior, S. P. D.

——quid hoc est? S. P. D. oh nunc habeo, est *speed*; oh, oh, nam venit per Postam, *speed*.

Aperiens literas legit.

SI *ingrossus instrumenta bene est, ego quidem ingrosso instrumenta. Sciant presentes & futuri, mi avuncule Dulman, quod est communis apud nos reporta, quod* Ignoramus *est unus grossus ludus; & meus magister ait, quod vertit omnes libros suos* (*nam habet paucos*) *& invenit quod ipso facto est* rotosus *&* riotosus *ludus. Quare illi Prædicabiles qui volebant geldare Ignoramum, vel qui ligabant eum cum chordis & funis; Imprimis Trico, Cupes, & Cola, venient in Cameram stellatam pro una terribili riota. Dicit etiam quod habet tria beneficia quæ dedisset istis Prædicabilibus gratis antea* (*quod ego non credo tamen*) *sed ait, qui nunc habebunt ea solvent pro iis, pro toto & in solido. Præterea dicit quod est unum*

leofaile

Ieofaile *in ludo*, *facere communem Cáusidicum*, *communem stultum*, *qui solet facere alios communes stultos*: *& alium* Ieofaile, *quod faciebant eum loqui Latinum in Burdeaux*, *quod neque illic neque hic potest*: *sed si agunt iterum istum prohibitum ludum faciemus de eo Balladas gallantissimas*, *meliores iis quæ jam factæ sunt*, *quanquam sunt superfinæ & stant cum nobis in casu contra Cantabrigiam*; *licet multi dicunt quod sunt Asinini famosi libelli*, *& ideo dignissime damnati pro hæreticis nuper in Concilio Oxoniensi. Bene*, *bene*, *ego scio quod scio. Tu quæso* (*mi Avuncule* Dulman) *pro Dulmanitate tua*, *dic nulli Prædicabili hoc quod scribo* —— Nulli? at ego jam dixi vobis omnibus; stultus nepos, nonne potuit scribere sic in initio? sed quæso vos ut omne sit unum: nihil dicite de hoc, pro hac re jam non legam plus ad vos. *Intrat Veredarius.*

P. Ver. Dedi literas *Ignoramo*, sed cui rei iste apparatus?

Dul. Oh, est pro examinatione duorum magnorum nebulonum coram magistro meo *Ignoramo.*

P. Ver. Qui sunt illi?

Dul. Quidam *Gaspar Schioppius*, & quidam *Davus Dromo.*

P. Ver. Num ergo pronuntiare potest *Ignoramus*?

Dul. Non pronuntiat, sed pronuntiat tamen, nam neque Iudex neque Iusticiarius est, sed deputatus tantum ad capiendam examinationem hanc.....*Intrat Ignoramus*, *Messe*, *& Licflores.* Oh jam veniunt, Magister *Igno-*

ra-

ramus, num tu venis foras sine toga, vocata *a Gown*?

Igno. At ego veniam in chlamyde, vocata *a Cloak*, potius quam non currat lex: puer, abi hinc, & commanda ut producant huc etiam nebulosissimum *Schioppium* nobis, dum ego hunc examino.

P. Ver. Fiet. *Exit Puer.*

Igno. Sirrah, *sirrah*, quod est tuum verum nomen, *sirrah*, *hah*?

Mes. Davus Dromo.

Igno. Alias *Messe Davy*, *sirrah*, nam cum eras arrestatus antea dixisti quod non eras *Davus Dromo* sed *Messe Davy*, & sic faciebas escapium, hah? Duplex nomen, duplex nebulo. *Dulman*, lege accusationes.

Dul. Imprimis præsentant quod tu *Davus Dromo* modo guerrino armatus, assaltabas spectatores *Ignorami* cum terribili engina, vocata anglice *a hobby-horse* cum kikkis, & friskis, & cum horrendo sonitu *Snip-snap*, *snip snap* ad terrorem legei populi Domini Regis, & ad mortem Infantum.

Igno. Hah? quid ais ad hoc, *sirrah*?

Mes. Erat quidam mihi simillimus, nam ego quidem non intereram dum acta est *Ignoramus*. Notissimum est enim me ea nocte fuisse ebrium.

Igno. O ho, es ebrius nebulo & mendax: tute ipse eras.

Mes. Eram & non eram.

Igno. At *sirrah*, *sirrah*, non tu tunc & ibidem challengebas equum Regis? quod est *petty treason*, *sirrah*.

Mes.

Mes. Ego provocabam tantum Magnatum equos.

Igno. Oh, nota *Dulman, scandalum magnatum equorum.*

Dul. Scandalum magnorum equorum.

Igno. Tu es unus equus vocatus *saucie Iacke*, nam tu olim capiebas parietem de Principe.

Mes. Oportune feciſſe memini, cum erudiebam Legatos ut acciperent.

Dul. Magiſter, puto potes habere *breve* de Idiota examinando, nam olim voluit eſſe *Decanus de Dunſtable*: ſi vis, ego ſcio legem.

Igno. O tu, tu ſcis legem, non ego; Tu docebis quid debeo dicere. Eſtis duo Idiotæ. Bene, examinabo: *ſirrah*, quid differunt ſtultus per naturam, & ſtultus per artem?

Mes. Quantum ego & *Archy*, vel quantum *Ignoramus & Dulman.*

Igno. Hoh, video quod es major nebulo quam ſtultus, *ſirrah*, & tamen es magnus & ſuperbus ſtultus, nam auſus es etiam tiltare cum Regis ſtulto.

Mes. Pares cum paribus.

Dul. *Miſſe Davy*, Tu ſcis quod eſt *petty Treaſon, Meſſe Davy.*

Mes. Quid, *Petty Treaſon, Dulman?*

Igno. Sed, *ſirrah*, num id verum quod tu ſcribebas in *Latino* ad Papam ut facere te Cardinalem?

Mes. Imo, & fuiſſem ſi ſcripſiſſem congrue.

Igno. Congrue? nota *Dulman* quod coinavit & tranſportavit trans mare *falſum Latinum, contra ſtatutum in eo caſu proviſum & editum.*

Dul.

Dul. Ergo magister, hoc ejus *falsum Latinum* confiscabitur ad nostrum usum.

Igno. Sine me, ego capiam ordinem pro hoc; *sirrah* quantum habes de eo?

Mes. Plurimum, sed non quantum vobis sufficit.

Igno. Bene, video quod es notorius malefactor, & retornabo tantum ad magistratum, & scribam ut pronunciet de te *in modo & forma sequente*; Primo si venis ad Aulam ut sis jactus sursum, Anglice *tost in a Blanket*, si unquam sis in amore, habebis vocatum *a Cod-peice* consutum post te, & sic saltabis ut olim fecisti *Genevæ*, & eris vagabundus, nec unquam habebis ullam terram, nec ullum magistrum, nec ullum panem; aut potum de tuo, sed tanquam musca vives ad alienam mensam, quamvis sæpe repulsus cum plagis: &c. Iam auferte Nebulonem.

Mes. Hei mî! perii propter excellentiam ingenii, quæ aliis salutaris est. *Exit Messe.*

Intrat Schioppius & Testis.

Ignora. Pape! venit ille nebulo in printo *Schioppius.*

Test. Heus vos, adest *Schioppius*, fur, trifur, furcifer trifurcifer, cavete crumenis, adest Legatus Latronum *Schioppius.*

Non fuit Autolyci tam piceata manus.

Igno. Vide annon sit arsus in manu?

Test. Sæpius; totus est stigmaticus. Hui, en ut sunt ungulatæ manus, & viscosæ.

Dul. Profecto en etiam habet nasum scissum,

&

& est *Crop-eare* etiam: per markas hic est ille *Gaspar Schioppius* è *Munster.*

Ignor. Gaspar a Monster.

Test. Munster Franco, qui cum matre ejus consueverat, pater illius fuit: est ille notus spurius.

Igno. O ho, num est bastardus? *Pon bastard est adventure, mais meschant est de nature*: perge Testis.

Test. Auream etiam suffuratus est catenam patri suo.

Sch. Tum vero non nisi 14. annos natus eram, quod ingenii indicium mei extitit.

Dul. O fellonem ab ipso cunabulo, Anglice a *Cradle.*

Test. Quin pater, eo adolescente adhuc, deploratum Nebulonem fore suis amicis dixit.

Igno. Vere dixit.

Test. Plagiarius etiam hospiti *Giffanio*, aliisque libros & chartas suppilavit.

Sch. Fateor. Literatum furari literas furtum non est.

Dul. Sta longius impudens, puto aliquas chartas meas furatus est, desunt nonnullæ.

Sch. Ego chartas tuas?---- ---- mihi charta supereſt, meas testor tot famosas quas vulgavi chartas.

Igno. Imo tu scribillas famosos libellos.

Test. Nam adolescens scripsit spurciſſima *Priapeia.*

Igno. Quid?

Test. Quod honeste accusari non potest.

Sch.

Sch. Pro illis confidenter dicam, omnes mihi seipsas debent feminæ.

Igno. Qua in re?

Sch. Illis ego restituam muliebria, mutando L in N.

Dul. Magister, L in N? hic est pecia secretæ knaveriæ.

Test. Vide notas ejus impudicissimas etiam scripto vitam passerum hominum vitæ prætulit, idque pathetice valde, quod fuit salaciores.

Igno. Audio etiam quod es Apostata, & Renegado.

Test. Tunc non Gaspar, sed *Schioppius* erat; Nam cum esuriret, ne periret fame, librum scripsit *Romæ* de conversione sua. *Romam* petebat Esuritor *Schioppius*, profectus ex *Germania*.

Sch. Heus, cum esuriebam, Cardinalis *Mæ*drucii culina patebat mihi.

Test. At ibi famelicus cum canibus pugnabas, lingens de lingendis patinis.

Igno. Est carmen proverbiale,

Si canis in Hilla religatur mordet in illa.

Dul. Ha, Ha, He, magister.

Sch. At ego de conversione mea, insignis Theologus repente ex *Bibliotheca Vaticana* prodii.

Test. Scilicet, utpote qui olim sacris Bibliis *Plautum* prætulit *Atheos*. Hinc *Bacchum*, *Cererem*, *Venerem* super omnia colit; hinc est quod cum diis hominum belligerare solet, *Romuli* Parasitus, pater esuritionum, qui animam tantum pro sale habet, vixque pro anima-

ma salem. Hinc perjuriorum & mendaciorum mole cœlum affectat Terrigena, Idolum impudentiæ, patibulare mendicabulum & Carnificum victima. Hinc quod sordido dente, & fœdis linguæ probris Cerberus ille sacra Regum numina lacessit. Hinc quod nigra insolescit fama Archicarnificis & Prostibuli filius. Hinc quod impudentissimus conscribillator, stilum stringat contra Legatos latro ipse maximus & *Lavernio.*

Sch. At meus Legatus latro forsan efficiet ut sim Legatus à latere.

Igno. Interim eris ablegatus, & ligatus ut Latro; est notabilissimus nebulo quem unquam vidi in vita mea. Bene, informabo judicem ut te puniat sic.

Sch. At ego *Baro* sum, nobile mihi convenit judicium.

Test. Ergo judicari æquum est per pares suos nempe *Barones Campi floræ*; O furfanti *Baroni*

Igno. Scio per legem hoc erit judicium tuum Primo, quia es magnus mendax, lingua tua defamatoria erit perforata cum candenti ferro; & quia es impudens ænea facies, inuretur in frontem tuum.

Test. Fronti? frustra, namque huic nec frons nec cor unquam erat.

Igno. Et quia habes os impurissimum, ut olim *Heidelbergæ*, portabere ad unum stercorarium, & ibi os tuum totum implebitur cum fimo, & sic fœdissima tua anima ibit extra per ὕστερον πρότερον ut inquit *Græcus Ethnicus.*

Dul. Quid, quid, magister?

Igno. Est *Græcum*, stulte.

Dul.

Dul. Oh, ego non possum scribere: *Musæus* debet scribere hoc.

Igno. Asine, Asine: Post id cadaver tuum jacietur in unius Abbatis Latrinam.

Sch. At si damnari nequeo, quoniam sæpe sum phreneticus, cavete quid facitis.

Igno. Tollite nebulonem hinc.

Test. Cavete marsupiis. *Exeunt.*

Intrat Veredarius.

P. *Ver.* Signor, toga tibi jam parata est.

Igno. Quomodo?

P. *Ver.* Unam invenimus inter *Schioppii* furta.

Igno. Ergo ego adibo jam & induam eam togam, post *Ignoramus* retornabit ad vos iterum.

P. *Ver.* At redi statim, Signor.

Igno. Erit *retorna brevis*, ne time.

Dul. *Dulman* retornabit etiam, *nullum erit essonium* *Exeunt* Igno. & Dul.

P. *Ver.* Redibit iterum in scenam *Ignoramus*, verum quod redit, illi nihil, sed vestræ clementiæ, *Cæsar*, patrone *Cæsarum*, debetur; Vestro debetur amori Academiæ.

Quanto litterarum ipsius est perfecta Academia,
Tantus nostræ honos Academiæ, qui tanto major est,
Ob istoc decus, magna inundamur nos invidia.
Ecce iterum nigros corrodit lividus ungues,
Da tantum *Cæsar* tu magis ut doleat:
Da *Cæsar* (quod potes) tantum ut doleat.
Uti rumpatur quisquis rumpitur invidia.

FINIS *Posterioris Prologi.*

IGNORAMUS.

Actus Primus. Scena Prima.

Argumentum. *Manlius senator Londinensis Dorotheam feminam Burdigalensem duxit, cujus fidei duas etiam filias reliquit moriens, quas habuit ex uxore altera, Catharinam & Isabellam. Manlio mortuo, Dorotheam viduam duxit Theodorus quidam, ex qua uno partu Gemellos habuit, Antonium & Antoninum, ita similes, ut nisi nævo in lævâ Antonini malâ non distinguerentur invicem. Convenit inter Theodorum & Dorotheam duas filias duobus filiis desponsare, Catharinam Antonino, Antonio Isabellam. Isabellam Detfordiæ enutritam rapuit Vrtado quidam Maurus. Vxorem una cum Catharina & Antonino Londinii reliquit Theodorus; ipse Burdigalam cum Antonio navigat.*

Istam historiam filio Antonio narrat Theodorus senex, quem Londinum mittit, ut matrem deducat cum familia: ille (amore Rosabellæ detentus) causas fingit; insistit pater; tandem unius horæ moram egre impetrat.

THEODORUS. ANTONIUS.

THEO. Ergone obsequêris fili? *Ant.* Pater es, quid vis jube.

Theo. Euge fili Antoni;
Quin tu primum omniũ quid sit quod te velim,
Quantique negotium, paucis ausculta mihi,
Audisse te per nebulam, credo ante hac,

E Londino uti Mercator à me *Burdigalæ* hic
Magnam mercatus est vim vini nobilis,
Grandi id pecunia, sed præsenti neutiquam:
Quippe scripsit nummos; scripsit, non solvit tamen.
Tu fili, nil crede: hic nervus est sapientiæ.
Intelligis? *Ant.* Recte, pater; perge si placet.
Theo. Ego, ut is *Londinensis* fefelliſſet fidem,
Hinc eo *Londinum* recta, uti argentum exigam.
Ibi dum id efflagito, dum is lentè nomē expedit
Fio interea familiaris populari meæ,
Viduæ cuidam, *Burdigalensi* feminæ:
Huic nomen *Dorothea* est; ea tunc temporis
Londini habitabat; illā enim uxorem hic duxerat
Opulentus Senator *Londinensis*, idem Eques,
Nomen ei *Mallem*. *Malleus*? imo *Mavleus*.
Is adeo post nuptias hinc transtulerat eam
Londinum in Patriam suam; ibi in morbū incidens
Illam hæredem instituit, atque ad plures abiit:
Ex ea nulli huic nati sunt liberi; cæterum
Ex alia Uxore, quam prius habuit scilicet,
Duas suscepit, forma eximia filias:
Natu major *Catharina*, *Isabella* minor cluit.
Has ille moriens, cum dote una, *Dorotheæ*
Commisit fidei (quamlibet Novercæ) uti eas
Nuptum daret, simulac maturuissent viro:
Divitiarum inde illis sat superque; Eas tamen
Formæ indolisque dotes quanto superaverant?
Quid multa? hancego ut vidi, ut perii; ambio diu
Diu posco, diu negat: Tandem annuit;
Fiunt nuptiæ; fit anno vertente gravida;
Uno partu gemellos enixa est mihi;
Horum alter ipse es, *Antoni* fili: Alter est

Antoninus. Eratis autem gemini pueri
Forma tam simili, ut dimidiatos dicerent:
Vos neque ego, neque mater, internoscimus, adeo,
Nisi *Antonino* hic dextera in mala nœvulus,
Unde alium ab alio haud alias internovimus
Cæterum ego post aliquot annos in patriam
Rediens, illinc te sexennem jam mecum aveho.
At fratrem *Antoninum* cum *Dorothea* simul
Reliqui *Londini*, annis abhinc quindecem.
Namque uti per *Franciam* iter huc perreximus,
Anglis cum *Francis* bellum undique. Capti sumus
Igitur ab hostibus; neque sex menses plus est,
Quum, pace utrinq; inita, esse nos liberos sinunt:
Liber ut fui, cogitabam *Londinum* indies,
Dorotheam meam ut reviserem. At pravis litibus
Detentus hic ingratiis, usque dum hæreo,
Et usque, & usque. O *Lernæam* vere Sobolem
Pragmaticorum, qui lites ex litibus serunt
Mortalibus immortaliter! Lites fuge,
Macrum arbitrium opimo judicio potius est.
Memento, fili. *Ant.* Memini, pater. *Theo.* Ergo dum licet
Matrem nunc tuam videre gestio, fratremque, & novam
Illius Nuptam. *Ant.* Eum duxisse *Catharinam* ferunt.
Theo. Scilicet. Namque ego & uxor decrevimus jamdiu
Duas illas ex priori uxore filias,
Quas dixi *Manlii*, vobis in nuptias dare.
Vos illis itaque despondimus à parvulis,
Antonino utique *Catharinam*, *Isabellam* tibi.

Sed misera *Isabella* destinata tibi periit.
Nutriebatur illa *Detfordiæ*, prope *Thamesin*;
Ibi una cum nuttrice jam quadrimula,
Seu subrepta, seu submersa, periit novemdecim
Abhinc annis. *Ant. Catharinam* quam memoras, pater,
Vidistin'? *Theo.* Nunquam; namque illam illius Avia
Educabat, à nobis longe in *Devonia*:
Tantum est, fili. Sci'n jam quid sit quod te velim?
Ant. Nondum Pater; Sed si id est quod suspicor, petii.
Theo. Hoc scilicet; Tu illico hinc *Londinum* uti naviges,
Matrem huc quo deducas, cum fratre & familia.
Ant. Occidi: amores mei peribunt interim.
Theo. En tibi,
Mater tua scripsit venturam se huc propediem,
Saltem *Antonium* fratrem missuram illico;
Cogita quam suave tibi erit, post tantū spatium,
Matrem tibi osculum, fratrem amplexus dare.
Quid est? quid frontē caperas? quid oculi turbidi?
Numquid dolet? *Ant.* Equidem, ut verum fatear, hoc est
Amare. *Theo.* Hui: amas? *Ant.* Minime pater: horreo, inquam, *mare*.
A-mare mihi nunc ægre est. *Theo.* Eia, Delitias facis,
Causas fingis; video: tibi eo abeundū est statim.
Ant. Statim, Pater? *Theo.* Statim, fili. Obtemperas mihi?
Ant. Meum est; sed quæso cogitandi spatium, Pater.

Theo.

Theo. Enimvero pulchre, Pater ubi imperat ibi
Filium rogare cogitandi ſpatium, pudet.
Ant. Faciam vero libenter: at— *Theo.* Quid ai?
Ant. Peto
Suppliciter, mihihos ſex, autſeptē dies impertias,
Tantum ut parem me, & amicis valedicā meis.
Theo. Ne te hoc ſollicitet, faciam id ego vicem
tuam.
At quæ itineri opus parata jam ſunt omnia.
Navem conduxi, mercedem dedi, nihil deſit.
Ant. Sin *Anglia* verſus *Septentrionem* eſt,
Mare mihi præcluſum, flat ita *Auſter* jam oppoſitus *Septentrioni.*
Theo. At hoc eſt quod properes velim.
Nam *Auſter* hinc te rectà in *Angliam* feret. Quid
jam?
Ant. Audi'n? ut Pelago ventus iraſcitur? vide'n?
Uti procellas Cœlum minatur nubilum?
Th. Sanuſne? an ſomnias vigilans? lenis en enim
Auſter uti flat ſudo & ſecundo flamine.
Neſcio quid ſit; non temere eſt quod nugas agis.
Jam ſecundum eſt jam jamque: enimvero
ſuccenſeo
Ant. Iamne? Ahime, *Roſabella* mea. *Theo.* Eia,
flesne puerule? Dii!
Quid hoc rei eſt. *Ant.* Mi ſimne id, ſi ira benigni
Patris
Lachrymas excuſſit amanti filio? *Theo.* Si id eſt,
bene eſt.
Quid moramur igitur? *Ant.* Unicum hoc oro,
pater, dum amicis reſtituo
Credita mihi depoſita, tantillum temporis modo concedas mihi.

Theo. Tantillum id quantillum est? *Ant.* Horas quatuor haud amplius.

Theo. Nimium est. Nautæ jam te expectant, vela ut explicent.

Ant. Binas saltem horulas.

Theo. Binas licet, Interim introibo ego, ut obsignem ad *Dorotheam* literas,

Tibique argentum ut promam; at parcas tu sumptui.

Namque lites plurimum mihi intercipiunt pecuniæ.

Dandum est *Crumeni-mulgis* istis *Causidicis*:

Usque est dandum, atque usque. Aurum, quam Æquum, plus potest. *Exit. Theo.*

ACTUS I. SCENA II.

Argumentum. *Queritur Antonius de Infortunio suo, suosque amores narrat, ut Rosabellam ambit filiam Portugalli nobilis, qui Fessæ moriens illam fidei fratris sui Rodrigo Torcol concredidit, qui lenoniam Burdigalæ exercens illam nolit nisi sexcentis aureis vendere, quos pepegit Causidicus Ignoramus, litibus componendis jam Burdigalæ agens. Gaudet tamen Antonius fidem inter amantes mutuo datam.*

ANTONIUS *solus.*

HOrasne ergo binas; tantumne binas vita mihi suppetit?

Quod si abs te abeo, *Rosabella* (perditum me) abeo è vita simul.

Abire tamen jussit me Pater: Illi parendum. At manere me

Cogit

Cogit amor ingratiis. Quid faciam? Hinc, illinc,
undique perii.
Patri quidem obsequi necesse est. Id restat uni
cum,
Salem uti supremum ei valedicam, priusquam
hinc abiens moriar:
Nam ne quid amplius sperem, facit ipsius Patrui
Portugalli impuriſſimi ingenium, qui cum illa
habitat:
Is mercatorem simulat se, Leno cum siet:
Nomen ei *Torcol*; inde quod collo distorto siet:
Simulatque videris, Scelus esse dixeris. Sed ut ut
Scelus, meam tamen bene ac pudicè habuit,
Nuptamque dabit, fratris ut filiam decet.
Nam Pater *Rosabellæ Portugallus* nobilis
Fessæ motiens, quo se ille contulerat loci,
Bello ut mereret, pupillam huic fratri suo
Fessæ tum agenti filiam concreduit.
Illam autem, quod sit virginum pulcherrima,
Multi ambiunt, eamq; vel indotatam ducerent.
Sed Leno avarus vult sibi pecuniam insuper.
Quamobrem ipse qui pro ea vitâ paciſci velim,
Aureos sexcentos pepegi, illa ut nubat mihi.
Despondit, sed hac lege si inter mensem nume-
rem:
Ego interea quæsivi sed, nusquam reperi:
Eoque inanem is me, & se delusum putat.
Nunc hanc rem igitur cum quodam *Anglo* Cau-
sidico agit,
Qui cum huc ex *Anglia* accersitus sit ideo.
Cum aliis ejusdam linguæ & ordinis viris,
Inter populares suos hic lites ut dirimeret,
Amori si (Diis placet) vacat,

Et meam insane deperit.
Oſce & *Volſce* loquitur, nam Latine haud ſapit.
Merus ſtupor, at multi nummus aureus Aſinus:
Summà *Cauſidicus*. Id me ſolatur tamen,
Quod mutuo amantes fidem dedimus invicem.
Clam illo, clam patre, quem iſthoc celo ſedulo.
Quin dum loquor abit hora, quæ mihi noviſſima
Homini horario. Properabo igitur eam ut alloquar.
At at, ecce *Cauſidicus Ignoramus*; hanc ille ut eripiat mihi?
Illum ego niſi male mulctem --(*Theo. intus*) Fili *Antoni*! *Ant.* Hei mihi, pater vocat. *Theo. Antoni*! *Antoni*! *Ant.* Pater. *Theo.* Ocyus huc intro ad me. *Exit. Ant.*

ACTUS I. SCENA III.

Argumentum. *Ignoramus Clericis ſuis, vocatis Dulman & Pecus, amorem ſuum erga Roſabellam narrat, irridetque Muſeum quaſi hominem Academicum.*

Ignoramus. Dulman. Muſeus. Pecus.

PHi, phi: tanta preſſa, tantum croudum, ut fui pene truſus ad mortem. Habebo *actionem de intruſione contra omnes & ſingulos*. Aha *Mounſiers, vonlez vox intruder par joinct Tenawt, il eſt playne caſe, il eſt point droite de le bien ſeance. O valde caleor; O chaud, chaud*: precor deum non meltavi meum pingue. Phi, Phi. In nomine Dei ubi ſunt Clerici mei jam? *Dulman! Dulman!*

Dul. Hic, magiſter. *Ignor. Voux haves Dulman.*

Mel-

Meltor, *Dulman*, meltor. Rubba me cum Towallio, Rubba. Ubi est *Pecus*?

Pec. Hic, Sir.

Igno. Fac ventum, *Pecus*. Ita, sic, sic. Ubi est *Fled-wit*?

Dul. Non est inventus.

Igno. Ponite nunc chlamydes vestras super me, ne capiam frigus. Sic, sic. *Ainsi bene faict.* Inter omnes pœnas meas, valde lœtor, & gaudeor nunc, quod feci bonum aggreamentum inter *Anglos* nostros: *Aggreamentum*, quasi *aggregatio mentium*. Super inde, cras hoysabimus vela, & retornabimus iterum erga *Londinum*: Tempus est, nam huc venimus *Octabis Hillarii*, & nunc fere est *Quindena Paschæ*.

Dul. Juro magister, titillasti punctum Legis hodie.

Igno. He, he? Puto titillabam. *Si le nom del grantour, ou grante, soit rased, ou interlined en faict Pol, le faict est grandement suspitious.*

Dul. Et nient obstant si faict Pol, & illud etiam in Coine.

Pec. Ar id, de un faict pendu in le Smoak, nunquam audivi titillatum melius.

Igno. Quid tu dicis, *Musæe*.

Mus. Equidem ego parum intellexi.

Igno. Tu es *Gallicrista*, vocatus *à Coxcombe*; nunquam faciam te Legistam.

Dul. Nunquam, Nunquam; nam ille fuit *Vniversitans*.

Igno. Sunt magnæ Idiotæ, & Clerici nihilorum, isti *Vniversitantes*: miror quomodo spendisti tuum tempus inter eos.

Muſ. Ut plurimum verſatus ſum in *Logica.*

Igno. Logica? quæ villa? quod Burgũ eſt *Logica?*

Muſ. Eſt una artium liberalium.

Igno. Liberalium? Sic putabam. In nomine Dei ſtude Artes parcas & lucroſas: non eſt mundus pro Artibus liberalibus jam.

Muſ. Deditus etiam fui amori Philoſophiæ.

Igno. Amori? Quid? Es pro Bagaſchiis & Strumpetis? Si cuſtodis malam regulam, non es pro me: rurſum reddam te in manus Parentum iterum.

Muſ. Dii faxint.

Igno. Quota eſt Clocka nunc?

Dul. Inter octo & nina. *Ig.* Ite igitur ad manſorium noſtrum cum Baggis & Rotulis. Quid id eſt? videam hoc inſtrumentum; mane *Petit*, dum calceo ſpectacula ſuper naſum. O ho, ho, ſcio jam. *Hec Indentura facta eſt inter Rogerum Ratledocke de Caxton in Com. Breckocke.* O ho. *Richard Fen, Iohn Den.* O ho. *Proud Buxzard Plaintiffe, adverſus Peakegoſe defendant.* O ho, vide hic eſt defalta literæ; emenda, emenda; nam in noſtra lege una Comma evertit totum *placitum.* Ite jam, capiato tu hoc, tu hoc ingroſſa, tu truſſato ſumptorium pro jornea. *Exeunt Clerici.*

IGNORAMUS *Solus.*

HI, ho! *Roſabella* hi, ho! Ego nunc eo ad *Veneris Curiam* lætam, tentam hic apud *Torcol*: Vicecomes ejus *Cupido* nunquam ceſſavit donec *invenit me in Baliva ſua*: Primum cum amabam *Roſabellam*

ſabellam niſi parvum, miſit *parvum Cape*, tum *magnum Cape*, & poſt *alias Capias*, *& plures Capias*, *& Capias infinitas*, & ſic miſit tot *Capias*, ut tandem *Capavit me utlegatum* ex omni ſenſu & ratione mea. Ita ſum ſicut muſca ſine Caput; Buzzo & torno circum circa, & neſcio quid facio. Cum ſcribo inſtrumentum, ſi femina nominatur, ſcribo *Roſabellam*; pro *Corpus cum cauſa*, *Corpus cum caudâ*; pro *Noverint univerſi*, *Amaverint univerſi*; pro *Habere ad rectum*, *Habere ad lectum*; & ſic vaſto totum *Inſtrumentum*. Hei, ho, ho, hei, ho.

ACTUS I. SCENA IV.

Argumentum. *Torcol leno meretrices ſuas inducit ut ſalutent Ignoramum; narrata prius hiſtoria de naufragio ſuo & quare Lenocinium exercet. Convenit inter Ignoramum & Torcol ut ſi vel attulerit vel miſerit ſexcentas Coronas, cum inſtrumento & privato ſigno, Roſabellam ferat, quod Ignoramus pollicetur.*

Torcol. Ignoramus. Meretrices.

Tor. HEus *Pſecas*, *Corinnam* ceruſſa; *Sebinam* fuca minio;
Cæliam orna *Calliblepharis*, & flavo *Dorcada Corymbio*.
Si ornatæ eſtis puellæ accedite hùc, atque hic in conſpectu meo
Fidibus canendo ſaltandoque exercete vos.
Iſtiuſmodi blanditiæ pelliciunt Amatores in Naufragium

Hic,

Hic, quod feci ego, *Fessa* rediens in *Portugallian*, ex opulento me tenuiorem reddidit.
Artes itaque cogor exercere Lenonias.
Re illa adeo, quæ mihi ex naufragio supererat,
Meretrices conduxi ex variis Regionibus,
Quam variæ linguis, habitu tam vestis:
Easque ornavi cujusque more Patriæ.
Lucri certè bonus est odor ex re qualibet.
Atqui tamen cognatam *Rosabellam*, pudicam virginem,
Nuptã bene ut spero, hodie locavero *Ignoramo*;
Atque etiam sexcentos ea propter accipiam
Quos mecum pepegit aureos. At at, quisnam
Ille est? Oh, Signior *Ignorame*, Homo hominum
honoratissime, Tune hic eras? *Bexo las manos Signior*; Tuorum sum servus servorum.

Igno. Profecto hic est Papa.

Tor. Quid nunc imperas servo tuo, Domine, mi Domine?

Igno. Ha, he! Dabo tibi *supersedeas* pro istis complementis. Puto feciste collum tuum tam tortum cum Congis & Cringis.

He laies his leg over him.

Tor. Signior, factum est hoc *Burdigalæ*, dum vinum unius auriculæ bibo, bonum probans, horsum inclinaveram.

Igno. Nunquam habebis *Breve de recto.*

Tor. Sive rectus sive tortus sum, tuissimus, Signior. Ubi estis virgines? Exite. O Signior.

Prodeunt Meretrices.

Igno. Mitte quæso Cringia, & Cruragia. Sed quæ sunt istæ quæ veniunt extra? suntne tua *Bona & Catalla*?

Tor.

Tor. Signior, & mercator sum & musicus; Ludum ideo hic aperui Fidicinum.

Igno. Nulla fides tuis fidiliis. Sed cujus gentis sunt?

Tor. Hæc cum Cithera *Græcula*, illa *Germanica*, *Hebræa* cum tympana, *Britanica* hæc, *Hispanica* ista cum tibia, *Arcadica*, *Francica* cum testudine, *Veneta*, *Maura*, *Persica*, *Turcica*. Agite jam.

Saltantes Canunt.

Igno. Sunt bellæ ministraliæ: tu es Dominus fœdi hic.

Tor. Introite; sed primum Dominum meum humillime salutate singulæ.

All salute in their languages, and kisse him,

Igno. Quid vultis? *Habetis narrandum de osculanda?* Quid, vi & armis?

Estis bonæ, warrantizabo *(ad Maurum conversus)* Phi, pho. Abi tu; tu es uxor diaboli. Sed dic bona fide, non ludunt hæ *ad luda illicita contra statutum*?

Exeunt Meretrices.

Tor. Mihi crede, sunt illibatæ signatæque virgines.

Igno. Signatæque? imo sunt *signatæ communi sigillo*: Ha, he!

Tor. Signior, neque ego, neque illæ sumus istarum artium. Vale.

Igno. Mane: iracundus es? Ego tantum frangebam jocum, quod debet & solet apud nos, quanquam sit super vitam hominis, & tu capis id in bono serio: sis jocundus. Dic mihi quomodo valet *Rosabella* mea?

Tor. Oh; illa, quod virgo non est, nubit alii.

Igno. Num dicis hoc in sobria tristitia?

Tor.

Tor. Dixi : illum inescavero magis.

Igno. *Diable*, quæ est hæc *fraus*, *covina*, *& de-ceptio ?* Nonne erat *Indentura facta inter te & me* ut si ego darem tibi sexcentas coronas, marita-rem tuam wardam *Rosabellam*, & hic dies op-punctatus est pro solutione ? Non est verum ?

Tor. Est.

Igno. Bene; fac quid vis; ego habeo tuam *In-denturam & obligationem salvam & solidam*, *tu-manu sigillatam*, *& datam*, *& deliberatam.* Et si non dabis mihi *Rosabellam*, forisfacies eam ob-ligationem, viz. mille Coronarum : Quid ais ? unus Rex, unus Lex ; non te defendet medietas linguæ : Quid ais ?

Tor. Pu[illegible] scilicet omnia hic transigi more *Angliæ.* [illegible] sexcentos aureos hodie attuleris, haud muto factum.

Igno. Bene facis, nam fuit *aggreatum accorda-tum & condescensum* ; Ergo ego veniam in perso-na mea hodie cum moneta si possum, si non pos-sum, mittam unum ex Clericis meis pro ea.

Tor. Verum ego tuorũ servorũ novi neminem.

Igno. Neque illi te ; sed est totum unum pro eo. Ille apportabit tibi sexcentas coronas & in-strumenta, & dicam illi quod habes curvum col-lum etiam : Quid times ?

Tor. *Antonium* atque vaferrimum *Triconem* ti-meo, qui mihi *Rosabellam* propter ubique insidi-antur, adeo ut vix tum caveam, cum caveo ma-xime ; optimum itaque est ut de signo inter nos conveniat occulto : insuper cautelam cautelæ ad-dere cautius est.

Igno.

Igno. Quanquam non opus est, tamen si Clericus meus *Dulman* venit, dabit tibi hoc privatum signum, capiet te per nasum sic.

Tor. Placide, esto igitur, atque cave nemini alii nisi illi dixeris.

Igno. Putas quod sum Idiota?

Tor. Illam igitur duces hodie, nam cognata est, & illa, per deos, pudicissima.

Igno. Ouy, ouy dea: Cras retornabo cum illa ad *Londiñ*, sed jam quæso clama eī huc paululum ejus habere facias visum, nam ego amo illam, hoc est longum & breve. Tu ergo præcipe quod reddat scilicet amorem *d'avoirdu-pois*; intelligis?

Tor. Illam actutum huc adduxero.

Exit Torcol.

Igno. Nunquam fui inamoratus ante in vita mea, sed jam sum inamoratus bestialiter. Sed præsenter adducet *corpus cum cauda; cum causa, inquam.* O si haberem unum *habeas corpus* jam, Ha he, cum cogito vado in Cymbalis, hei, hoy.

ACTUS I. SCENA. V.

Argumentum. *Introducitur Rosabella flens, cogente patruo ut amet Ignoramum, qui illam & verbis & versibus, quantum potest, aggreditur, memoratque quam illi Iunctluram dabit. Creditur Rosabella custodiæ cujusdam Surdæ, quæ cum nihil audiat, omnia ex signis intelligit. Abiit Ignoramus pro Coronis, Surda cum Rosabella manet.*

Torcol.

Tarcol. Rosabella. Ignoramus. Surda.

Tor. QUid fles pervicax? num ego te caste & pudice eduxi, ideo ut mihi tibique adeo, tuoque adversere commodo? Aut hui libenter nube, aut *per aquesta Cruz de Dios* te hinc aveham *Fessam* iterum, ubi te aut vendam aut prostituam. Ego tibi bene cupio. Tune vis? Responde, quid ais?

Ros. Patrue, tu sapis; tibi quod videbitur, æquum est id me facere.

Tor. Recte jam, atque ut decet.

Ros. Dissimulandum amorem video, ne ruam in pejus: Non unquam ego te, *Antoni.*

Tor. Hanc ego illi custodem apposui *Naram*, quæ tres menses licet integros surda sit jam, fidelis tamen, atque ex signis intelligit satis.

(*He makes signes to her.*)

Sur. Recte, intelligo; ut illam arcte custodiam, neve quopiam longius abeat à foribus.

Tor. Intelligit.

Sur. Neve juvenem eam patiar alloqui.

Tor. Bene.

Sur. Quamprimum ille hanc allocutus sit, introcat illico.

Tor. Eia, quàm citò. Sin secus, interminare mihi te me verberaturum usque ad necem.

Sur. Cutabitur quod jubes.

Tor. Signior, mea cognata hæc summopere te super omnes mortales amat. Experire; ego hinc abeo, nam mihi negotium est: memento signi, & pecuniæ.

Igno.

Igno. *Nulla erit defalta.* *Tor.* Sed tu nè admittas.

Sur. Fiet, inquam.

Igno. Ha, he! *Roſabella* mea, hem hem, hem. *Madame, & vos mei Magiſtri jurati, hæc eſt Actio ſuper caſum.* Phi, phi; lingua vadit ad verba accuſtomata: Puto me placitare illam jam.

Sur. Quantum video, hic homo ſtultus eſt.

Igno. *Madame*, pardona mihi, nunquam amavi antehac. Sed veniam ad punctam, & *jungemus iſſue.* Viſne facere maritagium mecum?

Roſ. Haud equidem tali me dignor honore.

Igno. Profecto, *Roſabella*, amo te pluſquam *roſa ſolis.* Dico tibi, Amor tuus fecit me legalem Poetam. Vis verſus meos?

Roſ. Si placet, *Signior.*

Igno. Hem, hem. Verſus legales de *Roſabella.* Hem, hem.

Si poſſem, vellem pour te, Roſa, ponere pellem:
Quicquid tu vis, crava, & habebis ſingula brava.
Et dabo Fee ſimple, ſi monſtras Loves pretie dimple,
Gownos, Silkcotos, Kirtellos, & Peticotos,
Farthingalos, Biggos, Stomacheros, & Periwiggos,
Pantaſlos, Cuffos, Garteros, Spanica ruffos,
Buskos & ſoccos, Tiſanas, & Cambrica Smockos,
Pimpillos, Purſos: Ad ludos ibis & urſos.
Anglice Bearegarden.

Annon hæc ſunt bona in lege?

Roſ. Euge, optima.

Igno. Ergo ad ludos ibis & urſos. Facies quicquid vis, puella, ſi aliis ſit *clanſa curia.* Tene, *eſt billa vera.*

Roſ.

Ros. Portabo in sinu meo.

Igno. Amas me?

Ros. Amaret quis non?

Igno. Ais? dabo tibi *bonam juncturam*; faciam ames me plus & plus. Audi *juncturam tuam. Ego Ambidexter* Ignoramus *infeoffo te uxorem meam* Rosabellam *in Taile special de situ Manerii de Tongwell cum capitali mesuagio; Et do tibi omnia & singula Messuagia, Toftos, Croftos, Cottagia & Columbaria, Molendina, Fullonica, Aquatica, Ventritica, Gardinos, Tenementa, Boschos, Subboschos, Iampnos, Brueras, Moros, Moriscos salsos, Moriscos freschos, Iuncaria, Turbaria, Alneta, Moscheta, Communiam pasture, liberam warrenam, piscariam, Faldam, & Decimas garbarum, bladorum, granorum, agnellorum, fœni, lini, canabis, & Tellonium, Stallagium, Pontagium, Picagium, Escheta Catalla felonum, Aviata extra HARAS, Wrecca maris.*

Ros. O nimium est.

Igno. Mane, dum capio anhelitum, & dabo tibi decies tantum.

Ros. Quanquã intus fleam, risum expressit mihi.

Sur. Satin sanus hic homo? Videtur femina & pica & psittaco loquacior.

Igno. Redde mihi amorem jam: quid pro quo.

Ros. Æquum postulas.

Igno. Ergo da mihi osculum, da quæso.

Ros. Durum Cor, durum. O pulchrum *Amasium*! ô patrui avaritiam!

Igno. Lego pulchras lineas in facie tua——

He offers to kisse her.

Sur. Abi, abi.

Igno.

Igno. Habeo *quare impedit* pro te. Volo tibi illare *& deliberare* unum oſculum.

Sur. Skats, ſcat, ah.

Igno. Vale, *Roſabella* mea, jam uſque ad mox. oc oſculum mihi facit bonum apud cor. Poſ-m volare ſuper tria clocheria nunc. Sed ego o ſatis callidus pro *Torcol.* Nam cum venio in *ngliam*, maritabo divitem uxorem; & tum te-bo hanc *in Commendo* tantum pro Tranſi-tem-us. Ibo nunc pro coronis.

Sur. Illum amas uti video.

Roſ. Mortem magis.

Sur. Bene facis. (*Exit Ignor.*)

lle tibi dabit ———

Roſ. Malum.

Sur. Ergo non amas illum juvenem.

Roſ. Non vitam æque.

Sur. Odiſſe te innuis; optime. Equidem im-merito te ſuſpicatur herus meus.

Roſ. Quam crucior *Antonium* me non amare nunc vel fingere? fingendum eſt tamen, ut ſu-ſpitione libera ad illum aufugiam facilius, ſi ad *Ignoramum* ducat. Verum audivi *Antonium* hodie hinc *Londinum* abiturum. O perfidum, ſi id nunc faciat! fidem dedit mihi: quod ſi jam me de-ſerit, perii.

Sur. Nam ſi illi nubes, affluet divitiis.

ACTUS I. SCENA VI.

Argumentum. *Trico verſutus Antonii ſervus do-cet illum quo pacto poſſit, & ſurdam fallere, & cum Roſabella colloqui, nimirum ut verba quæ velint dicant, modo geſtum*

trates

ir utos edant, quos Surda cum perſpiciat de an non ſuſpicetur. Ipſe interim Trico ſe Surdam am fingit, oſtenſoque annulo, eo ſigno quaſi in ma monium poſtulat facile credulam.

Antonius, Trico. Roſabella. Surda.

Tri. POtin'? aliam rem cures, here: Ipſe h ſalvam præſtabo tibi.

Ant. In te ſpes eſt, *Trico.*

Tri. Dolum ipſum hodie ſuperabo dol At quamnam video? Abſterge oculos, here.

Ant. Meamne *Roſabellam*? quantus es? D quam opportune! ni vetula canis illa prohib me eam alloqui.

Tri. Ne time; edentula eſt, non mordet.

Ant. At latrans dominum excitaverit.

Tri. Offam dabo: ſimulabo me illam amar nam ſemper eſt catulliens. Interea vos ſeri ſermones. Sed audi'n? Geſtus irati edite, vos inimicos credens *Surda* libere loqui ſinat.

Ant. Bene mones.

Tri. Salvete.

Sur. Ne me attingas; eheu; atque abſtine ma num.

Tri. Quam ferocula?

Sur. Lædis manũs ahime: in malam crucem.

Tri. Minatur, ſucceſſit bene.

Sur. Me amat, annulum oſtendit mihi: non nubam, non, non,——— *brachia complicat.*

Tri. Ahime.

Sur. Suſpirat: Bella videor, ideo amor. Non ſum tam anus.

Tri.

Tri. Ahime.

Sur. Vt ſpiſſe anhelitum ducit! miſer me deperitur.

Tri. O lactea labella, naſum purpureũ, gemmeam cutem, oculos ovillos, cruſculum form i-, vituli pedes, manus talpæ, pectus Cicadæ, amma mammarum, equula adhinniens, ophula grunniens! Ahime.

Sur. Formam laudat, ſcio. Pulchra ſum ſa-, Diis gratia.

Tri. O pumila, numila, ſurdula, craſſula, doriola, anicula, biboſula, barbatula, ſimiola! Ame.

Sur. Forma confectus ſtupet. Laudes utinam oſſem audire meas! *Nanam* etiam me dicant oſthac.

Tri. Ahime.

Sur. Miſellus lachrymat; ſum miſericors. Ahine, intermortuus eſt. Reviviſce: amo te, amo.

Ant. Simu'a te ſuccenſere mihi.

Sur. Amo; reviviſce. Ah animule, ah mi-lle homule. Non patiar quenquam mei amore mori: prohibet charitas.

Tri. Dixin'? mea eſt hæc jam. Vix riſum ontineo. Ha, ha, he! Ahime.

Sur. Ne time; amo te. Hei mihi, abeundum ſt. Adeſt ille malum, à quo herus cavere juſſeat. Bene eſt, odiſſe te illum indicas, atque oburgare velle: maledic illi, age.

Roſ. At te ſerio inſimulo, *Antoni*. Jam me non ubitas perdere? jamne hinc *Londinum* abiturus? am me deſeris in malis? jam tu retrahis te? ac icta factaq; omnia ventos irrita ferre, & nebulas

aereas

aereas sinas? sic tu oblitus; at dii memineri
meminerit fides. Eheu, quid faciant diu ho
nes? ô feros nimis corde viros! ô vos viri!

Sur. Pectus pulsas, bene facis: ah impude

Tri. Ahime.

Sur. Ahime. Perii amore summersa: quasi v
pa cecidi in mellis amphoram.

Ant. Fidem tibi dedi, *Rosabella*, quam, & h
dextram tuam feriens, firmo insuper tibi.

Sur. Percussit hanc inhumane feminam? V
si essem; quin involemus ei in oculos. At qu
amant nihil periculi est. Nos vero amicu
Ahime.

Tri. Suspirat quasi sus, quæ primam fœtur
perdidit. Ahime.

Sur. Ahime.

Ant. Da veniam, vita mea. Jussit abire me p
ter; nil preces, nil lachrimæ valuere. Testo
dem, invitus abeo.

Ros. Invitus? Amor cogi non potest, elabi p
test: Non amas.

Ant. Ni te perdite amem.———

Ros. Tace; credo tibi.

Sur. Ahime. Amor quasi olla fervens bullit
bilbit in pectore.

Tri. Annuit.

Sur. Nutat & nictat scitule: annuam illi etia

Ros. Quid me non extrahis itaque ex his i
puris ædibus? *Phy.*

Sur. Conspue eum.

Ros. Iniquo subjicior patruo, qui cum re sim
probitatem amisit protinus. O belluam! Na
quid eum voces hominē, qui nihil facit huma
tu

tus? O manes pattii, cui me credidiſtis? At tu quanquam abieris, premam veſtigia tamen. Pudice vivere ſi non licet, licuerit pudice mori.

Ant. O indolē! ô mores! cor dolore finditur.

Sur. Pupugit eum: pectus plangit, crines lacerat. Ah impudice homo.

Tri. Ahime.

Sur. Ne ſuſpira, ô lepidum amatorculum. *Italo* more amans jacu'atur corculum & ocellos. Scitum eſt quidem: parem referam gratiam.

Roſ. Si Patrui avaritiæ ſexcentis quos pactus es aureis ſatisfeciſſes, miſera haud eſſem nunc.

Ant. Deum atque hominem! potui invenire nullibi: Amici non credunt: Pater ad rem avidior; quid facerem?

Roſ. Neſcio; niſi *Ignoramo* jam deſpondiſſe me patruum per ſyngraphan: aureos dixit hodie afferre aut ſe aut ſervum ſuum, cum ſecreto inter eos quod convenerat ſigno.

Tri. Quid audio? Scin', quid ſigni eſt?

Roſ. Id me celant. Sed lepida ecce ejus carmina!

Tri. Forſan hinc aliquid venabor.

Sur. Literas ejus rejecit, bene eſt. Ardent oculi: pedem terræ incuſſit; furit. Video te amicule.

Ant. Quis poteſt pati hoc? quis poteſt videre?

Tri. Habeto bonum animum modo. Efficiam ne tute hodie hinc abieris, neque amiſeris illam.

Ant. O ſi!

Tri. Crede huic capitulo, mira faciet hodie.

Sur. Ne feri frontem; amo te, ita me dii ament: amo te: Metui ne animo deficeret iterum.

Tri. Anaticula, tenellula, riſum non teneo, ha, ha, he.

Sur.

Sur. Ha, he! & ego arrisero.

Tri. Adhinnit. Heus vos! Nunc datur occasio aufugite. Hæc mea est.

Ant. Recte mones: eamus.

Ros. Atqui illa exclamaverit.

Tri. Fatui, tentate modo.

Sur. Jamne das mihi annulum? gratias. Tu nunc sum: accipe à me hoc sudarium itidem.

Tri. Quid, malum, non itis? nubes statim.

Sur. Da dextram: vortat bene.

Tri. Vt tu pereas.

Sur. Signemus osculo.

Tri. Mellitum osculum! salivam mihi move

Sur. Eh, eh, mala tussicula, eh, eh.

Tri. O cariem! stupidi quin fugitis? quin fu gitis? Occasio perit.

Ant. Eamus, amabò: ô gaudium incomp rabile!

Tri. O Testudines! in malam crucem.

ACTUS I. SCENA VII.

Argumentum. *Interveniens Torcol perturbat omnia. Surda vapulat. Auferitur Rosabella.*

Torcol. Antonius. Trico. Rosabella. Surda. Lora

Tor. ACcurrite vos: redi fugitiva, fugitiva redi Opem ferte.

Ros. Occidi.

Sur. Nam quid me verberas?

Tor. Aspellite *Antonium.* O præclara custos Quis custodiet custodes? Ovem lupæ. Al. Vene fica.

Sur.

Sur. Ne me cæde, tua non ſum, nubo hodie.

Tor. Nubis? nubes bacillo interim.

Sur. Quid malum? nubo inquam, te invito nubam, nubam mecaſtor; per verba de præſenti nupta ſum, vide annulum.

Tor. Annulum! ô *Triconis* tricas! ego te——

Sur. St, opitulare, mi vir. Ille te——

Tor. Introite peſſimæ. Tu illas ambas conſtringe vinculis, atque aſſerva dum redeo.

Roſ. Vel occidito.

Sur. St, ſt, ſiccine uxorem deſeris? Ahime.

Ant. Qua tu confidentia?

Tor. Incingite me ſatellites. { *Exeunt Roſ. & Sur. & Lorarius unus.*

Ant. Auſus in conſpectu meo hanc?

Tor. Signior, abi quæſo: res tuas age, ego meas. Nihil ego tecum.

Tri. Furcifer.

Tor. O tu duces Nanulam meam. Cavebo dehinc de tricis tuis, *Trico.*

Tri. Fallam te tamen hodie.

Tor. Qui minatur hoſti, dat quo ſuo ſibi telo jugulet.

Tri. Accede huc.

Tor. Sta longius; atque iſtinc loquere ſi quid vis.

Tri. Tibi in aurem dico, Leno ſacerrimus es.

Tor. Peregrino blande diſſimulandæ ſunt injuriæ. Signior, nolo ſimultates tuas. Sunt aliæ elegantes virgines mihi, quamlibet iſtarum eligas uxorem tibi.

Ant. Benignæ.

Tor. *Signior, à la buena ventura.*

Ant. Mitte *Portugallicas* blanditias.

Tor. *Servidor, signior, queda con Dios.*

Exeunt Torcol & Lora

Ant. In malam crucem.

Tri. Illam ego caute servasse hodie.

Ant. O *Trico*!

Tri. Habe tu bonum animum modo.

Ant. Abeo; Pater expectat intus.

Tri. Quin abi tu: ego hic ero in insidiis pro pe. Nam cauto opus est, ne me *Theodorus* her tecum fabulantem aspiciat: suspectus ei jam v deor. En exit! fugio.

ACTUS I. SCENA VIII.

Argumentum. *Miserum Antonium Theodorus p ter ad navem vocat, Triconem vero ad villam mitt*

Theodorus. *Antonius.* *Trico.* *Banacar.* Nauta.

Theo. HEus, *Trico*! *Trico*! Quo te nunc agi Video te, video; ne te occultes. Numnam is est, an signum pictum in pariet Non movet? accedam propius. Ah verben os hominis, vide.

Tri. Hercle, here, à me exieram pene; i Deum ardentissime orabam, ut matitimum it tuo tibi prosperaret *Antonio*.

Theo. Pulchre pius. *He brushes hi*

Tri. Non soleo, vera dico.

Theo

Theo. O, pulverem excutis mihi, ſed ex cute nullum: floccos eximis nimium diligens; Scelus, ——— Tu mihi corrumpis filium.

Tri. Egon, here?

The. Quid fabricas? ſi ſenſero.

Tri. Sane tu me adeo probum impelleres, ut, ———

Theo. Quid ut?

Tri. Baſta.

Theo. Cedo, inquam.

Tri. Ut malus te male fallerem; dico ingenue.

The. Sentio. Abi tu itaque ad villam, ibi facies opus. Sed audin'? cave ante veſperam redeas.

Tri. Numquid aliud?

Theo. Veſpere redito cum villaco una; putare ſecum volo rationes.

Tri Narravero quidem, numquid aliud?

The. Eamus jam ad portum, *Antoni.* Heus, *Banacar!* expedi ſarcinulas.

Ban. Adſum.

Theo. Has *Dorotheæ*, illas *Antonino*, has uxori ejus *Catharinæ* literas: Illos atque amicos ſalute impertias.

Ant. Fiet. Vale, pater.

Tri. Alacriter dixit: Bene eſt.

Theo. At ego te videro, fili, navem conſcendere. Eccum Nautam!

Naut. Hercle, ædipol, medius fidius, navem moramini nimis diu.

Theo. Imus jam.

Ant. Ad mortem ego, niſi *Trico* ———

Tri. St, Ne time.

Actus Secundus. Scena Prima.

Argumentum. *Theodorus ſecurus filii, cum Banacar ſervo, quem ex Mahumetano Chriſtianum fecerat, domum revertitur.*

Theodorus. Banacar.

Theo. FIlius (quod bene vertat) ad portum abiit alacris;
In navem impoſitum vidi, & procedere eam
Longiuſculé. Res in urbe meas poſt illa pluſculas
Confeci ex ſententia. Nunc liquido adeo animo
Domum redeo. *Banacar*, noſti uti te ego hic acceperim,
Vagum, inopem, rerum exortem omnium, & quod maximum, fecerim
Ex impio *Mahumetano Chriſtianus* ut fores.
Ban. Here, non vitam modo debere tibi me, ſed animam quoque fateor.
Proin perſtabo ſedulo tuum imperium exequi.
Theo. I nunc intro igitur, tibi mandata ut geras.
Exit Ban.
Operas qui volet utibiles, uſque exerceat opere.
Corpus item & animum corrumpit otium.
Exit.

ACTUS II. SCENA II.

Argumentum. *Trico in ſcapha navem ſecutus Antonium reduxit. De potienda Roſabella conſilium habent:*

habent: se effecturum promittit Trico Cupis auxilio, libellionis circumforanei. Decem interim aureos, quos Antonio pro itinere dedit pater, Trico accipit, properatque ad vestiarium.

Trico. Antonius.

Tri. MAne, dum circumspecto. Nemo est. Egredere, inquam; nemo homo est.

Ant. Phrygia agmina circumspexi.

Tri. Quid ais, here? non *Trico* magnus sum ego?

Ant. Trico mirificissimus.

Tri. Patrem ire ad portum procul ut videbam limis,
Sectari ego vos clanculũ, quasi sine cauda canis.
Ut abierat ille, in scapham me proruo proximam,
Remis velisque properans. Accessi nouem. Matrem huc cum familia fingo simul recens advenisse, ideoque patrem revocare te, ne frustra abeas: Ita in scapha nos revecti denuo huc: Navis *Londinum* versus volat. At quid nunc vicinis pater? *Londinum* jam filius *Antonius* navigat, *Dii* vertant bene: servus meus *Trico*, optimus *Trico*, opus facit ad villam. Hic villa erit hodie, *Theodore*.

Ant. Optime usque adhuc processit ratio. At quomodo nunc? qua causa redii? potiar *Rosabella*?

Tri. Id etiam, ut spero, efficiet *Trico*.

Ant. Utinam!

Tri. Vidistin' modo me alloqui?

Ant. Nempe *Libellionem* istũ circumforaneum, qui urbem circitans, libellos clamans venditat.

Tri. Ipſiſſimum: nomen ei *Cupes*. At, quod haud putaram, nebulo major eſt quam ego ſum.

Ant. At *Torcol* nebulo magnus eſt.

Tri. Nebuloni opponitur ſeſqui-nebulo, quales ego & *Cupes* ſumus. Paululum pecuniæ illi præ manu dederis, mira faciet.

Ant. Eccos decem aureos, quos pro itinere parcus dedit pater! haud amplius habeo.

Tri. Sat eſt. Cedo mihi. His ego *Cupem* ſubornavero; & rem tibi narrabo poſtea. Nunc mihi adeundum eſt quoque ad Veſtiarium, uti pro ludo locet ornamenta, fallaciam hanc quo ornemus ſplendide. Hinc tu ad amicum in angiportum proximum: ibi abdas te, ne videat pater. Tempore accedam ego. Me ride, niſi efficiam.

Ant. Ain? ſi iſtoc lepide effeceris———

Tri. I modo.

Ant. Ne vivam niſi tibi———

Tri. Etiamne abis?

Ant. Eo, mi *Trico*. *Exit Ant.*

Tri. *Cupes* ſe mihi operam daturum promiſit hodie: omnem rem ei narravi modo. Venit ecce cum librorum ſportula.

ACTUS II. SCENA III.

Argumentum. *Technas ſuas meditantur ut Torcol ſimul & Cauſidici ementiatur ſervum, & Cornu meminerit, ſi venerit Ignoramus; acceptis octo aureis, quibus & uxorem moroſam ſatis exoret, ſe hanc rem religioſe curaturum policetur. It Trico ut Cupi etiam & uxori ejus Pollæ ornamenta ferat.*

Cupes.

Cupes. Trico.

Cup. LIbelli belli, belli, lepidi, novi libelli, belli libelli!

Tri. Heus, libelli belli.

Cup. O *Trico*, mox tibi operam do. Ita vivam, ut pessimi sunt libelli.

Tri. Quid ais?

Cup. Haud ullum queo vendere: mane paululum obsecro.

Tri. Ocyus.

Cup. Libelli belli: Anguilla Æquivocationis, sive De arte strenue mentiendi cum Privilegio. Per reverendum in diabolo patrem *Andræam Belzebub, Iohannem Cydonium.* Quis emit? quis? nem vide. Quis emit *Belzebub*?

Tri. Nemo hercle, nemo.

Cup. Vili vendam; *à trois sols, à deux sols, à un sol, à un liard, à un gran diable.*

Tri. Haben'tu fustem Dæmonum?

Cup. Fustis Dæmonum? Fustis? istiusmodi liber est, sed prohibitus. Quid eo faceres?

Tri. Eo fuste dæmonum *Andræam Belzebub*, dæmoniorum dæmona, cæderem.

Cup. Tut, non læderes.

Tri. Quid ni?

Cup. Os ferreum habet. Libelli belli, belli, *De modo vertendi Anguillam Æquivocationis per caudam.*

Tri. Recte, per collum potius. Mox emam.

Cup. Libelli belli. *Pellitier, pellio, pellio, versipellis pellio, De modo vertendi pellem, per ipsum* Pellionem.

Tri. Ne tu nomines, obsecro, *Pellionem*, ne si cut *Plauti* olim nostram vitiet fabulam: pessimus author *Pellio*; cor odio sauciat.

Cup. Nullus sum.

Tri. Pellem ejus utinam haberem insertam stramento.

Cup. St. Tace. Stramenta Sanctos faciunt. Vin Apologiam pro *Garnetto*? En lepidum stramen

Tri. *Cupes*, posse & nos sanctos esse spes est.

Cup. Quænam, *Trico*?

Tri. Quod sumus scelestissimi.

Cup. Libelli belli. S^ti. *Garneti*, S^ti. *Iacobi Clementis*, S^ti. *Raviliaci canonizatio ex Bibliotheca Vaticana*. *Schioppius* vespilio, *Schioppius*.

Tri. Hercules, tuam fidem?

Cup. Parasitus *Schioppius*, De arte parasitandi liber manuscriptus.

Tri. Videam. Phi, ut scripta olent homini commictilis? scribit lotio.

Cup. Quis emit? quis? perii.

Tri. O jam satis est, legisti omnia venena.

Cup. In malam crucem omnes libros perditissimos. Quid feci ego? quidve sum locutus? Cur me tot malis perderent libellis?

Tri. Caveas dehinc ab istiusmodi. O putidos scriptores, incendiarios, mundi-turbonidas, plebipistillos, Nobili-perdonidas, Regicidas, Papæ-palponidas.

Cup. Immo apage omnes; sunt annales Volusi: *mais quoy vanno via manniconia*. Habeo tamen aliquos quantivis pretii. *Prologus Caballinus, sive Metamorphosis Messe Davy de Dromedariis*: Item ejusdem *Milleloquium ad cœnam*: *Hastiludium Messe*

Da-

Davy cum Archy de Archivis: Ejusdem Peregrinationes Syn-Coriaticæ.

Tri. Et liber & ille, ibit ab excusso missus ad astra sago.

Cup. Meos etiam eccillos libros? *Cupes De Arte bibendi*, auctus, recognitus, & ab infinitis mendis repurgatus, cum adjectione & commentario. *Cupes De Cupediis.*

Tri. Tune pauper amas cupedias?

Cup. Odi istos parasitos bubulos: mihi cum est pecunia, nihil nisi electitia & scitamenta edo.

Tri. Cupes, Cupes, ne cupias mullum, cum sit tibi gobio tantum in loculis.

Cup, Discupiam tamen.

Tri. Quid ita? Non es Cupedinarius?

Cup. Olim fui: sum enim mille-artifex. *Parisiis* eram adolescens histrio.

Tri. Beasti: nam plures personæ tibi sunt agendæ hodie.

Cup. Venetiis serviebam pistori dulciario. Hic placentas, scriblitas, crustula, & omnia scitula faciebamus pemmata.

Tri. Probus tum sublingio.

Cup. Tolousæ, quod volebam maxime, servus œnopolæ fio: pitissabam modice, tantum tres congios indies. Ita herus decoxit. Post ego aufugi in *Hollandiam*: illic circumgestabam pulchre tunicatam simiam. *Romæ* dux eram cæco.

Tri. Ergo ille præstitit tibi cæcam obedientiam.

Cup. Romæ? quidni? Illic qui maxime obediens, cæcus maxime.

Tri. Quid in *Anglia*?

Cup. *O la bonne biere d'Angleterre.* Ibi ruri primulum caſtrabam ſues; Poſt *Londini* in *Cauſidicorum* hoſpitiis ſub promus eram.

Tri. Nunquamne in *Hiſpania*?

Cup. Minime vero.

Tri. Quid ita?

Cup. Tres uvas paſſas cœnare nequeo, *Trico.*

Tri. Bene eſt. At meminiſti quid tibi dudum dixerim?

Cup. Probe; me facturum ſpondeo; Mutatis nempe ornamentis, ut *Torcol* quendam ſimulem.

Tri. At torto collo.

Cup. Mimum vide.

Tri. Placet.

Cup. Dein ut *Cauſidici* ementiar ſervum.

Tri. Quin ſi ipſus advenerit *Ignoramus*, memento Cornu.

Cup. Memini: ha, he! Illorũ me nemo novit.

Tri. Atqui ornatus eris ignorabilis magis. Verum uxorem inſtruas etiam, *Roſabellam* qui agat ſuppoſititiam. Scio verſuta eſt.

Cup. Vel maxime. Allicere autem ut poſſim vereor, moroſa adeo, jurgat ſemper, etiam, *Trico*, me verberat.

Tri. Num Furia?

Cup. Immo *Trico.* Una omnes Furiæ.

Tri. Tales ſi mihi tres uxores forent, duas *Cacodæmoni* darem ea lege.——

Cup. Quanam, *Trico*?

Tri. Ut abriperet tertiam.

Cup. Habeat.

Tri. Quin ego & tibi & illi dedero quod allexerit ambos. Octo ecce aureos.

Cup.

Cup. Da mihi, & ducam *Danaen.*

Tri. Oro te, *Cupes*, per lactes tuas ——

Cup. Religiose orasti.

Tri. Hoc ut cures.

Cup. Curabitur.

Tri. Eo nunc quo tibi & uxori ornamenta feram. Hic vide tu sis usque in insidiis: ex re nata, si sit opus, machinari subito.

Cup. Fiet: at hic apud me cœnabimus una; sumam hodie hoc.

Tri. Benigne ais, bene tibi sit.

Cup. Vale. Evocabo jam uxorem, ut expugnem auro, nam absque hoc foret, nihil agerem. Iurgabit scio ut solet: ita semper murmurat, quasi mutem mandens felis. *Polla!* *Polla* uxor! Heus, *Polla*, *Polla!*

ACTUS II. SCENA III.

Argumentum. *Vociferatur primo Polla; dato auro adblanditur, & modo Cupes sporta in ædes non adducat interim, promittit se alio ornatu aliam feminam simulare velle, ut alicui etiam cui nomen Pecus est, tradatur.*

Polla. Cupet.

Pol. Polla, *Polla*? Quid vociferare adeo? numnam ebrius es?

Cup. Essem utinam; mea *Polla*: vini guttulam non bibi hodie.

Pol. Quid hic, *Gurges*, otiosus restitas? ecquid librorum vendidisti hodie? ecquid lucelli patet, *Ganeo*?

Cup.

Cup. Nihil prorſus.

Pol. Nihil prorſus? Ego te——

Cup. In malam crucem ſcriptores iſtiuſmodi; ita libri ſunt nequiſſimi. *Polla.* Imo tu nequiſſimus, qui nunc libros, nunc veſtes meas oppignoras Œnopolis.

Cup. Equidem ſic ſoleo: quin mea *Phillis*, ea propter pœnas dedi tibi.

Pol. Et dabis, etiam dabis. Domi ego eſuriens penſum facio, cum tu ridibundus in vinariis madefacis pantices; Vini bibule. Quod ſi poſthac in œnopolium pedem——

Cup. Non pedem in œnopolium?

Pol. Dixi.

Cup. Sine mora age, occidito. Quin porrige frontem, mea *Tulliola*. Quid vini bibis, meum corculum? Dic mihi, anaticula.

Pol. Aufer blanditias. Niſi mihi redimantur veſtes meæ,——

Cup. Mi ocelle aureæ, redimentur. En, vide.

Pol. Unde id auri nactus es, mi vir?

Cup. Iam mi vir. Aurum, quid potes! vin' tibi dimidium?

Pol. Cupio, anime mi.

Cup. Anime mi. O diſſimulatricem! Uxor, dabitur tibi, ſi paululum quid feceris.

Pol. Quid eſt?

Cup. Nihil, niſi parum per te des utendam amico tuas.

Pol. O flagitium hominis! etiam te ſciente uxorem dare uſurariam?

Cup. Non recte intelligis.

Pol. Quid ſi nunc faciam ex *Cupe ſis Corne-lius*?

Cup.

Cup. Fecero ego ex *Polla* sis tu *Corne-lia.*

Pol. Responde: quid ais? Utrum esse malis *Publius Corne-lius*, an *Corne-lius Tacitus*?

Cup. O, *Cornelius Tacitus.* Sed rogaverit nemo te tam deformem stuprum; ne dubites. Ha he!

Pol. Deformem? irrides, aquariole?

Cup. Pulchra uxor, perverse rem intelligis.

Pol. Quid est igitur?

Cup. Potin' ornatu alio aliam simulare feminam?

Pol. Possum.

Cup. Atque ut tradere alicui qui *Pecus* est vel maxime, pudorem haud extorserit, ne metuas.

Pol. Quemquamne ego hominem ut metuam, quæ tot viros toties verberaverim?

Cup. Me, scio, sæpius.

Pol. Mihi des aurum; effectum reddam optime, mi *Cupes.*

Cup. En duos aureos: postquam effeceris, alteros tantos dedero.

Pol. Convenit. Absente me, modo ne scortum, quod soles, in ædes obducas interim.

Cup. Ah suspicax, totas noctes tecum dormio.

Pol. Dormis equidem: mallem vigiles. Sin ego tua quæ accubas scorta deprendero aliquando, per mare, cœlum, terras, inferos ———

Cup. Ne dejera.

Pol. Capillis illas in viis prottahens ita laborabo, ne tollant pedes postea.

Cup. Nunquam invenies.

Pol. Ea lege opera tibi dabitur.

Cup. Eamus intro, mea *Phillis*; ubi te monebo magis.

ACTUS

ACTUS II. SCENA V.

Argumentum. *Antonius & Trico à vestiario ornamenta sumunt mutua, & pro pignore annulum illi subæratum cum gemma fictitia obtrudunt. Sese ornatum it Cupes.*

Antonius. Trico. Pyropus. Cupes.

Ant. TEchna quam dixti placet.

Tri. Statim aderit *Pyropus* vestiarius.

Ant. At quid pro ornamentis pignoris illi dabitur?

Tri. Bene mones.

Ant. Pecuniam meam omnem tibi dedi.

Tri. Num quid tibi gemmæ, aut annuli?

Ant. Nihil.

Tri. quin habet *Trico* annulum, here.

Ant. Subæratum fortassis.

Tri. Sed optime deauratum tamen, cui lepidus insertus est *Carbunculus*.

Ant. Adulterinus?

Tri. Scilicet vitrum fuco tinctum; at tam affabre, ut cuivis imponat facile.

Ant. Cedo, *Trico*.

Tri. Hunc indas digito; maximi præ te fcias facere: forsitan accipiet; st, tace, ipsus adest. Salve, *Pyrope*.

Pyr. Tu quoque. Hem puer, ostende ornamenta *à Monsieur*.

Ant. Cito, nam mihi negotium est.

Per. Heus, ocyus, ocyus. Da mihi, iners. Ecce, nemo

nemo est in tota *Burdigala*, qui tibi vel plura vel meliora præbeat. En, vide.

Tri. Hoc te ornatu, here, orna itinerario.

Pyr. En artificium!

Tri. Cupi dabuntur hæc, *Pollæ* illa; quin & ista volumus.

Pyr. Attuli quæ te velle dixti omnia.

Ant. Age, age ocyus, mercedem indica.

Tri Nempe ut hæc loces in hodiernum diem.

Pyr. Vin' dicam semel *sane*?

Ant. quid, malum, morare?

Pyr. Semel ut dicam, vin' dicam semel?

Ant. Enecas.

Pyr. Revera, profecto, duos aureos uno verbo dederis.

Ant. Duos?

Pyr. Nummus abesse non potest *sane*.

Tri. Probe dicit, here.

Pyr. Imo *sane*.

Tri. Iube dare *sane*.

Ant. Dabo.

Pyr. Octoginta aureis tanti æstimo hæc.

Tri. Bene dicit *sane*.

Pyr. Pignus mihi tantidem oportet dari.

Tri. Nihil opus est *sane*; quippe qui sit ex primoribus urbis.

Ant. Quid dubitas?

Pyr. Nihil: Verum artis nostræ leges pignus postulant quidem.

Ant. Annulum habeo nimii pretii.

Tri. Illumne dicis carbunculum?

Ant. Ipsum.

Tri. Pluris nimium est trecentis aureis.

Pyr.

Pyr. Istud in pignus dato.

Ant. Tanti pretii salvum quis mihi præstiterit postea?

Pyr. Habeo hic officinam *sane.*

Tri. Habet *sane.*

Ant. Tu mihi non credis nobili; quid ego tibi

Pyr. Quid dicam, nescio: redde mea mihi.

Tri. Here, hunc ei credas; vir probus est *sane* jamdiu est cum noverim.

Pyr. Tu me nosti *sane*?

Tri. Novi *sane.*

Ant. Tua fide dedero.

Pyr. Ut scintillat *sane*!

Tri. Scintillat *sane*, flammasque imitante *Pyropo* sane.

Pyr. Vale.

Tri. At puer tuus hæc ferat in angiportum proximum.

Pyr. Quonam?

Tri. Ad anchoram.

Pyr. Fiet *sane.*

Tri. Vale *sane*, mi stupor.

Ant. Succedent spero reliqua. Quid si nunc *Ignoramus* venerit?

Tri. Aliquà hinc absterrebimus. Tu modo vide perpetim prope excubes.

Ant. Evigilabo, *Trico.*

Tri. Ego item & *Cupes* hic usque insidiabimur.

Ant. At quid si in patrem incidam?

Tri. Eum etiam quà fallas mox præcipiam. Jam abi & orna te.

Ant. Abeo.

Tr.

Tri. Quin si quid secus acciderit, æquo feras animo: suam namque habet fortuna rationem.

Ant. Ne male ominare: juverit, videbis: sed accipe te ad me quamprimum; nam sine te cæcus sine duce videor.

Tri. Jam ego ero apud te. Heus, *Cupes*! sumite hæc, & ornate vos illico.

Cup intus. Cura aliud.

Tri. Sed quemnam video? *Musæum*, summum amicum & familiarem meum? Daturum sese operam dixit mihi: Ex illo, ut antehac, electabor aliquid.

ACTUS II. SCENA. VI.

Argumentum. *Musæus de servitute sua & Ignoramo queritur, illumque in ænigmate Triconi proponit; narrat etiam illi Ignoramum prope esse cum sexcentis aureis. Trico Musæum mittit ut hæc Antonio & Cupi renunciet.*

Musæus. Trico.

Mus. CErvices utinam fregissent parentes mihi, potius quam hero huic tam stulto dedissent *Ignoramo*. Ita quicquid vel dico, vel facio, inclamat semper foris, Quam inconcinne geris te? scholasticos vide gestus: nec equitare, nec vel equum fræno induere, nec ruptum scis sarcire cingulum. Vbi jam sunt syllogismi quos crepas, asine *Academice*?

Tri. O *Musæe*, ut vales?

Mus. Recte *Trico*, nisi male mihi esset a malo hero.

hero. O si pro meritis accipias depexum bene

Tri. Quid est?

Mus. Suo me obtundit stultiloquio.

Tri. Annon eloquens & accuratus is?

Mus. Sunt alii; nihil minus ille; ita perverse omnia disserit. *Pileo pedes, caput calcem indust.*

Tri. Ridiculum caput!

Mus. Trico, narrabo tibi ænigma; tu conijce.

Tri. Narra.

Mus. Quid illud est, quod jure vivit & injuria, quod magni-pusillanimum, quod ambidexter & bifrons, quod multa dicit & nihil; quod joca serio, seria joce, quod Anglice, Saxonice, Gallice, & Latine loquitur, neque tamen Anglice, neque Saxonice, neque Gallice, neque Latine loquitur; quod leges scribit ne fient captiones; quod captiones scriptitat ne fient leges; quod finitum facit infinitum; verum non verum, non verum verum facit.

Tri. Quod verum non *verum facit*, est ille *Belzebub Cydonius.*

Mus. Est, & non est.

Tri. Quod lingua ignota loqui amat, est homo *Pontificius.*

Mus. Simile quid, non illud tamen.

Tri. O lapidem me; jam habeo.

Mus. Quid jam?

Tri. Herus tuus *Ignoramus* est.

Mus. Oedipus es.

Tri. Huic monstro quis genitor?

Mus. Pater *Francus soloicophanes*; Mater *Barbara Latina.*

Tri. Ubi gentium natus?

Mus. In magna *Puritania.*

Tri.

Tri. qua urbe?

Muſ. Sive *Aurelia*, ſive *Argentina*.

Tri. quo cibo victitat?

Muſ. *Communi jure.*

Tri. Non doctus? ſcit ſeptem liberales artes?

Muſ. Septem? literas novit omnes.

Tri. Dii boni! omnes?

Muſ. Si quidem viginti quatuor ſunt omnes.

Tri. Homo perpaucorum hominum.

Muſ. Certe pauci ſunt iſtiuſmodi: Attamẽ qui-
et ordo ſtultos & prudentes, bonos & malos
bet, neque in bona ſegete *nulla eſt ſpica ne-*
um, neque in mala non aliquod bonum, Paucorum
itur gratia, & totos ordines, & multorum ſtu-
incedere (quod non nemo facit) ſtultum ego
inhumanum ſemper eſſe cenſui. Poſſem, ſi
us, infinitos celebrare ordinis hujus viros, in-
nio, pietate, doctrina præſtantes, adeo vix ut
venias pares, qui Ius patrium (quo nihil ſan-
ius, nihil æquius) & explicarunt docte, & ſin-
re dicunt: hos ut æquum eſt merito ſuſpici-
aus: nam & à nobis & pro nobis ſunt. Scientiis
ſi *Ignoramus* hoſtis nemo eſt. *Ignoramus* igitur
liuſque ſimiles, qui Eccleſiam & Academias
effundatas cupiunt. ———

Tri. Valeant?

Muſ. Imo eant in morboniam.

Tri. Succenſebunt tibi.

Muſ. Niſi *Ignoramus*, alius nemo. Quid autem
lle ſentiat, non ſentiat, nihili facio.

Tri. Vel talem autem in Scenam prodire ne-
as.

Muſ. Totus mundus exercet hiſtrionem.

Tri.

Tri. Musæe, jam philosophatum satis. I jam, herus tuus *Ignoramus* quid agit?

Mus. Ipsus jam ad *Torcol* veniet illico: pe niam numeravit modo.

Tri. Perii.

Mus. Quin ea propter veni ut certiorem fa rem.

Tri. Malum, quid non citius? Abi quant potes ad *Cupem*: jube meminerit cornu.

Mus. Quid est?

Tri. Abi tu; novit is; atque uti continuo nuntiet ad *Antonium*. Stent in insidiis ambo.

Mus. Propero. Næ malum huic dari suma pere cupio.

Tri. Nisi ille statim huc, occisa est hæc res. mihi, adest.

ACTUS II. SCENA VII.

Argumentum. *Attulit Ignoramus sexcentas Co nas, quas pro Rosabella pepegit. Trico ut moras n hat, donec illi ornari poterint, causam agendam p ponit satis ridiculâ: quâ cum ille diutius tractas ut patrono suo parem referret gratiam, narrat Trico quid contra illum meditatur Antonius, j rasse nimirum illum se castrare velle rivalem su Ignoramum, si prehenderit.*

Ignoramus cum nummis. *Trico.*

Igno. Hic est *legem pone*: hic sunt sexcentæ co ronæ, quas cum *Torcol* indentavi mod pro meo charo corde *Rosabella*.

Tri

Tri. Attulit. Disperii.

Igno. Si vivo, *Rosabella*, mea stella, dansabo teres mensuras tecum.

Tri. Isti bene vigilant!

Igno. Hæc est *Indentura* & *obligatio* de *Rodrigo* col; ibo nunc ad eum in *propria persona.*

Tri. Hui, ut morantur. Detinendus ille est hi nugis interim. Salve, Domine.

Igno. *Sirrah*, quis es tu? hah.

Tri. Rem totam contrivi litibus, pauper sum.

Igno. *Oh, oh, in forma pauperis*; abi via, abi via.

Tri. Tuum expeto consilium, Domine.

Igno. Consilium? Oh, *legem pone.*

Tri. Danda est offa *Cerbero*: quid agam? numos hic aliquot subæratos habeo; eos ei obtrute certum est. Domine, pauper sum.

Igno. Pauper nihil dicit.

Tri. Tamen quia homo in causis optime versus es, audi quæso causam meam; & hoc od supereſt, habe.

Igno. Oh, bene est. *Num junxistis issue?*

Tri. *Issue?* Quid, malum, nunc dicam? imo omine, *Issue*, *Issue.*

Igno. *Declara.*

Tri. Pater meus *Grunnio*, filius verris, *Coglio*m habuit avum.

Igno. *Quondam* avum.

Tri. Recte dicis, *quondam avum.* Sed *quondam* unculus sororis amitæ meæ *quondam*, qui erat nsobtinus aviæ patris mei *quondam.*

Igno. Bene dictum *quondam.* *Allons.*

Tri. Legavit mihi nigrum equum; verum erat ; illi curta supellex; nam quid dissimulē, caudam

dam non habuit. Sed quid tum? num ille e urticam supponeret ei?

Igno. In taile speciale? Per fidem, jure non tuit.

Tri. Fecit tamen. Nam calcitrabat, altum brans pedes.

Igno. Cave hoc.

Tri. Et occidit damas & Phasianos.

Igno. O damage faisant: erit hic *demurra.*

Tri. Et sane mentiebatur Calendarium: grandinabat memini.

Igno. Bona circumstantia, & pro te facit.

Tri. O tardos; nec dum? quin non solu urticam subdidit, sed os ei totum pipere re vit.

Igno. Replevir in isto casu non valet.

Tri. Sic opinabar: at ille cum candidi equi cisset copiam.

Igno. O copitias etiam. *Est in tertio Ric Primi, potest Copitias toppare, loppare, & d riare.*

Tri. Non sinebat tamen; perdidi illo an bene est, tu quid sentis jam? Testudines! p bimus.

Igno. Annon ille *blacke chevall* erat tuus *personal?*

Tri. Chatle? erat sane ille *Chatle*, sed ver de pipere.

Igno. Revera ibi est punctum: nam hic est sus tuus, *Si Iohn an Okes infeoffat Iohn à Stiles Black-Acre, & Iohn à Stiles capit Black-acre White-acre, en ce cas tout est void; tout, tout.*

Tri. Num dormiunt isti? At ille piper insufflans saltare fecit etiam, & piper pedere.

Igno. Cum sufflo, salto & petto, est *bona tenura*; ne dubites.

Tri. Sed timeo adhuc de pipere.

Igno. Ne dubites. Habe *Subpena* pro eo tantum, & nisi reddat tibi *Blacke chevall & White chevall, cum coltis & pinguibus Damagiis*, dic quod *Ignoramus* non habet Lex.

Tri. Habeo gratias.

Igno. Vale, nam habeo rem facere.

Tri. At Domine, pro benignitate tua tibi etiam dedero Consilium, quod ex re tua erit: Si tu es *Ignoramus*, fugias hinc quantum potes.

Igno. Hah, fugiam? quare?

Tri. Amas *Rosabellam* hic in proximo.

Igno. Quid tum?

Tri. Illam etiam *Antonius* quidam deperit, qui me audiente castrare *Ignoramum* velle se, si deprehenderit, juravit serio.

Igno. Est in joco.

Tri. Joco? Fuge, inquam, & cave tibi, nam multos secuit ille grassator perditissimus.

Igno. Posuisti me in uno corporali timore; & quia sum in loco peregrino, dubito plus: En vide, fabula est in lupus.

Tri. Tandem venit.

ACTUS

ACTUS II. SCENA VIII.

Argumentum. *Intrat Antonius minis plenus. C*
pes intro Cornu inflat quasi Castrator: sese abs
dit Ignoramus; quem inventum parum abfuit q
castrarent; at cum juraſſet ſeſe ipſum pro Ra
bella non iturum dimiſerunt. Iam Antonius ad
florem abit, ut pictor illi in mala appingat na
lum, quem pater intuens credat illum non An
nium, ſed Antoninum Londino huc Burdigalam
per profectum.

Antonius. Cupes. Ignoramus. Trico.

Ant. UBi mœchus ille vetulus qui ſponſ
meam? niſi ego illum quaſi hircum
ſtravero ———
Tri. Audin?
Igno. Solet facere ut dicit?
Tri. Solet equidem.
Igno. Eſt non compos mentis: habebo *bre*
Ant. Conduxi qui caſtraret, ſtatim aderit.
Igno. Sum in uno magno timore, Cliens.
Cup. Trin ——— Tran. } *Cupes intro*
Tri. Audio jam. } *cornu ſonat ut*
Cup. Trin——— Tran. } *Caſtrator.*
Igno. Tremblo, Cliens; quid faciam?
Ant. Audio jam.
Cup. Trin——— Tran ———
Tri. Hic te abſtrudas pone me, ne videant; c
to, clio; tam tecte quam potes; tecte.
Cup. Quid agimus? parata ſunt omnia, vid
An

Ant. Heus tu, quendam vidisti'n hic *Mausidicum*?

Igno. Dic me abiisse *Londinum*.

Tri. *Londinum* is abiit.

Ant. Modo fuisse hic aiebant.

Igno. Tum est domi, dic.

Tri. Tum est domi.

Ant. Verum haud sic effugiet.

Igno. Clicns, i *sidelinge*, ut si possim sociam *scapium*.

Tri. Tecte, tecte.

Cup. Vide ut it, quid id est?

Ant. Hic latitat. Cur ausus hoc, *Mausidice*?

Igno. Monstra tuum *Testatum esse latitare*.

Ant. At intestatus abieris. Eamus intro huc.

Cup. Accedas ad Curiam.

Igno. *Iubeo vos custodire pacem in nomine Regis.*

Ant. Frustra baubaris.

Tri. Patronus meus est, obsecro vos.

Ant. Nequidquam oras.

Igno. Quid oro? non vultis inspicere Almanackum?

Ant. Quid ita?

Igno. Per fidem, invenietis signum in *Scorpione*.

Tri. Hercle rem plenam periclì.

Igno. Quid si moriar intra annum & diem? cavete quid facitis.

Ant. Nihil agis.

Igno. *Non audita querela* vultis me judicare?

Cup. Immo judicabere per pares tuos.

Tri. Obtestor vos.

Ant. At redierit huc illico, si salvũ amiserimus.

Igno, Balliato me, Cliens, quæso *Balliato.*

Tri. Meo periculo non faciet.

Igno. Per Deos, si unquam posthæc, tolli *Hispanicos companiones.*

Tri. Quin tu fugis jam?

Cup. Sequere, sequere; quo fugit?

Igno. Sum salvus, & sanus nunc; titillabo vos monstrabo triccum de lege. Quoniam jura non ibo ipse, sed mittam Clericum meum *Da man* pro *Rosabella.*

Cup. Fugit, ha, ha, he!

Tri. Ha, ha, he!

Ant. Ha, ha, he!

Tri. Ah, vos probe vigilastis modo.

Cup. Quin præsto aderam: prope hinc ausc tavi lepidos sermones vestros; næ risu dir fere. Servum jam meticulosus miserit. Absc tu itaque, & orna te cum uxore simul, uti *Rosabella*, tu *Torcol* sitis subdititii.

Cup. Eo: rem factam habes.

Tri. Eamus, here. Fallaciæ reliquum per v narrabo tibi. Eundum est jam mihi ad pictor eum ad te adduxero.

Ant. Quid eo?

Tri. In mala is tibi appinget nævulum. E mus. Præcipiam quid nunc facturus, si p forte obviam accesseris.

Exeunt.

Act

Actus Tertius Scena Prima.

Argumentum. *Antonius dum appingat nævulum, procedit Trico in insidiis: venit Dulman cum Indentura & Coronus ut ferat Rosabellam, Tricoinem de Portugallo rogat, respondet Trico, Torcol esse distorto collo herum suum, ostenditque illi carmina quæ Rosabellæ inscripsit Ignoramus.*

Trico. Dulman. Cupes intus.

Tri. ANtonium discipulum condocefeci probe. Pictor ei jam appingit nævulum.

Dul. Video nullum corpus, sed sum in magno timore, per Missam; nam sunt insani pilei, vocati *Madcaps*, hic in *Burdeaux*.

Tri. At quænam illæc avis?

Dul. Magister meus *Ignoramus* jurabat, quod volebant facere eum *Geldingum*.

Tri. Peregrinus est.

Dul. Bella riota, nonne? tollere instrumenta nostra?

Tri. Scripta in manu tenet.

Dul. Ergo Magister meus dedit mihi unam *literam Attornati*, ad capiendam *seisinam* de quadam *Rosabella*, quam ego nunquam vidi.

Tri. Certe *Ignorami* servus est. *Cupes! Cupes!* num in promptu?

Cup. Admodum.

Tri. Servus *Ignorami* præsto est.

Cup. Tace.

Dul. Video unum ibi, demandabo si novit ejus messuagium ad quem eo: meus Magister dixit eum esse *Portugallum*, & curvo collo; nam ego non novi aliter. Hoh, honeste vir.

Tri. Quid quæris, amice mi?

Dul. Est homo boni gestus. Quæro unum cujus nomen non scio, num scis tu?

Tri. Stipes est vicinus. Qua facie est, quæso?

Dul. Portugallus.

Tri. Distorto collo scilicet.

Dul. Sic aiunt.

Tri. Mirum ni quæris herum meum.

Dul. Fieri potest ita.

Tri. Meministi'n primam nominis literam?

Dul. Puto facio.

Tri. Num incipit à B?

Dul. A. B?——— Non.

Tri. An G?

Dul. G? ——— Non.

Tri. R?

Dul, R? ——— Non, Non.

Tri. T?

Dul. Ha, mane, Imo T. T.

Tri. Torcol?

Dul. Torcol, Torcol: pestis capiat. Habeo nomen ejus in nigro & albo hic. An tu es ejus serviens?

Tri. Si Signior.

Dul. In bono tempo: quæ est tua nominatio?

Tri. Quid nunc dicam?——— *Mendoza.*

Dul. Mendoza, in bono tempo.

Tri. Quid est tibi nomen itidem?

Dul. Dulmay, Ignorami senior Clericus.

Tri.

Tri. Dulman Ignorami? in bono tempo. Auteos etiam attuliſti, *Dulman?*

Dul. Sexcentas coronas hic, & Indenturam, *Mendoza.*

Tri. In bono tempo. At ſci'n cujus ſit hæc ſcriptio?

Dul. Eſt manus mei Magiſtri.

Tri. Recte, Carmina hæc inſcripſit huic noſtræ *Roſabellæ.*

Dul. Pimpillos, Purſos, ad ludos ibis & urſos. Belle, belle, dicis verum; ſunt ejus revera, utinam ego poſſem facere talia. Sed quæſo jam clama magiſtrum tuum huc, ad dandam mihi liberaturam *Roſabellæ.*

Tri. Mox aderit.

Dul. Eſt hic honeſtus ſodalis, warrantizabo. Utinam veniret *Roſabella.* Videor eſſe in Foreſta nunc: ita timeo *taxam de Hornegelt.*

ACTUS III. SCENA II.

Argumentum. *Iam Cupes prodit diſtorto collo Torcol ſeſe ſimulans, aliquaſque Portugalli ſermonis reliquias garrit, quo magis ipſius videatur. Hi Dulman fallunt, Indenturam Coronas & ſignum quo Torcol ſciat eſſe, Ignorami ſervum impiſcantur.*

Cupes. Trico. Dulman.

Los diablos te gannan picaro. Hem, ergo hoc tibi verbero.

Dul. Hic eſt *Portugallus* cum curvo collo, ſcio: ſed doleo quod eſt iracundus cum eo.

Cup. Annon domini mei honorificentiſſimi amicum (ſalve Senior) in ædes huc adductum oportuit, furcifer? ſaltem ut vini aliquid guſtaret more *Anglico*?

Dul. Gratias.

Tri. Noſtri haud ita faciunt.

Cup. Truhan Villaco, etiam mutis? Ubi *Diego*? ubi *Alonzo*? ubi *Piedro*? ubi *Guzman*?

Tri. Neſcio, here.

Cup. Neſcis, here? ego de te ſic puto.

Dul. Magiſter *Torcol*, noli quæſo chafare propter me: eſt bonus ſerviens certe.

Cup. Scilicet; at Senior, attuliſti Senior?

Dul. Ouy, *Ouy*, Magiſter meus miſit tibi ſexcentas coronas hic.

Cup. Tantum eſſe oportet. Heus furcifer, quid dico? *Mendoza*?

Tri. Here.

Cup. Numera.

Dul. Hic etiam eſt tua *Indentura*, vide manum tuam & ſigillum.

Cup. ——— *Rodrigo Torcol*: ita eſt ut dicis.

Dul. Nunc delibera *Roſabellam* mihi ad magiſtri mei uſum.

Cup. Mane paululum. Indica mihi primum quid ſecreti id ſigni eſt, quod inter me & herum convenerat tuum.

Dul. Dicis bene. Ne ſit breve erroris, injunctum eſt mihi vellere te per naſum.

Cup. Per naſum, Senior?

Dul. Veniat naſus in Curiam naſalem & faciat hic magium naſutivum. Veni, ha, he; herus meus tam jocundus vir. Veni inquam, ha, he; hic per fid—. *Cup.*

Cup. Novi ita esse: at sciens tentavi, an id tu ires; id signi est mehercule.

Dul. Imo hercle.

Tri. Numeravi probe: verũ hunc specta modo.

Dul. Est currens, mihi crede.

Cup. Nihil moror. Quod tibi nomen, amice?

Dul. Dulman, ad tuum servitium.

Cup. Cape hoc; sis igitur *Dulman*, cape inuam. Age, *Rosabellam* huc tu adducito, atque inum generosum huc afferto; & saccharum tiam. Audi'n?

Tri. Quid?

Cup. Saccharum etiam, scelus, more *Anglico*: enior, saccharum.

Dul. Profecto non est necesse: est postremum quod feci:

Cup. Quid jam ——— quid ——— amice *Dulman*, at bibes saccharum, senior.

Dul. Est valde curtesius homo.

Cup. Meis verbis herum ora quæso, ut *Rosabellam* bene & amanter curet; nam ego illam pro filia educavi mihi. Cor uritur nunc, cum ejus abitum cogito, verum illam in delitiis habebit, scio, scio.

Dul. Sis certus de eo, habebit *curtesie d'Angleterre*. Scio dabit *bonam Iuncturam*, nam ego scripsi. Sed quæso delibera mihi *Counterpanam Indenturæ* Magistri mei.

Cup. Sane reliqui apud Notarium, sed ipse mox attulero.

Dul. Da mihi *acquittantiam* tum.

Cup. Heus vinum & saccharum, furcifer. Ubi es?

Dul. Veni presenter post me, quæso.

Cup. Fiet.

ACTUS III. SCENA III.

Argumentum. *Polla flens introducitur, & persuadetur, quæ huic Dulman pro Rosabella traditur abit ipse vino & saccharo plenus.*

Polla. Trico. Cupes. Dulman.

Tri. INtellexti'n *Polla?*

Pol. Poti'n ut taceas?

Tri. Atque ut affleas vide.

Pol. Deum fidem, si me irritassis——

Tri. Pax: taceo.

Cup. Ecrum adest.

Dul. Delibera eam mihi.

Cup. Rosabella, cognata mea, filia potius, hanc te nunc dedo, quo is ad virum te deducat nunc. Iamne à me abitura animula mea? proh dolor! At tu ne fleas obsecro.

Pol. Patrue mi, mi Pater potius, quanquam illi nubam, ubi bene mihi erit—— attamen abs te abscedere——

Cup. Lachrymas excussit mihi.

Tri. Quis temperet à lachrymis, *Dulman?*

Dul. Non ego equidem.

Tri. Haud ego certe, *Dulman*: heram nactus es perquam suavis indolis.

Dul. Certe videtur, tenera, & amans puella quanquam maskata est.

Tri. Personalis mos est virginibus hic in viis.

Dul. Bonus mos.

Cup. At hanc tam bene nuptam dari, est quod lætemur magis.

Dul.

Dul. Dicis verum per Miſſam.

Cup. Simus igitur hilares.

Dul. Dicis valde bene.

Cup. Rideamus.

Dul. Si vis.

Cup. Bibamus.

Dul. Si vis.

Cup. Vinum.

Dul. Si vis.

Cup. Cum ſaccharo, ſenior *Dulman.*

Dul. Si vis: ſum ad omnia quare.

Cup. Præbe tu. hem bene, ſenior *Dulman.*

Dul. Gratias.

Cup. Hem inde ſaccharum, ſaccharum morē *Anglico*, ſenior, inde ſaccharum, ut dulce bibat, dulcis *ſenior mio.* Adhuc ſaccharum, furcifer.

Dul. Sic, ſic. Ad te magiſter contra es diſpoſitus.

Cup. Gratias: Pitiſſas, bibe meliuſcule: da ſaccharum, ſcelus.

Dul. Certe bene feci jam, capiam conge de te.

Cup. Senior vale: vale cognata, ſac boni frugi ſies.

Pol. Vale, vale.

Dul. *Adieu* Magiſter *Mendoza.*

Tri. At Senior *Dulman*, cape hoc ſaccharum etiam, cape inquam.

Dul. Gratias: bibam ſalutem tuam in *Anglia* pro hoc.

Tri. Vale.

Dul. Vale; quam curteſii?

ACTUS III. SCENA IV.

Argumentum. *Hac in scena abit Cupes, ut nova ornamenta induat, quibus se Dulman esse simulet, & Miscellanea loquitur, quæ didicit cum subpromus esset Angliæ in Causidicorum hospitiis.*

Cupes. Trico.

Cup. VAle, caudex.

Tri. Vale saccharum, saccharum.

Cup. Nescit quem Cyathum bibit: *Anglorum* in bello bene gesta gula sæpe perdidit.

Tri. Adhuc saccharum, saccharum, mi furcifer, ut dulcis est? sine te osculer, mi verbero.

Cup. Sat est; mittamus jocos, ibo nunc, atque aliud ornamentum capiam. *Dulman* esse affimulabo me.

Tri. O Saccharum *Dulman*; nosti signum?

Cup. Nisi nasum illi probe vellicem ——

Tri. Aurum fero hoc, & syngrapham etiam.

Cup. Indeniuram, *Trico*; ex quo *Londini* subpromus eram, verba istiusmodi multa memini, loquar miscellanea.

Tri. Dulman illum Leno bene non novit, scio.

Cup. Me multo minus.

Tir. Quin deprehensus scis mentiri?

Cup. Ita didici ex *Iesuitarum* libris, ut uni soli cedam *Belzebub* Cydonio.

Tri. Mi *Proteu*, cessamus nimis. Ad *Torcol* ego hinc continuo confero me. Simulabo ei aliquam conditionem ferre quæ in rem suam siet; optima ubi erit occasio, tu interveni ——

Cup.

Cup. Serviam *Scenæ.*

Tri. Itaï'llum nos fortius fallemus ambo.

Cup. Iam eo ornatum me.

Tri. Ego ad *Torcol*: domi ne non sit vereor. Tic, Toc, Tick, Tock.

Pulsat foras.

ACTUS III. SCENA V.

Argumentum. *Trico cupit Lenoni Torcol quasi palpum obtrudere, sed nihil audit, ut qui jam Triconere novit satis; postremo illi quasi iratus maledicit* Trico.

Torcol. Trico.

Tor. ARiolus sum: hic adesse te jam præsagibat animus mihi.

Tri. Senior, tuam scilicet *Surdam* amo perdite—

Tor. Scilicet amas *Surdam*? Abi, abi, ipse jam vigilo.

Tri. Attamen ego nunc veni in rem quod esset tuam, tecum ut agerem, *Senior.*

Tor. Senior, fallere me tu haud potes, *Senior.*

Tri. Egon' ut id velim?

Tor. Prædixti hodie.

Tri. Joco dixi.

Tor. At serio caveo; abi *Senior*, abi.

Tri. Tribus expediam, audi quæso.

Tor. Nihil audio, præsertim de *Rosabella.*

Tri. Quid feci unquam ego mali tibi?

Tor. At quid boni, inquam? cum te video, damnum video.

Tri.

Tri. Spero mox aderit, quin mihi haud credis, *Senior.*

Tor. Minime *Senior.*

Tri. At luculentam fero conditionem tibi.

Tor. At ecquid auri, aut argenti?

Tri. Cuditur.

Tor. Vale.

Tri. Mane. Postquam *Antonius Rosabellam* datam iri *Ignoramo* sciverat, sui impos fere, nummos quæsivit undique; tandem ab amico mutuo sumpsit plenam gemmarum atque auri Cistulam.

Tor. Fabulæ.

Tri. Illam is oppignorabit tibi.

Tor. Putas nescire me quid jam veneris, *Trico*?

Tri. Fallere te, censen?

Tor. O *Trico*, tu qui aurum & gemmas habes, nummos non habes. Quantum quisque sua nummorum servat in arca, tantum habet & fidei.

Tri. Ego vero ut te fallerem, *Senior*?

Tor. *Si Senior*: at si possis.

Tri. Quin sex aut septem primarii viri satisfecerint tibi?

Tor. Lites metuo. Frustra sunt tricæ tuæ, *Trico*. Nam *Rosabella*, ne nescias, jam datur *Ignoramo*.

Tri. O hominum homo? Jam dicam enim....

Tor. Iam.

Tri. Scelestissime, vitiorum omnium colluvies.

Tor. Nihil agis, abi quæso.

Tri. Quid tu quæso?

Tor. Quæso abi.

Tri. *Senior.*——

Tor.

Tor. Fruſtra *Senior.*

Tri. Incurvi-cervicum pecus.

Tor. Maledic jam.

Tri. Niſi ego aliqua tibi.———

Tor. Minare?

Tri. M. be M. be———

ACTUS III. SCENA VI.

Argumentum. *Cupes atramentarii habitu pro Dulman venit, quem Torcol ex ſermone & habitu Ignorami ſervum eſſe ſuſpicatur, hunc cupit quaſi abducere Trico, quo minus Leno ſycophantiam ſuſpicetur, at ille tradita Indentura, numeratis Coronis, & oſtenſo ſigno, de quo convenerat inter Torcol & Ignoramum (nimirum ut Lenonem per naſum velleret) quamvis ſychophantam hunc eſſe à ſe conductum admoniſſet Trico, intro admittitur ut Roſabellam auferat, Cupes abit ut obſervet Ignoramum.*

Trico. Cupes. Torcol.

Tri. SAtis lepide ornatus es, mi *Dulman*, ut condecet atramentarium.

Cup. Quaſi oblitus mei, geſtabo in aure calamum etiam. Eamus jam, mi *Dulmanule.*

Tri. Surdamne haud licet alloqui, *Senior*?

Tor. Ego ſum ſurdus, *Senior.* Sed quis illic homo eſt?

Tri. Peregrina facies.

Tor. Unde gentium, aut quis ſit, nequeo noſcere.

Tri. Qui ſit quid tua refert? Audin obſecro?

Cup.

Cup. Video bonam travaliantem obſervationem, ingroſſabo ſcripto.

Tor. Peregrinator eſt, opinor, obſervat neſcio quid.

Tri. Stultus videtur: ut hians circumſpectat! & etiam calamum in aure geſtat.

Cup. Sed ubi inveniam illum? utinam haberem *Inventarium*.

Sor. Ex ſermone & habitu hunc eſſe oportet *Ignorami* famulum. Syngraphum opinor habet.

Tri. Novi jam quis ſit.

Tor. Quis?

Tri. Quidam *Anglus*, amici amicus mei: Intro; illum jam ego adibo.

Tor. Subolet *Trico*, jam ego manſero.

Cup. Hic circum dixit habere meſſuagium.

Tor. Certe ipſus eſt quē volo, optato advenit.

Tri. Ignorami ſervus eſt: perii.

Tor. Præſenſit veterator.

Tri. Occidi.

Tor. En ut pallet!

Tri. Heus tu!

Tor. Vidē.

Tri. Heus tu!

Tor. Euge, heus tu!

Tri. Heus inquam.

Tor. Heus inquam ad me.

Tri. Quem quæris? me percontare, te certiorem faciam.

Tor. Eho, me percontare: ſine eum ad me accedere; te certiorem faciam.

Cup. Quis veſtrum certificabit me, ubi eſt meſſuagium cujuſdam *Portugalli*.

Tor.

Tor. *Portugalli* dixti'n?

Tri. Certum te faciam ego. Non hic, longe abhinc habitat *Portugallus*.

Tor. Heus tu mane dum, nequam hic est.

Cup. Cur me mockatis ita? qui mockat mockabitur.

Tor. *Trico*, verba mihi dare non potes, *Trico*: cernis hunc esse *Ignorami* servum; illum eo jam cupis abducere video, video.

Tri. Disperii.

Tor. *Vritur.* Equidem me adfuisse gaudeo.

Cup. Estis floutatores: ego ibo viam.

Tor. Ehodum ad me, quem quæris?

Tri. Quæris? Abi tu: eum absolvam illico.

Cup. quæro *Portugallum* mercatorem.

Tor. Hem, me quærit.

Tri. Amice mi.

Tor. Blande.

Tri. Sequere, adducam ad ædes, sequere.

Cup. Quid vult hic socius?

Tor. Ha, he, sinam paululum.

Tri. Sequere inquam; per viam tibi vinum dedero, & saccharum, saccharum etiam.

Cup. Quid saccharum?

Tor. Ha, he, vinum & saccharum.

Cup. Ex Physiognomia video hic est Nebulo in grano.

Tor. Vel maxime.

Tri. In malam rem; tune is eras? ut vales? profecto vix te noveram.

Tor. Optime.

Cup. Tu me nosti? an putas me esse *Noverint universi*?

Tri.

Tri. Annon tu me nosti in *Anglia*? spectra modo.

Cup. Specto Nebulonem. Egò quæro quendam cum curvo collo, qualis tu es.

Tri. Immo qualis tu es talem quærit, non te, sed amicum meum qui distorto collo est itidem qualis ipse es,

Tor. Verisimile, ha, ha, he.

Tri. Quem putas servum *Ignorami*, non est *Torcol*, non, non.

Cup. Quis dicit ita, nam ego veni à magistro meo *Ignoramo* cum Indentura & sexcentis coronis. Quid facis post me? cur me calcas? cur joggas & noddas, & nutas mihi ita?

Tor. Ha, ha, he, ho, ho.

Tri. Egone te tango, aut nicto, aut nuto, asine.

Cup. Sum nimis callidus asinus pro te.

Tri. Ego loquar tecum.

Tor. Ha, he, jam frendet, jam furit.

Tri. Num tute *Ignorami* servus? non es scio: st; eamus ad œnopolium.

Cup. Cum peste tibi quid vis cum me? cur facis signa, & winckas, & nutas ita?

Tri. Egon.

Tor. Immo vide ut innueris *Trico* oculis, manibus, pedibus. Nihil agis.

Cup. Per collum & facionem tu es ille quem demando, scio.

Tor. Memoras nomen ejus quem quæritas?

Cup. Est, est. ——

Tri. Dixti'n?

Cup. Est —— mane ——

Tor. Ipsus non est, nomen nescit.

Cup.

Cup. At habeo: in Indentura eſt.

Tri. Habes: quam facile jam, niſi forte adfuiſſem, poterat interverti?

Cup. Eſt, jam video, *Rodrigo Torcol.*

Tor. Recte.

Cup. Tu es ille?

Tor. Immo ſum.

Tri. Hamum vorat. Verum quod tibi nomen?

Cup. Dulman, ad tuum ſervitium. Porro tibi meſſagium à meo magiſtro *Ignoramo.*

Tor. Ubi aurum, & Syngrapha?

Cup. Hic eſt Indentura, vide tuam manum & ſigillum.

Tor. Hæc Indentura facta eſt 19. *Die Aprilis inter* Ambidextrum Ignoramum *de una parte &* Rodrigo Torcol *de altera parte.* Hum hum, *ſigillatum deliberatum*, hum hum——— *Rodrigo Torcol*: eſt ut dicis.

Tri. Interii.

Tor. Trico jam inſanit. At præterea quid arcani ſigni credo; nolo mihi os ſublini.

Cup. Non os, ſed naſum volo, *veniat naſus naſaliter in Curiam, ut faciat homagium naſale.*

Tor. O placide hoh, placide. O, oh, oh.

Cup. An eſt ſignum?

Tor. Oh clementer, ſignum eſt, ſat eſt, oh, oh,

Cup. Putabas me neſcire.

Tor. Id ſignum eſt. At tu audias tamen.

Cup. Erat pro uno bono memento.

Tri Non ſentis ſtulte, ut te ludos faciat, qui te circumducit naſo quaſi urſum?

Tor. Qui naſum non habet, naſo circumducitur: non cuivis datum eſt habere naſum: ego habeo, *Trico.*

Tri.

Tri. Vis falli video.

Tor. Falli quippin? omnino nolo falli.

Tri. Meministi quid tibi prædixi hodie?

Tir. Te velle fallere me, nempe fallere.

Tri. Scilicet.

Tor. Silicet, ha, ha, he.

Tri. Jam te fallo.

Tor. Scilicet.

Tri. Equidem hic homo non est *Ignoramus* servus.

Tor. Non, non, non est, scio.

Tri. Sycophanta merus est.

Tor. Quippe ni.

Tri. quem ego sic ornatum conduxi ut me falleret.

Tor. Scilicet.

Tri. Mehercule vera dico.

Tor. Quippe ni.

Tri. Rosabellam is, ni caves, subducet tibi.

Tor. Ha, he.

Tri. Mirum quod nec juranti credis.

Tor. Credo tibi, ne dejera, credo.

Cup. Hæc est bona nota, imbreviabo.

Tri. Mediusfidius jam jam fallo te.

Tor. Fallis mediusfidius? hic tantundem auri, hic syngrapha mea, indicavit quod inter nos convenerat signi; quid ni fallor, *Trico*?

Tri. At vide ne aurum illud *Tholosanum* sit.

Cup. Profecto est bonum aurum, est totum in *Rose nobles.*

Tor. Fallor, jam fallor.

Tri. Fefelli.

Cup. An vis babilare omnem diem cum illo? libera mihi *Rosabellam.*

Tor. Dabitur tibi.

Cup. Nam ego habeo magnum opus domi inflare Agreamentum, Quimbiblos, Indentus, Pilicoccos, Calimancas.

Tor. Verum dic mihi quid subnotasti scripto todo?

Cup. Oh, ho, erat travellatoria observatio. Novi quod 15 *Maii*, vidi unum *Portugallum* cum arvo collo sic apparrellatum, & quod ille coriatus nebulo vult fallere te. Ponam in Printo.

Tor. Nota bene.

Cup. Debes etiam dare mihi *counterpanam indenturæ* magistri mei.

Tor. Et hoc, & illud fiet, aurum ubi numeraveto. Eamus intro.

Tri. Iamne abis, semen scelerum, sacrilege, acerrime?

Tor. At ego fallor, *Trico*, nunc fallor.

Tri. *Triconem* convenisse memineris, *Senior.*

Tor. Memini, *Senior.* Ego ad *Surdam* eo nunc: numquid vis mandare, *Senior*?

Tri. M. be *Dor*, M. be—— ha he, quo magis cavebat cautor, captus magis: sed jam hinc ibo: *Ignoramum* observare volo, ne prius veniat, quam *Cupes* cum illa exeat. Post me recipiam ad *Antonium*: Nævus ille mihi perplacet. Dolum procudam dolo.

ACTUS

ACTUS III. SCENA. VII.

Argumentum. *Rosabellam Cupes in ædes suas inducit, & fores obserat, ipse statim ad unopolium festinat.*

Cupes. Rosabella.

Cup. HIc est Counterpana magistri mei *Ignorami*, ha, he. Os illi probe sublitum.

Ros. Verum dic serio amabo, jamne tu me ducis ad *Antonium*.

Cup. Si vis puella, ipse ducam.

Ros. At quanquam fors sinistra me male habuit, scias, quisquis es, haud sum ignobili ortu da sanguine. Sic paupercula licet (præfiscine dicto) dotem habeo pudicitiam, & ingenuos mores.

Cup. Eja pudicitiam in lupanari crepas?

Ros. Ut solis radii in sordibus non inquinantur, itidem nec animus pudicus inter impudicos.

Cup. Ha, he! Feminæ crystallinis vitris sunt similimæ: serves summa cura, occludas, observes, aliquando confringuntur tamen; quippe quod fragile mercimonium.

Ros. Nobilis mihi pater erat, is me bene educavit *Fessæ*: atque patruus hic, sceleſtus alias, adhuc usque me pudice habuit tamen.

Cup. Atqui haud ego te ad *Antonium* adduco jam.

Ros. Atqui me jugula ergo. Præbeo ecce cervicem, funde sanguinem.

Cup. Ad *Torcol* potius reducam te.

Ros.

Ros. Ne faxis obsecro. Nam vinctam is me
ste tenuit modo; nunc pejus habebit insuper:
quid ingenui sanguinis habes, amabo (munus
it) occidito me.

Cup. Bonum animum habe: joco dixi omnia;
Antonium ego mox deduco te.

Ros. Obsecro ne me irrideas.

Cup. Vera dico, ita me dii ament: statim hic
se aderit.

Ros. O spem insperatam!

Cup. Eamus, ne deprendamur. I intro.

Ros. Probe agas, quæso.

Cup. Agam equidem. Fores obserabo, & mox
diero. Iam ego opsonatum ibo hinc: hilarem
nc sumam diem, vino & victu lepido. At pri-
um mutabo vestes hic in proximo.

ACTUS III. SCENA VIII.

rgumentum. *Ignoramus Pollam pro Rosabella accipiens, Dulman verberat; fugit ille, Pollam irritat etiam, quæ à pugnis abstinere non potuit: abiens verbis miscellaneis dæmoniacum esse totum narrat vicinia.*

Pecus. Ignoramus. Polla.

Pec. MAgister, ego non possum invenire *Dulman.*

Igno. Non? *facias hutesium & clamorem* post
um.

Pec. Puto fugit.

Igno. Abi *Pecus*, facias *attachiari.*

Pec.

Pec. Faciam in facto.

Igno. Quæ miſpriſio, quæ diſparagiatio eſt h
In nomine diaboli quæ es tu?

Pol. Sum *Roſabella*, ſenior.

Igno. Roſabella? roſa diabla. Sine dubio
Ribalda, quæ vivis in Tiplandis & lupana
Quid ais?

Pol. Sum *Roſabella*, alias *Bella-roſa*, ſenio

Igno. Tu es bella roſa & ſuavis flos: habe
ciem veteris bovis, non *concordat cum rec*
ſcio.

Pol. Sum tamen *Roſabella*, ſignior mio.

Igno. Per faciem tuam jurarem quod es H
ga & Hobgoblina.

Pol. Talia verba comminiſcere, ut nihil pl
intelligam.

Igno. Non intelligis? dico quod es una
cieta, & maga.

Pol. Ha, he. Sagam me eſſe, & malefica
cit.

Igno. Rides? At ego indictabo te pro ſor
ut es, *Quod tu ſpinſter* (diſcam nomen tu
deum præ oculis non habens, ſed inſtigatione diab
ſeducta, quaſdam malas diaboli artes, vocatas W
craft & Sorcerie, *practicaſti in, ſuper, & contra*
ſonam Ambidextri Ignorami: Ponam te ſuper
triam ſi vivo.

Pol. Quid ais? mi Animule?

Igno. Animule? *ouſter le main*: tu equitas in
ſuper broomas & baculos.

Pol. Meum corculum, quid adeo ſuccen
tuæ *Roſabellæ*?

Igno. O ho, adhuc *Roſabella* tu; Non com
me

entis sum. Per fidem meam puto quod sum ceratus in bono serio. Quid glotas ita super ne? Sentio nescio quid. Sed si possum trahere nguinem de ea primum non curo. Adventura-o: non audeo; immo audeo. *Puttana de diavolo.*

Pol. Mane, sandalia dum exuam mihi.

Igno. Ego te scalpam pro sorciera ut es.

Pol. Minare? discobinabo ego te. Itane, lon-nio, etiam ausus irritare me?

Igno. Oh ho! *vi & armis & manu forti*? oh mo-derata misericordia; saltem licentia surgendi.

Pol. Ornabo te ut dignus es, Venefice.

Igno. *O supersedeas de non molestando*: custodi pacem, custodi pacem.

Pol. Sumne *Rosabella* jam?

Igno. Et quid vis. Profecto ego sum mahemia-us. Habebo appelam de plagis & mahemio.

Pol. Abin' dæmoniace; annon?

Igno. Abeo; sum valde brusatus. Iboad man-sorium, & dicam orationes meas: sed tu dabis *Gultwitt*, sorciera?

Pol. Comicatis, larvule? mediusfidius opi-nor hunc hominem esse dæmoniacum: verba certe magica loquitur. Nunc domum ibo, & vicinis hæc narrabo ut caveant ab illo dæmo-niaco. At occlusa janua est. Feci male quod cla-ves haud abstulerim; sed forsan aliquis intus est. Pultabo. Tic tocke. Tick tock.

ACTUS

ACTUS III. SCENA IX.

Argumentum. *Polla cum domum venisset, Rosabellam obseratis foribus ad fenestram videns, mala scortum suspicata, abiit per cauponas omnes Cupidinem ut perquirat.*

Polla. Rosabella ad fenestram.

Ros. QUis est? quid vis tibi?

Pol. Eia, pulchre. Dominam ain rogat quæ est, quæ velit. Tu quænam es? a quid hic agis, malum?

Ros. Pater familias redierit illico.

Pol. Prædixin' hodie? Viri mei bellissimi pe lex hæc est.

Ros. Loquere ut decet; non sum istarum perarum ego.

Pol. Nempe hoc illud erat quod me tam pere amandabat foras, hanc ut ductaret inter Sicine scortum in ædes obducier ob oculos hi? hæccine ut patiar? ego te Scortum rorum.

Ros. Mitte male loqui: alia sum quam ten

Pol. Meis in ædibus? Annon sat est dotem am comedere, quin scortetur etiam?

Ros. Me, oi me. oi miseram, quali mandat viro?

Pol. Stulta, quid fles? At ego & illum, & lam, & illos omnes faciam ut fleant, & fleant die. O si possem fores effringere;

Ros. Oi me, insana est hæc mulier.

Pol. Ibo potius, atque per omnes cauponas ubi est perquiram; fustem alicubi invenero, quo ulciscar. Hei mihi, quod non sunt longiores ulæ.

Exit.

ACTUS III. SCENA X.

Argumentum. *Cupes cum caupone invenit Pollæ cantantes, ipsamque vituperantes: illos & fidicines strenue verberat, Capones, Phasianos, cæteraque bellaria humi proiicit, vinumque omne effundit, clavemque naclus, Rosabellam pro scorto deturbat foribus, qua misera quo eat nescit.*

Cupes. Caupo. Fidicines. *Polla. Rosabella.*

Cup. O Festum diem! multum obsonavi bonarum rerum ex sententia: Fidicines etiam quo simus lætiores conduxi mihi; sed ubi sunt? O mei sacerdotes; quæ libastis sacrificia, vinum, placentæ, caupones, mihi Deo vestro perquam accepta sunt. O Gallinagines, Phasiani, Perdices, ut ego vos amo & colo! Vos estis avium Nobiles; ecce quam pulchre & magnifice amicti! ut vos sector lubens! Anates, Anseres, & id genus avium, plebei sunt & rustici, illos nihil moror.

Pol. Tandem reperi. Hui, quantum suo paravit convivium scorto? subauscultabo paululum.

Cup. O amica mea pinguicula, capo nudus, quanto pulchrior es uxore *Polla*?

Pol. Ai'n vero,

Cup. Ut te basio lubens! quam dulce osculum! multo dulcius osculo uxoris *Pollæ*.

Pol. Etiam mihi caponem præfers? at haud inulte.

Fid. Fædam uxorem habes.

Pol. Ego te etiam ———

Cup. Nihil magis; larva, *Gorgon*, *Styx*, *Scylla*, *Hydra*, *Harpya*, omne monstrum est.

Pol. O Dii! vix me reprimo.

Cau. Cupes, cantemus, quæso, istam cantiunculam de uxore tua *Polla*.

Cup. Quamne ego apud vos in œnopolio composui?

Cau. Eam ipsam, amabo.

Pol. Etiam occentor? væ mihi; imo væ vobis.

Cau. Cantemus.

Cup. At si rescierit illa?

Cau. Quid tum?

Cup. Leæna rugiens est; vel hyeme cum *Ireos*, quam cum ea habitare malim.

Pol. Vera ariolare; jam vos ego fulminabo illico.

Cau. Incipe, quæso.

Cup. Circumspiciam primum, hic ne prope sit: tremo cum cogito.

Pol. St, me occultabo.

Cup. Nemo est, agite jam *Fidicines*.

Pol. Per urbem cantor? verum nisi vos incantem itidem ——— *Cupes & alii cantant.*

Cupis uxor Polla, ô si frangat colla;
Polla, Colla; dispereat, intereat. } Omnes whooh, ha, ha.
Vxores pari sorte, pereant pari morte;
sorte, morte; dispereant, intereant.

Pol.

Pol. O si fulmen haberem, quo ferirem omnes.

Cau. Iterum, quæso. *Cupis uxor Polla, ô si frangat colla,* &c.

Pol. Durare nequeo. *Polla vestra colla* ——— *thwicke thwacke.*

Cup. Occidi.

Cau. Oime!

Cup. Hei mihi!

Fid. Væ mihi!

Pol. Hæc nova cantilena est.

Cup. Obsecro, uxor.

Fid. O me perditum! fides fregit; periit victus; perii ego.

Pol. Quid non canitis jam?

Cup. Heus *Fidicines*, Lachrymæ.

Pol. Hem tibi, fæda sum ego.

Fid. Oime, oime! *Exeunt Fidicines.*

Pol. Ego fidibus canam; num cantor? Hei mihi, anhelitus mihi deficit.

Cup. Ubi terrarum sim nescio prorsus, siquis me rogat nunc; vin' bibere vinum, meum mel.

Pol. Meum fel, ipsa propinabo tibi, atque invitabo ad cœnam meretriciam.

Cup. Obsonium projicis: num mittis missilia imperatoria? hem si proba es redde rursus: occidi, vinum etiam effundis? saltem parce vino. Oime! purpuream vomit ille animam. *Polla*, me interime, de nobis facile est, scelus est jugulare Falernum.

Pol. Nunc invocato pellicem ad cœnam, qua digna est.

Cup. Hercle uxor, non est amica mea,

Pol. Da clavem; da, da, da; fores effringam igitur, intro huc irrumpam.

Cup. Nihil audit; illi oblitus fui narrare antea, *Roſabellam* me huc ad ædes adducturam meas.

Pol. Meretrix, faceſſe ædibus, ædibus faceſſe, meretrix.

Roſ. Hei mihi, quo me ejicis?

Pol. In lupanar, quo digna es.

Cup. Uxor, probri ſum inſons, olme, quo me vis abire?

Pol. In malam crucem, proſtibulum.

Roſ. Ne me interime.

Pol. I modo, I ſcortum, I, I.

Roſ. Oime, abeo.

Cup. Abiit; perii; *Roſabella* eſt, uxor; non eſt amica mea.

Pol. Ego tuas *Roſas* ——— *bellas* ——— tu mortem præoptas mihi, *Polla frangat cella.*

Cup. Uxor, ſi cauſam ſcires, cur tibi mortem optaverim, haud excandeſceres ita.

Pol. Ain', quid eſt?

Cup. More fit, mori ſuam quiſque uxorem ut velit.

Pol. Siccine te purgitas?

Cup. Oime! oime! placide, uxor. Ah *Megara.*

Pol. Hæc ſi prima placet menſa, dabitur ſecunda inſuper.

Cup. Habeo gratias, uxor, primum non placet ferculum.

Pol. Ulta me ſum aliquantulum.

Cup. Aliquantulum, ais? ſi hoc eſt tuum aliquantulum, quid quæſo eſt tuum aliquantum?

Pol.

Pol. Introibo jam; nisi tu mox introveneris, aliter ego intus accipiam te.

Cup. Quid jam faciam? saltem cœnam hic meditabor paululum, perdices —— humphasiani —— at vinum —— oime!

ACTUS III. SCENA XI.

Argumentum. *Antonius Cupem de Rosabella rogat, qui miserabiliter de vino dapibusque respondet omnia: re cognita, quæsitum it Antonius amicam suam.*

Antonius. Cupes.

Ant. NArravit mihi *Cupes* modo, salvam esse apud sese *Rosabellam*, quod si sit, quid mihi lætius est, beatiusve? atque eccum ipsum; tristis est non, placet.

Cup. O felices vos qui cœnam habetis meam.

Ant. Cupes.

Cup. Quis vocat?

Ant. Num quis intus est?

Cup. Esset utinam, foris est funditus.

Ant. Ecquid valet?

Cup. Tota periit; nihil hic nisi strages, ejectiones & miseræ effusiones.

Ant. Me miserum! an effudit?

Cup. Maxime.

Ant. Sanguinem?

Cup. Et succum omnem.

Ant. Oime!

Cup. Totam carnem etiam, & ossa crudelis dispersit undique.

Ant. O monstrum! quomodo hoc?

Cup. Manibus, pedibus, colaphis, verberibus.

Ant. O *Rosabella* mea.

Cup. O vinum, vinulum meum.

Ant. Sine te nolo vivere.

Cup. Sine te nequeo bibere.

Ant. Quis tantum facinus ausus?

Cup. Uxor *Polla.*

Ant. O scelus! ubi fecit?

Cup. Hoc ipso in loco, vide.

Ant. Quid id est?

Cup. Vinum fuit, sed miserum est fuisse.

Ant. Quin ego de *Rosabella* loquor.

Cup. Quin ego de vino, & cibo meo.

Ant. In malam rem cum vino, cum cibo tuo.

Cup. In malam rem cum *Rosabella*, cum amoribus tuis.

Ant. Igitur, sceleste, ubi est illa jam?

Cup. Huc adduxeram eam, uxor autem amicam suspicata meam verberibus extrusit domo.

Ant. O feram! Nihilne reverita illa formam tam divinam?

Cup. Illane, quæ nihil reverita vinum tam divinum?

Ant. Ubi est scelus uxor tua? Ego illam ---

Cup. Tu illam? ——— illa te---ne attingas, neve irritasses si sapis. Centum illa *Antonios*, *Cleopatras* etiam ———

Ant. Quonam abiit *Rosabella*?

Cup. Hac fugit, quo vero nescio.

Ant. O me insipientem, qui tantum thesaurum crediderim *ganeoni*! ibo, atque investigabo ubi, ubi est, sed quo me nunc vertam? quod iter ingrediar? hac ivero? illac potius. *Exit Antonius.*

ACTUS

ACTUS III. SCENA XII.

Argumentum. *Antonius de amissa Rosabella queritur, Rosabella de Antonio, Cupes de cœna. Antonius quæsitum it Rosabellam, Rosabella quæsitum Antonium, pecuniam quæsitum it Cupes, quo cœnam paret alteram.*

Rosabella. Antonius. Cupes.

Ros. FOrtuna vitrea est, quæ cum splendet frangitur: nam quæ cœlum digito visa sum modo attingere, quam subito quasi ad inferos præceps decidi? Ubi ego nunc inveniam *Antonium* incertum est, cæterum aut illum aut mortem invenire certum est mihi.

Cup. Cœnam adhuc stupens meditor, *Multa viri virtus animo multusque recursat Dentis honos..... hærent caponis pectore vultus.*

Ant. Plateas omnes circumcursito, quæro, rogo, ecquam viderint tali filo virginem; aiunt illa facie hic vidisse modo, properabo igitur istac.

Exit alio.

Cup. Quã sese ore ferens, quã pingui pectore, &c. *alis.*

Ros. Oime, nusquam reperio; sed si te semel assequar, *Antoni*, nunquam amittam postea.

Cup. O mihi post nullos perdix memoranda sodales.

Ros. Dii date inveniendi copiam, date obsecro pudicitiæ præmiũ. Jam istac ibo, Dii ne deserite.

Cup. Malum me esse certum est; malus sum, fateor, ideoque hoc mali merito evenit mihi malo. *Sed quid fecerunt optima vina mali?*

Ant. Ahime, nondum video; quod si adipiscar semel, qui hanc mihi eripiet, vitam eripiet simul: nunquam defatiscar quærere dum inveniam: illac jam nunc incedam, Dii vertant bene.

Cup. Conviva fortasse tui meruere perire,
Amphora non meruit tam pretiosa mori.
Hinc cubitum eo, ne sim vitalis metuo.

ACTUS III. SCENA XIII.

Argumentum. *Ignoramus missurus pro Torcol cr nu Cupis deterretur, valde enim metuit à castra ribus.*

Ignoramus. Cupes.

Igno. PUto eram natus sub *Cancro*, ita omni mea eunt in retrorsum.

Cup. Etiamne tu rediisti? tentabo rursus inj cere timorem ei.

Igno. Habebo unum *mittimus* pro illa sorcie & alium *mittimus* pro villano socmonno *Tert* sed primum parlabo cum illo.

Cup. Trin ——— Tran.

Igno. Quid audio? num cornuat iterum hi super vitam meam est geldator, valde timeo il lum riotosum

Cup. Trin ——— Tran.

Igno. At Lucanus ait, Cornu tibi cura sinistri.

Cup. Ha, he, nunquam respexit pecus; qui cur rit currit, sed qui fugit volat. Introiens risi, *Pol lam* uxorem narrare vicinis modo pro certo hunc *Ignoramum* esse *Dæmoniacum*, credit illa, credunt illi: optima hinc dabitur occasio am plius, si opus, malefaciendi huic. Quanquam enim de *Rosabella* successit inauspicato, dabo us que opera *Antonio* tamen. Aliquà spero mihi alios extricabo nummos. Intro nunc ibo ad *Dracænam* meam.

Actus

Actus Quartus. Scena Prima.

Argumentum. *Antonius Rosabellam suam invenit, idque machinantur, ut cum jam nævum habeat in læva mala, se esse Antoninum simulet, Rosabella Catharinam, alteram è Manlii filiis agat, quæ Antonino desponsabatur; utque id melius fiat, uterque ut loquatur Anglice.*

Antonius. Rosabella.

Ant. ATqui ego hoc idem; spes mea, spondeo tibi. Nos igitur nisi mors sola nihil separaverit.

Ros. Equidem bene cadet spero, quoniam tam auspicato convenimus modo. Cæterum unde, amabo, nævus hic tibi in mala tam subito natus?

Ant. Scies, *Londini* mihi geminus germanus est.

Ros. *Antoninus*?

Ant. Scilicet, olim narravi tibi.

Ros. Qui tibi tam similis, ut ne vel parentes vos queant internoscere.

Ant. Recte, nisi *Antonino* dextræ adnatus malæ nævulus invicem nos distinxerat.

Ros. Intelligo.

Ant. *Triconis* itaque consilio pictor mihi hunc appinxit nævulum, *Antoninum* uti hoc pacto me esse assimulem, quasique *Londino* veniam à *Dorothea* matre.

Ros. Quomodo isthoc quæso?

Ant. Nempe, quo ita in patris simul accipiamur ædibus.

Ros. Tu forsan, verum quid de me fiet interea?

Ant. Tibi prospectum etiam erit itidem ac mihi. *Antoninus* nuper uxorem duxit *Catharinam*, *Manlii* filiis alteram, tu jam illa es, ergo uxor mea *Catharina*.

Ros. Tuque *Antonini* maritus meus.

Ant. Optime.

Ros. At nunquam illam vidit *Catharinam* pater?

Ant. Nunquam; frater autem ex quo cum matre sexennis relictus est *Londini*, neque illi nos, neque nos illos interea intervisimus.

Ros. Quî id?

Ant. Huc ut profecti bello capti sumus: scin jam quid te velim?

Ros. Scio.

Ant. Loqueris etiam *Anglice*.

Ros. Optime; nam *Fessæ* primo didici ex *Anglâ* quæ mihi tum pedisequa: post hic etiam quo melius calleam cum tui, tum gentis causa, cum *Anglo* mihi familiari loqui consuevi *Anglice*.

Ant. Idemque, quod patria est *Anglia*, facitavi cum *Anglis* ego.

Ros. Deinde porro.

Ant. Cum in patrem igitur incidimus, loquemur *Anglice*, illumque qui sit, nescire simulabimus.

Ros. Recte.

Ant. Literas à *Dorothea* matre quasi habeo ad patrem hic. *Trico* finxit optime scripturam. At, at, pater ecce egreditur, volebam melius docuisse

cuisse te; tu vero ut subservias orationi utcunque opus sit verbis, vide.

Ros. Paciam.

Ant. Tace.

ACTUS IV. SCENA II.

Argumentum. *Conveniunt cum Theodoro; illum de Theodoro interrogant, & tandem ex sermone, nævo, cæterisque signis nominibusque hos esse Antoninum & Catharinam persuasus est, narratque illis Antonium Londinum hodie navigasse, ut ipsos conveniret: illi literas Theodoro tradunt quasi à Dorothea.*

Theodorus. Antonius. Rosabella.

Theo. NOtarius nunc mihi adeundus est; hercle plena res molestiæ litigare, sed quid video? filiumne meum *Antonium*? videtur equidem; nequaquam, fieri non potest ut redierit is. Dii boni! is est tamen. *Antoni!* hola *Antoni!* nihil respondet mihi, ipsus non est, verum illi quam similis: verum ipsus est; *Antoni*, *Antoni*, hola!

Ant. What means the old Gentleman?

Theo. Hem, loquitur *Anglice*, quin secum mulierem ducit; quæ tu es, aut unde quæso? num intelligis?

Ros. We both understand your Language Sir, but cannot speake it; doe you speake English Sir, I pray?

Theo. Intelligo tantum, *Antoni*, quid non respondes mihi? *Antoni*, inquam,

Ant.

Ant. Who would you speake withall, Sir?

The Tecum loquar, quid *Anglice* respondes Impudens?

Ant. Good words, Sir.

Ros. You are very uncivill, Sir, to strangers; an old man too, fie.

The. Num fallor? forte *Antonius* non est, alium ornatum habet, fabulatur etiam *Anglice*, quod neque solet, neque perite ut puto potest; certe alius est: verum facies illi prorsus eadem, procul dubio ipsus est.

Ant. Good old father, can you tell me the way to the Palace?

The. Annon tute *Antonius*?

Ant. I am not Antony, *though my name be very near it.*

The. Quid ineptis? negas te esse *Antonium*?

Ros. Pray God he be well in his wits.

Ant. Sure, he is not well.

The. Num insanio ego? quamobrem?

Ant. You call me Antony, *and talke as if you knew me.*

The. Vel tu *Antonius*, vel ego vere insanio.

Ros. Pri' thee lets be gone?

The Quid dicam? navem ut conscenderat vidi procedere longiusculè. Hæreo aliquantulum.

Ant. Bene est, occepit dubitare.

The. At tentabo adhuc.

Ant. Fare you well, Sir.

The. Mane quæso; quod tibi nomen esse dicam?

Ant. You are very inquisitive, Sir, but my name is Antoninus.

The.

The. *Antonine*! cujas es?

Ant. *I was born at* London, *but my Parents were of* Bourdeaux.

The. Patris nomen?

Ant. *Theodore.*

The. Matris?

Ant. *Dorothy: but I pray you sir why aske you these particulars?*

The. Alioſne habet liberos mater?

Ant. *One more here in* Bourdeaux *my twin-brother: doe you know one* Theodore *here a Gentleman in this City?*

The. Noſti illum ſi videris *Theodorum*?

Ant. *No indeed ſir: though he be my Father, I have not ſeene him this 15. years.*

The. At ego à dextra in mala nævulo certo ſi videro novi *Antoninum*; ſine quæſo inſpiciam.

Roſ. *He is a curious examiner.*

The. Ecce nævum, jam ſcio te meum eſſe *Antoninum*; veni in amplexus fili, veni.

Ant. *What now?*

The. Tuus ego ſum pater *Theodorus*; priuſquam enim nævum hunc inſpexeram, fratrem tuum *Antonium* tui ſimillimum credidi.

Ant. *Your my Father?*

Roſ. Jam in tuto ſumus.

The. *O mi* Antonine.

Ant. *By your pertinent queſtions, ſir, now I believe you are my Father, pardon I beſeech you my former incivilities.*

The. Mi *Antonine*, gratulor adventum tibi: mater *Dorothea* quid non venit? ut valet?

Ant.

Ant. She is well sir, and remembers her best love to you by me, and this letter.

The. Mox perlegam.

Ant. You shall understand there the occasion that detaines her.

The. Sed quænam est illa, quæso?

Ant. My wife sir, one of Alderman Manlies *daughters.*

The. Catherina?

Ant. The same Sir.

The. O *Catharina*, nurus mea charissima.

Ros. My dear good Father.

The. Quam optato *Catharina* etiam, ut mihi præ gaudio nunc exiliunt lachrymæ.

Ant. I pray sir, how doth my brother?

The. Londinum versus is hodie vos accersitum abiit.

Ant. I am sorry I shall not see my self in him so soone as I hoped.

ACTUS IV. SCENA III.

Argumentum. *Trico hujus fraudis machinator quasi à villa veniens salutat hunc quasi Antonium: Theodorus ait esse Antoninum, & Catharinam hanc esse; Trico nolit credere, novit ille hunc esse Antonium & illam forsan amicam ejus, non Catharinam, aliquid subesse fraudis; tandem videtur credere.*

Trico. Theodorus. Antonius. Rosabella.

Tri. HInc ego omnia subausultavi clanculum; adibo jam quasi à villa venerim. Here, sudavi

lavi ſtrenue apud villam hodie: phy, immodice caleo.

The. Quid non venit villicus, ut juſſeram?

Tri. Bos ille camurus æger eſt, malum, neſcio qui; nunc illi medicatur, cras aderit.

The. Bene factum.

Tri. O here *Antoni* ſalve, nimium rediiſti cito.

The. Ha, he, quem arbitrare hunc?

Tri. Quem niſi *Antonium*?

The. Geminus frater *Antoninus* eſt, illi equidem ſimillimus.

Tri. Here, ne me ludos facias, ipſiſſimus eſt *Antonius.*

The. Tace ſtulte.

Tri. Quænam eſt illa mulier?

The. *Catharina* uxor ejus.

Tri. Amica forſan vel ſponſa: quid me ludis here? viden' ut ſubrideat?

Ant. What bold companion's that?

Tri. Papæ! quis ille ſermo eſt?

The. Anglicus.

Tri. Jamne *Anglice* fingit? here dic ſerio, num *Antoninus* ille?

The Maxime.

Tri. Vera loquitor.

The. Num mentior?

Tri. Mentiri minime; forſan mendaciũ dicere.

The. Ha, ha, he.

Tri. Rides jam? at ne poſt doleat cave: moneo, tantum here moneo, ſcis me fuiſſe apud villam, vide ne culpam in me transferas poſtea.

The. Nolo, ita me dii ament nolo.

Tri. Memento.

Ant.

Ant. Come Sirrah, you and I must jest a little together.

Tri. In malam pestem *Anglicum* hoc.

The. Ha, he, quid non jocaris?

Ros. Good sir, let him alone, he is not worth your anger.

Tri. Here, vin' me mentiri etiam?

The. Accede huc.

Tri. Abscedat ille.

The. Habet *Antonius* in mala nævum?

Tri. Ille? minime, audivi *Antoninum*.

The. En vide.

Tri. Hercle, here, jam tecum sentio; extra nævum illum vero cætera quam similis.

The. Nunc abi tu ad *Pætum* Notarium, eras me venturum dicito.

Tri. Abeo, at tu *Antonine* stultitiæ quæso ignoscas meæ.

Ant. Well, be it so.

The. Nurus, fessam te de itinere esse arbitror.

Ros. A little, sir.

The. Amabo, introeas igitur. *Antoninum* enim de rebus *Anglicis* paululum percontari libet.

Ros. At your pleasure Sir.

The. Heus vos præite, filiæ meæ commonstrate ubi se recocillet commode. Jam uxoris literas perlegam. O dulces literas!

Tri. O fraus dulcissima! nunc congerronem *Cupem* adibo, cui præcipiam quid agat insuper, si hæc fallacia in angustum venerit, usque non excubabimus hic: me miserum *Pyropum* video, properat quantum potest.

Ant. Hei mihi! cujus vestimentis induor, vestiarius

...us adest; nisi jam me *Trico* adjuvat perii fun-
...ctus.

ACTUS IV. SCENA IV.

...rgumentum. *Cum omnia jam essent in tranquillo, Pyropus vestiarius (cui pro ornamentis subaratum annulum opposuissent pignori) venit querulus: illi se esse Antonium & Catharinam negant Anglice; ille sua videns ornamenta confutari nolit, ita ut pene fraus tota detegeretur, dubitare enim cœpit Theodorus.*

Pyropus. Antonius. Theodorus.

Pyr. QUem mihi *Antonius* in pignus dedit pro ornamentis annulum monstravi aurifici, subæratum ait, neque carbunculum esse hunc, sed nihil prorsus scite tinctum vitrum. Quam lepide me lactabat versutus ille servus, cum dixi ego *ut scintillat sane*, is ingeminabat *ut scintillat sane*: verum quæsticuli causa ego nunc aio *sane*, nunc juro *plane*, fallimus & fallimur invicem: at ne nunc circumducar ornamentis vereor.

Ant. Totus timeo.

The. Literas quidem amanter & cordate scriptas.

Ant. Defessus sum pater; Introeamus, *I pray.*

The. Nostrum etiam scis sermonem loqui?

Ant. *A word or two, Sir*: profecto mei plane oblitus eram, ita me hic perturbat vestiarius.

Pyr. Sed eccum ipsum opportune.

Theo. Introeamus igitur.

Pyr.

Pyr. Monſieur, ſiccine tui ordinis virum cum agere ?

The. Eccum etiam alterum, ha, he.

Pyr. Ridere paulo minus eſt quam deridere

The. Ha, ha, he, riſum continere nequeo, veniam multis de cauſis. Hilaris ſum hodie, que meritiſſimo.

Ant. Another miſtake ſir.

The. Quicum putas jam te fabulari?

Pyr. Cum juvene illo *Antonio.*

The. Scibam errare te, ha, ha, he.

Ant. Adhuc ſalva res eſt.

Pyr. Aio *Antonium* iſtum pro ornamentis bæratum pignori appoſuiſſe annulum.

Ant. Sir, this fellow is ſome cheater ſure.

The. Tecum ſentio: quin aio *Antonium* abiiſſe *Londinum.*

Ant. The more I look upon the fellow, the worſe like him: if you mark him well ſir, he hath a knav look.

The. Non placet hercle.

Ant. Sir, will you give me leave to beat the knav

The. Placide.

Pyr. Anglice jam: video quam rem facitis.

The. Quoties iterabo tibi, non eſt hic *Antonius*

Pyr. Quis eſt igitur?

The. Frater *Antoninus.*

Pyr. Erat hodie prius is *Antonius*, nunc *Antoninus*, mox erit forſan *Antoninulus*, atque ita ci nominis diminutivis mea poſtulatis mihi diminuere veſtimenta.

The. Ha, ha, he, reſponde, numquis in vultu nævus illi *Antonio* ?

Pyr.

Pyr. Neutiquam.

The. Huic est vide.

Pyr. Fallor annon? Imo non fallor, meis in-
um video ornamentis, nullus iis nævus ad-
us est.

Ant. Sir, he sees I am a stranger, and means to a-
se me.

The. Quid hic tuis ageret vestimentis?

Pyr. Dixit se velle quendam facere sycophan-
m.

Ant. Come hither sirrah, you.

Pyr. Ornamentis cupis me eludere *Anglice*,
ddes tamen *Gallice*.

The. Obstinatus est de vestimentis; quid sit, a-
imi pendeo.

Ant. Perii, hæsitare incipit. *Sir, it may be* An-
ony *borrowed some clothes of him.*

The. Alia res est, quicquid est.

ACTUS IV. SCENA V.

Argumentum. *Cupes ut confirmet hunc Antoninum esse, venit tanquam nauta pecuniam ab Antonio postulatum; minatur Pyropo adeo ut fugiat, & viginti coronatis emungit senem, qui intro it cum filio: Triconi & Cupi jam cura est ut absterreant Ignoramum, quem ex verbis Pollæ tota vicinia habuit pro Dæmoniaco, itaque illum exorcizandum statuunt.*

Trico. Cupes. Antonius. Theodorus. Pyropus.

Tri. I Am loquere *Anglice*, atque affin quasi.——

Cup. Scio, ne mone: *Anglus* nauta nunc huc *Antoninum* qui advexi hodie; nisi ego confuto vestiarium.——

Tri. Propera, hic ego me interea abstrud prope.

Pyr. Vin'lictores adduci huc qui mea tibi trahant ornamenta?

The. Quid sit dubito.

Cup. O master Antonine, God save you Sir, I for money Sir for your passage.

Ant. Welcome Mariner.

Cup. How doth mistresse Catharine?

Ant. Shee's well within here.

The. Quis ille est?

Ana. The Masters Mate Sir, that brought us over.

The. Opportune, num tu hunc *Londino* advexisti huc?

Ant. He understands you not Sir, he askes if you brought us from London *hither.*

Cup. Marrie did I Sir?

Ant. Here is an odde fellow sayes no.

Cup. Doth he in truth?

Ant. And sayes that I am not Antonine.

Cup. Very good, I faith.

Ant. And that I wear his clothes.

Cup. Better and better: but doth he indeed? the rogue

meanes to cheate me of my hire; shall I beat the
?

The. Mane; heus, nauta ille *Anglus* adeſt qui
it hunc, quid jam ais?

Pyr. Bene, video quid molimini.

Ant. This fellow will not believe you.

Cup. Is he an Infidell? let me come to the Pagan.

Pyr. Minatur etiam, quæ hæc res eſt?

Cup. By the faith of a Saylor Sir, there be an hun-
d Mariners can teſtifie I brought this Gentleman
Miſtreſſe Catharine *over in the good ship called*
Speed-well.

The. Centum ait ad portum nautas hoc idem
laturos.

Pyr. video ex compacto agi.

Cup. Hang hum Swabber: doth he grumble? if you
me, let me give him a ſalt Ecle, while I am in
t: mony Sir for the paſſage.

Ant. I pray Sir give him his money, I have not e-
gh to pay him.

The. Quantum eſt?

Ant. How much?

Cup. Sixe pounds you know, and richly worth it
ugh I ſay it; you had as good bisket and ſalt beefe.

The. Heus *Richard*, affer huc viginti corona-
s.

Pyr. Quid viginti nominas? nihil agis, redde
namenta.

Cup. I know he ſpeaks ill of me, I muſt needs hang
m.

Pyr. Quid agis? perii.

The. Omitte.

Cup. What conycatchers here?

Pyr.

Pyr. Siccine? in jus vocabo vos. *Exit*

Cupes. Dost you mumble still? 'twas time for you goe I faith: your son sir was never sick all the while marry his man and his maid was fain to be set on

The. Alios tibi servos dedero. En tibi.

Cup. I marry sir, I understand this well, ben brave wind for us if it will hold; this week I London again, will you any thing to your

The. Salutem meo nomine matri nunciet,

Ant. Remember my Fathers love, and my duty.

Cup. I will, adieu.

The. Eamus jam intro fili.

Ant. Mi *Cupes* servasti me.

Cup. Abi tu ne deprehendamur hic?

Exit

Tri. O mea fraus! confirmasti *Theodorũ*

Cup. Nactus etiam aridum argentum good *English*, very good *English*, hinc alia para cœna, *Polla* haud coquet tamen.

Tri. At quid si nunc *Ignoramus* venerit?

Cup. Veniet scio, & turbellas dabit, inven men ut illum porro ludificemur.

Tri. Quidnam?

Cup. Quà ex ipsius, quà ex *Polla* verbis, dæ nia cum esse eum per totam viciniam rumor increbuit.

Tri. Illum itaque exorcizabimus.

Cup. Recte, atque id ipsum me facturum prædixi antea.

Tri. Redistis ergo in gratiam.

Cup. Scilicet, atque promisit insuper hac velle se opitulari mihi: una opera si nunc venerit aliquà absterrebimus.

Tri.

Tri. Sed quis exorcizabit?

Cup. Me vide, atque per tempus en exit frater
la, lepidus compotor meus, mirum ni is quod
let me quærit, ut poscat poculis. Eum, cer-
m est, collegam ascisam mihi.

ACTUS IV. SCENA VI.

gumentum. *Forte fortuna Trico & Cupes Colam inveniunt combibonem Cupis & monachum; cum illo agunt de exorcizando Ignoramo, & postea in ejus monasterium deferendo. Cupes ut sese ornet, Cola ut Pompam traducat ad exorcismum, exeunt.*

Cola. Cupes. Trico.

la. HA, he, ubi nunc *Cupem* inveniam combibonem meum?

Cup. Simne ego?

Col. Confratris mei cucullum hic & libros vici
n alea modo: Jurat is quasi auriga nunc, & me
diris devovet. Nihilominus *Cupes* hæc vendat
volo, quo laute cœnemus una, nam nequeo sem-
per victitare jusculo. Ibo quæsitum eum.

Cup. O mi confessor.

Col. O mi confessor.

Cup. Mi spiritualis pater.

Col. Mi carnalis frater.

Cup. Bibamus molle vinum.

Col. Sed cyathum ter trinum.

Cup. Cucullate pater.

Cup. Hæc est lingua bubula.

Col. Frons non erit nubila.

Col.

Col. Delicate frater, ha, he, rideamus, amplexemur invicem.

Cup. Frater, tua nunc mihi opera opus est.

Col. Quid est?

Cup. Ignoramus Anglus quidam nobis exorcizandus est.

Col. An dæmonem habet?

Cup. Quasi: sed post narrabo tibi hoc si feceris.

Col. Faciam libens, nam larvatus non sit licet famam inde mihi, ut alii itidem forsan exitavero: Clarus frater *Cola*, sanctus *Cola* fugat dæmones, ha, he.

Tri. En tibi cucullum opportune.

Col. Vendatur.

Cup. Nondum: nam frater *Cupes* etiam fugabit Dæmones, hoc me ornabo jam in exorcismo, quo te ipse adjuvem.

Col. Optime, ha, he, optime. Induam mihi vultum miserabilem.

Tri. Postquam exorcisatus est ad tuum deserti cures monasterium, ubi eum alii detineant fratres aliis exorcismis.

Col. Fiet: post illa, mi confrater, linguam hanc nos bene exorcisabimus.

Cup. Cum aqua minime, sed vino benedicto.

Col. Ha, he, certe cœnabimus ad scrophamentem. *O qui'l y à de bon vin là*, cantabimus, saltabimus, hei, hei, verum tu hæc vendas tamen.

Cup. Quid? veteres postillatores nauci sunt: frater *Menot*, & frater *Maliard* etiam, ô ridicularios.

Tri.

Tri. Propera quæso, abi, & orna te.

Cup. Frater, hinc tu nunc eas ad Sti. *Severini*, illinc ad exorcismum pompam huc traducito; ipse continuo ubi me exornavero istac in platea ubi obviam dedero.

Col. Eo; sed linguam hanc dum redeo serva diligenter: *Sis fidus Achates.*

ACTUS IV. SCENA VII.

Argumentum *Ignoramus currens ut prehendat Dulman, prehenso minatur. Trico exit ut hæc aperiat Antonio. Dulman affirmat Ignoramo, se illam Rosabellam tradidisse illi quam sibi Torcol tradidit. Ignoramus illi narrat quo fuit in periculo inter castratores.*

Ignoramus. Trico. Dulman.

Igno. STOppa *Dulman*, stoppa fellonem, stoppa *Dulman*, stoppa. *Exit.*

Tri. Adibo *Antonium*, rem omnem aperiam illi, inde per angiportum post ad *Cupem* me recipiam. *Exit.*

Igno. Stoppa *Dulman*, stoppa, ah vagabunde felo, habeo te per aures jam, *ne bouge point.*

Dul. Bone magister.

Igno. Ah fugitive, putabas quod non possem gignere te iterum, si eras super faciem terræ? quid ergo fugitabas pro eo?

Dul. Abscurrebam à te, quod eras in tam peltante cholera pro *Rosabella*, ut non volebas audire me.

Ig. Bonus annus de te; quid? audiam? Ubi putatis quod ego inveni eum? per fidem mea erat ille in quodam communi loco jaciendi globos vocato *a Bowling-alley*, ubi ille *ludebat ad illicita luda contra statutum*: ibi, scio, lusisti viam meam coronas.

Dul. Videbam super tantum.

Ig. O, tu es *supervisor*; fuisti meus clericus viginti annos jam, num me vidisti unquam ludere globis?

Dul. Non ego.

Ig. Non, ego warrantizabo: num es lusor? gigne tibi aliam deskam, non scribes plus ad deskam meam.

Dul. Si tu ponis me viam à te, sum disfactus ut ostrea.

Ig. Quid ergo non portasti *Rosabellam* mihi?

Dul. Illam *Rosabellam* portabam quam Tom deliberabat mihi.

Ig. Funis de te, vis me contrarotulare adhuc num habebat curvum collum?

Dul. Imo per fidem; & plorabant ita in de parto, quod faciebant me plorare quoque.

Ig. Es magnus vitulus vocatus *a great calf*.

Dul. Et dederunt mihi vinum & saccharum etiam.

Ig. Vinum & saccharum? ibi est; es bellus saccharatus stultus, tu vis disfacere tuum magistrum pro una pecia de saccharo.

Dul. Dedit mihi etiam unam peciam de auro.

Ig. Ubi est illa? da mihi.

Dul. Magister, illa est mea jam.

Ig. Es cognoscens latro; ubi est mea coun tenpana?

Dul.

Dul. Dixit quod portaret ſtatim poſt me.

Ig. Dixit? etiam talis lobba *Dulman*? *Dulman* vera.

Dul. Profecto, magiſter.

Ig. Hanga, hanga; putabam quod *Muſæus* erat major aſinus quam tu, ſed tu es major aſinus quam unus univerſitans.

Dul. Spero, non ita.

Ig. Non eſt major peſtilentia quam habere malos ſervientes; miſi etiam *Pecus* ad *Torcol* pro *Roſabella*, ſed ille non venit neque; puto ille outrit viam etiam.

Dul. Quæſo pardona hoc, & pugnabo tanquam diabolus pro te ſi venerint Geldrii.

Ig. Imo ego pugnabo jam: veniant ſi audent, ſpero ſum bene appunctus pro illis: vide, non ſum?

Dul. Magiſter, non eſt *riota* portare tres dagarios?

Ig. Se defendendo non eſt: ſi occido illos caveant à me; *ſe defendendo* quicquid facio faciã per legem.

Dul. Magiſter. ego copiavi hoc factum, vide.

Ig. Da mihi, ego copiabo te.

ACTUS IV. SCENA VIII.

Argumentum. *Ignoramus miſerat Pecus ad Torcol pro vera Roſabella, quem Torcol ſuſpicatus eſſe Triconis ſycophantam, conjecit in carcerem; hinc Torcol ad Ignoramum venit & Dulman, qui ſe emunctos intelligunt. Minatur Torcol Ignoramus, & pro coronu, & quod falſo in carcerem conjeciſſet Pecus; euntque ſimul ad Theodorum ut ſycophantas inveniant.*

Torcol. Ignoramus. Dulman.

Tor. LEpide accepi *Triconis* sycophantam, per posticam ad me venit modo; Quis *Pecus Ignorami.* Quid vis tibi? Herus pro *Rosa-la* vera me ad te misit meus: ha, ha, he, in cerem feci----ideo compingi---*Triconis* hunc nebrionem *Pecus. Portugallum* ut fallit *Trico*?

Ig. Cape hoc asine, semper scribis falsum Latinum; si non potes scribere verum Latinum ego scribo, abbrevia verba per dimidium, sic cum dasho ut multi faciunt, sic nec facies errorem in Latino, nec errorem in Lege.

Dul. Est bona regula.

Tor. O senior Ignoramo, come esta vestra merc

Ig. Come sta villano in grano? communis Pan dorator ut es, ego complementabo tecum.

Tor. Ha, ha, he, mi festivissime cognate, q agit tua seniora *Rosabella*? ha, he.

Ig. Num me moccas etiam? at habebo a tuas, si pileus tuus sit de lana.

Tor. Num te pulchræ cepit satietas *Rosabel* ha, ha, he.

Ig. Rides? Diabolus frangat tuum curv collum; putas hoc esse rem ridentem?

Tor. Quousque adeo jocabimur? ha, ha, he

Ig. Rides iterum? bene, ride jam, sed nisi ciam te ululare ad barram ut bubo——

Tor. Hilaris es, gaudeo, ha, ha, he: sed tum obsecro, serio hæc an joco?

Ig. Putas jocum pro *Rosabella* mittere un veterem haggam?

Tor. Quid sit, miror.

Ig. Mitas?

Tor. Servus tuus *Dulman* ſyngraphàm mihi dit & ſexcentos aureos, ſignum etiam indica, huic itaque tradidi *Roſabellam.*

Ig. Veni tu huc bonus pro nihil, audis quid dicit?

Dul. Audio.

Tor. Num ego aliquam mala tibi mulierem ma dedi?

Dul. Ille cui dedi monetam, is dedit mihi.

Tor. Tibine ego?

Dul. Ego neſcio, ſed erat talis *Torcol.*

Ig. Tace tu bos; & tu tace, audi chargeam, on reſponde mihi niſi quod demando vos. Num hic ille?

Dul. Erat quidem ———

Ig. Pax ſirrah, pax; hah, num hic eſt ille, qui—

Tor. Hercle non ego.

Ig. Diabole, non vultis tacere? reſponde cum rogo.

Dul. Magiſter———

Ig. Vis loqui adhuc? ſi ego te capio in manum——— num hic eſt ille, qui dedit tibi illam counterfactam mulierem?

Dul. Ille *Torcol* qui dedit mihi, non erat talis *Torcol.*

Ig. Iam parla tu, num tu dediſti *Roſabellam* illi?

Tor. Ille cui illam dedi, non erat talis *Dulman.*

Ig. Cui dediſti ergo? ego ſciam veritatem.

Tor. Alii, qui tuo nomine poſcebat eam.

Ig. Iam tu, qualis erat ille ſerviens qui habebat meos verſus?

Dul. Erat gracilis, gracillimus, & habebat parvam nigram barbam.

Tor. Nigram?

Dul. Immo nigram.

Tor. Væ mihi!

Dul. Et erat cum alio cum curvo collo.

Ig. Quomodo vocabat se?

Dul. Mendoza.

Ig. Habes tu talem servientem? quid non dicis? habes talem?

Tor. Minime, minime; mendax *Trico* is me conjecit in Tricas.

Ig. Ergo forisfacies mille coronas: da, da, da: taces? cur non rides jam? non respondes? quid vis esse pressus ad mortem?

Tor. Dolor linguam impedit.

Ig. Habe *quare impedit* pro ea tum; da coronas, da, da, da.

Tor. O senior mio mucho honorifico, bezo las manos di——

Ig. Putas solvere me cum uno *bezo las manos*? solve bonam & legalem monetam, solve.

Tor. Quid de me fiet? secundo naufragium feci: oime, oime!

Ig. Dixi antea quod facerem te ululare ut bubo; ego docebo te——

Tor. Misericordia, mio principale Cavaliero.

Ig. Non principal villaine, non, principal Rascal.

Tor. Hercle solvendo non sum.

Ig. Num vis ut faciam unum *Distringas*? recoverabo coronas per legem, si tunica tua est super dorsum tuum.

Tor. Attamen in jus rapi vereor, senior, quod ille

ille nequam ambos nos decepit probos viros: eamus nos probi ambo ut illum nequam castigemus probe.

Ig. I tu si vis; non decepit me, sed te: debet surgere per tempus qui decipit me.

Tor. Id me angit maxime quod *Portugallum* fefellit me; ô impium illum! *senior illustrissimo*, ut mihi ignoscas, obsecro.

Ig. Non point, Torcol, non point; vous avez forfait l'obligation, causa patet.

Tor. Num mihi, quæso, misisti quendam cui nomen *Pecus*?

Ig. Immo, ubi est ille jam?

Tor. Da veniam, illum mandavi carceri, quippe *Triconus* putabam sycophantam.

Ig. Heida, illum in gaolum etiam? *actio pro falso imprisonamento*; nisi firko tuum curvum collum jam-------

Tor. Quin eamus, si placet, jam huc ambo ad *Antonium*; is eam deperit; videbimus primo si benigne aliquid possumus expiscari, post id lege agamus ambo fortiter; lege, senior.

Ig. Lege? ne cura pro lege, habebo & illum & te in lege.

Tor. Heus, hoc agam primum, cape annulum hunc, jube ad ædes meas adducatur *Pecus*.

Ig. Habebo te post tamen. *Dulman*, I tu cum eo, vide illum ire ad largum suum, sed primum cape advizamentum.

ACTUS IV. SCENA IX.

Argumentum. *Rosabella cum Theodoro sedens pre foribus, patruum videt & Ignoramum; illi eam vendicant pro Rosabella; illa Catharinam esse se affirmat Anglice; illi negant: tempestas ingruit, donec introiens Antonius narrat Theodoro illos esse Daemoniacos, de quibus sic rumor est totam per viciniam.*

Theodorus. Rosabella. Ignoramus. Torcol. Antonius. Dulman.

The. POst quam refecta es, nurus, tibi haud inmœnum erit sedere hic sub dio; assideas quæso.

Ros. I *thank you, sir.*

Ig. Fac ut dixi, & cura pro nihil.

Exit Dulman.

Tor. Eamus, senior, & pulcemus jam. *tick tock*

The. Quis nostras pulsat fores?

Ros. Patruus & *Ignoramus* adsunt, perii.

The. Quid vis tu?

Ig. Ego nescio, quid vis tu?

The. Quis es?

Ig. Roga illum si vis?

Tor. Senior, est *Causidicus Anglus, senior mio excellentissimo, senior de titulo, senior* ———

The. Numquid estis madidi?

Ig. Mad? testate vos, *actio defamationis.*

The. Quid est quod blateras?

Ig. Blateras?

Tor.

Tor. Tace, quæso.

The. *Anglum* aiunt hic larvis agitatum, næ ego hunc ipsum arbitror.

Tor. Senior, filium audio *Antonium* cognatam meam *Rosabellam* in ædes tuas adduxisse hodie.

The. Nusquam factum.

Ros. Quam nunc me vellem mortuam!

Ig. Si facias *concelamentum*, ego ———

Tor. Clementer.

Ig Clementer? quid mihi cum Clementinis?

Tor. Annon intus est tuus *Antonius*, Senior?

The. Non est; *Londinũ* versus abiit is, sed geminus hic *Antoninus* cũ uxore venit *Catharina* hodie.

Tor. Subolet: pro comitate tua, liceat nobis illam spectare *Catharinam*.

Ros. Occidi.

The. Illam spectare vos? lepidos homuncionnes.

Ig. *Venire facias*, & sequatur sub suo periculo.

The. Num tu illos nosti, *Catharina*?

Ros. *Who I? indeed, sir, I know them not.*

Tor. *Por mi sanctli* ——— *queda*, hæc est mea cognata *Rosabella*.

Ig. Benedicite, hæc est mea *Covert Baron*, mea *Rosabella*.

The. Quæ hic fiunt præstigiæ?

Ros. *If I came now from London, sir, how should I know them?*

Tor. *Anglice* jam loquitur; intelligo aliquantulum, quippe qui Londini olim Mercator fui: non tu mea cognata es *Rosabella*?

Ros. *Doe I look like one of your kindred?*

Ig. *Nay, I can speake English too; what mine own*

country woman: little pigsnie, my little peperegge, thou knowest me I am sure.

The. Sciam quid hoc est, *Antonine*?

Tor. Non tu jam nosti patruum tuum *Torcol*?

Ros. The man in the Moone as well.

Ig. I will give thee a good round joyncture, I faith.

Ros. I pray, sir, be wise, if you can.

Ig. Wise? O me, I am wise and foolish for thee, dear Rosabella: pity, some pity to a bursting heart; be not so fair and cruel.

The. Antonine, prodeas, ut sciam quid sibi volunt isti.

Ig. I see though I am blind, I freeze though burn in love, I live not but I die, I live to love, to love to live, and live not but in loving: nay I can speake Songs, sonets.

Ant. See, this is the possessed man you heard of.

The. Quicquid sit, non hoc de nihil est.

Tor. Ita vivam, ut is surripuit meam *Rosabellam* mihi.

Ant. O perjur'd. ——

The. Num quis hic dolus subesse potest?

Ig. Shine on me bright sun: the sun is no sun, thou art the sun, the moon, and the stars, and sweeter far then is a Civet Cat.

The. Seotsim, quæso, tecum pauca colloquar.

Ig. Bound I am in Frank-----pledge to thee, and yet am in free soccage. Ye goodly trussed Nymphs, and simpering Syrens, O purple and the white, ye roses, lillies, and double violets, spring of enameld flowers, and Diaperd Meads, greene shady groves, and chirping birds, the warbling streams, and whistling winds,

minds, and dainty Rosabella ..... Dixi. Ha, sweet Rose; one habeas corpus.

Ant. Hold off, coxcombe, or I'le set you farther.

Ig. Es tu ibi etiam? sum appunctus pro te jam; hic me voluit geldare hodie.

Ros. Quid de me fiet, nescio.

Ant. Si tantillum morantur Exorcistæ, actum est de nobis.

ACTUS IV. SCENA X.

Argumentum. *Polla ostendit & Cupi & Colæ (monachorum cucullis indutis) Torcol & Ignoramum esse Dæmoniacos illos: Theodorus credit, exitque cum Antonio & Rosabella in ædes suas. Trico de Pyropo cavet. Illi comprehendunt Ignoramum, tanquam exorcistæ. Torcol fugit.*

Theodorus. Antonius. Torcol. Ignoramus. Trico. Cupes. Cola. Polla. Rosabella.

Col. OMi frater *Cupes*, quam te hic cucullus condecet! ha, he.

Tri. Properate quæso.

Col. Post exorcismũ cœnabimus una opipare.

Tri. In malam crucem; de cœna fabulamini, cum nobis tam prope imminet exitium?

Cup. Eamus.

Tri. Jam quid *Pyropus* agat, ibo spectatum.

Tor. Vera hercle dico.

The. Quanquam vix credibile est, hoc mecum perpendam tamen.

Tol. Accedite pii viri, hic ille miser est.

Ig.

Ig. Tune ades iterum? profecto habebo te in *coram nobis.*

Pol. Boni fratres, hic est ille dæmoniacus, hic alter illius socius.

Tor. Quid sibi volunt isti?

Ig. Torcol, si est forciera super faciem terræ, hæc est forciera; sum in quandario si manebo, annon.

Tor. Mane.

The. Quid hoc? quid facturi, fratres?

Col. Opus charitatis, quod boni orarunt nos.

Cup. Hic est dæmoniacus, cave tibi ab illo, si sapis.

The. Recedam, næ hoc suspicabar antea.

Ant. Loe you sir, I told you so.

The. Profecto hic me *Torcol* deluserat pene.

Tor. Quæ hæc machina? quid vultis, fratres?

Col. Tace tu.

Cup. Vel nos te —— si turbas sacrum.

Col. Tentemus primum aqua benedicta.

Ig. In nomine Diaboli, cur jacis aquam in faciem toties.

Pol. Væ mihi, invocat Diabolum.

Cup. Hic est *Lydius lapis*, diabolus horret aquã benedictam.

The. Porrò fratres, quod vestrum est facite, miris modis agitatur.

Col. Quamdiu tu vexatus?

Ig. Quid est id ad te? fui toto hoc die terribiliter molestatus.

The. Fatetur etiam.

Cup. Qua forma venit cum vexabat te?

Ig. Nunc cum curvo collo ut hic est, nunc in forma

orma *Dulman*, nunc ut sorciera ut hæc, nunc in orma suis geldatoris ut hic, nunc in illa forma *Rosa, Rosæ*, multis modis.

Cup. Permulti sunt video.

The. Miserum hominem!

Col. Nunquam à te fugit?

Ig. Immo *Dulman* fugit semel hodie, sed est mecum iterum jam.

Ant. Keep off, 'tis the very same I saw at London.

The. A page sis.

Cup. Numquis te affligit etiam?

Tor. Vos scilicet: quid vultis? num nos ludos facitis? quid malum, tam sæpe inspergis aquam mihi?

Col. Neque hic aquam benedictam patitur; ambo similiter affecti.

Cup. Ita res est, quærunt illam, cave tu.

Ros. Alas! Alas! For Gods sake let's be gone.

Pol. Veniant ad me si ausint isti incubi.

Col. Ex ipso vultu videre est hunc esse arreptitium.

Ros. I am afraid of them; good sir let's be gone.

The. Pie facitis fratres, sed obsecro abscedite longius ab ædibus; libenter nolim neque dæmones neque dæmoniacos nostris esse tam prope hic, da quæso aquam benedictam.

Ant. And me.

Ros. And me sir, I pray you.

The. Secedite ab illo.

Tor. Iamne abis *Rosabella*? redi quæso, redi.

Ig. Mea *Rosabella*, retorna ad me: *Rosabella* non audis?

Tor. Rosabella.

Ig. *Rosabella*, inquam.

The. Ut vociferantur?

Cup. Sunt hi dæmones Incubi, caveant sibi feminæ.

Col. Quærunt sibi Succubos.

The. Abeamus——

Exit The. Ant. Ros.

Ig. *Rosabella I say, are you gone? now a poxe go with you.*

Tor. Quæ vos intemperiæ tenent? Ite in malam rem.

Col. Comprehendite hunc Dæmoniacum, vincite eum.

Tor. Fugere hinc optimum est, ne male habeant me, aliquid scio moliuntur mali——

Exit Tor.

Cup. En fugit, sequimini, sequimini.

Col. Abiitne?

Ig. Ego abibo etiam, nam puto hi sunt nebulones fratres.

ACTUS IV. SCENA XI.

Argumentum. *Ignoramum ad cathedram alligant, & quæcunque ille verba Causidicorum more locutus est barbara, tanquam tot diabolorum nomina, suis fugant exorcismis. Cola illum ad monasterium deferri curat: Cupes cum uxore Polla (qua cum jam in gratiam rediit) ad œnopolium protinus.*

Ignoramus. Cupes. Cola. Polla, &c.

Col. VOs qui cum palmis aſtatis, & herbis benedictis, arcte illum ad cathedram alligate.

Ig. Quid me attachiatis cum funibus & chordis?

Cup. Tace.

Ig. O *Dulman*, *Dulman*, dixiſti hodie quod pugnares tanquam diabolus pro me, ubi es nunc *Dulman*? ———

Col. Exorcizo te *Dulman*, fuge maledicte *Dulman*, fuge.

Ig. Fugit ſemel hodie, ſed ſi nunc venit *Dulman* ———

Col. Invocat *Dulman*, certe *Dulman* nomen eſt.

Ig. Cum peſte vobis, nomen eſt *Ignoramus*.

Cup. Diſcede *Ignoramus*.

Ig. Deſcedite vos, nebulones ut eſtis, cum veſtra *Riota & Rowta*.

Col. Duplex Dæmon, *Riota & Rowta*.

Cup. Prodi nequiſſime ſpiritus *Ignoramus*, conjuro te *Ignoramus*, juſticiæ declinator, ſeductor hominum, ſator diſcordiæ, diſſipator pacis, exorcizo te, quod eſt nomen magiſtri tui?

Ig. Ego ſum magiſter.

Col. Eſt ipſe Beelzebub; fuge ipſe magiſter, conjuro te, quam cito vis exire?

Ig. Tam cito quam poſſum ex veſtris nebulonis digitis.

Cup. Conjuro te, quapropter hoc tibi accidit?

Ig. Propter *Roſabellam*, ob eam ita torqueor.

Cup. Abſcede *Roſabella*, abſcede,

Ig.

Ig. Diabole, abſceſſit.

Cup. Conjuro, unquamne dedifti illi animam antehac?

Ig. Quid id ad vos? Imo dedi animam & corpus & bona illi.

Pol. O ſceleratum!

Ig. Et præter junctūram, ſi maritaſſet me, habuiſſet *Francum Bancum*.

Col. Profuge ſis *Francum Bancum*, ſeparat *Francum Bancum*.

Ig. Imo jam non habebit, ne timete; ſed ſi maritaſſet me, habuiſſet multa bona *privilegia*, *Infangtheef*, *outfangtheef*, *Tac*, *Toc*, *Tol*, & *Tem*.

Col. Quam multi ſunt: exite omnes *Nivantef*, *Nonanteff*, *Tac*, *Toc*, *Tol*, & *Tem*. Exorcizo omnes vos malignos ſpiritus, ſive ſitis in pileolo diurno aut nocturno, in duplici lingua aut ſub lingua, in barba vel in capite.

Ig. O aſini, putatis quod Diabolus tenet *in capite*? tenet in froccis & ſoccis, & calvis coronis veſtris, fratres Diaboli.

Pol. Invocat fratres ſuos diabolos.

Col. Tace: eradicemini, ſive ſitis in Diploide manicata, vel tunica, ſive in manicis vel in Capſulis, vel in calamo, vel in cera, aut ſigillo, vel in cornugraphio.

Ig. Erat in *cornu* hodie.

Cup. Conjuro te peſſime Dæmon exi è *cornu*.

Ig. Peſtilentia de vobis & omnibus cornubus, niſi de cornu quod cornuat ad prandium.

Col. Explantemini, ſive ſitis in ſyngraphis, membranis, chartis ſcriptis, vel non ſcriptis, verbis cum ſenſu, vel ſine ſenſu.

Ig.

Ig. Vel in *Grayfryers*, vel in *Black-Fryers*, *vel in Crochet fryers*.

Col. Exorcizo vos, fugite peſſimi dæmones *Grayfryers*, *Black-fryers*, *Crochet fryers*, fugite, ſive ſitis braccis oblongis vel rotundis, vel in inteſtinis majoribus vel minoribus, vel in Coleotheca.

Pol. Ibi eſt video.

Ig. Ibi eſt in te video: niſi facio te tenere manum ſurſum. O fellones, quis habet manum in pocketto ibi? Eſtis *Backbarend & handabenda*?

Cup. Fugite *Backbarend & Handabend*.

Ig. Si fugiunt eſt *directe felonia*.

Cup. Sive eſtis in loculis, aut in Crumena, vel in auro, vel in argento, ſive bene parto, ſive male parto.

Ig. Illud eſt Dæmonium quod deſideratis, ſcio, robbatores ut eſtis.

Col. Adjuro vos nequiſſimi ſpiritus, ſi eſtis in femoribus vel inter femora, exite ſimul ab omnibus membris hujus creaturæ.

Ig. Hoc eſt bene ſi vult ire ſic.

Col. Et in pollicem ſiniſtri pedis veniatis.

Pol. Ibi eſt, video, contundam ne aſcendat.

Ig. O, ô meos cornos! *ô Pythoniſſa*, quid vis? Unum *magnum cape* de magno Diabolo capiat vos omnes & ſingulos, magnos & parvos.

Cup. Iam ſævit frater, da ſalem exorcizatum, ignem benedictum: exorcizo te, profumigo te.

Ig. Ignis ardeat vos: ſi dagarias capio, rumpam calvas coronas veſtras.

Col. Conjuro te, prodi dagarias.

Ig. Utinam poſſit *ſe defendendo*.

Col. Tentemus ſi ſit obediens. Repete nunc quod

quod dico tibi in aurum. *Buζ, būx, bu*

Cup. Adjuro te reſponde quod quæro. *mum, mum.*

Ig. Nihil intelligo.

Cup. Mum, mum.

Ig. Quid mummatis & moppatis ita ut Si miæ?

Col. Mum, mum, non jam ſentis abiſſe dæmones?

Ig. Sentio ad minimum tres adeſſe hic.

Pol. Tres adhuc?

Ig. Imo tres: puto hodie ſum diabolatus in bono ſerio; ſi ſum, tu es ſorciera quæ feciſti primum, & vos eſtis ejus condiaboli, qui abettati illam.

Col. Frater, ut video opus adhuc opera multa ad fratres deferatur ſi placet ad monaſterium.

Cup. Fiat. Aliqui veſtrũ eum intro huc auferte.

Ig. In nomine Diaboli quo portatis me? *Fonk porridge-bellied Fryers, harrol, harrol.* Ie ſcay le grand euſtomer de *Normandy Harroul, the Devil take you all.*

Col. Quam primum hunc noſtris tradidero, mox ad te rediero, cœna parata ſit interea vide-

Cup. Fiet. *Exit.*

Pol. Ha, he, lepidos ludos, frater.

Cup. Ha, he, ſoror nunc eamus ad œnopolium, hoc meum eſt monaſterium.

Pol. Ob hoc factum, mi frater *Cupes*, Mecaſtor quo vis ibimus.

Cup. Scis me te amare mea *Polla*? quæſo amemus invicem, ſcis uti argentum tibi dedi, quod ſi manſueta eris dabo, & dabo, nihil deerit tibi.

Pol. Amabo te dehinc. Eamus quo vis igitur.

ACTUS

ACTUS IV. SCENA XII.

Argumentum. *Pyropus cum Lictoribus ut Triconem & Antonium in carcerem coniiciant: comprehendunt Triconem, quem Antonius non agnoscit; ideo ausertur: statim & ipse Antonius comprehenditur, quem tum Trico non agnoscit ut par pari referat: Trico recta in carcerem, Antonius ense se suo liberat.*

Antonius. Trico. Pyropus. Lictores.

Ant. O *Trico, Ignoramum* isthinc spectavi modo abreptum in cœnobium. Sed quid tu mistis es?

Tri. Alia jam tempestas ingruit, Here.

Ant. Me miserum, quid est?

Tri. Pyropum adire judicem vidi modo, canes assignavit illi is venaticos,

Ant. Quos venaticos? *The Sheriffes Hounds?*

Tri. Lictores; te qui venantur ut capiant, & in carcerem ducant: patri jam demum palam fient omnia.

Ant. Comminiscamur aliquid, mi *Trico.*

Pyr. Vos apud vos este nunc, nam illos qui mea habent ornamenta video, de hero non usquequaque liquet adeo, verum servum illum mihi prehendi volo.

Tri. Perii: quid me vultis?

Pyr. In carcerem eas, vel mea mihi restituas ornamenta; jam captus es.

Tri. Eccum ipsum herum, ab ipso poscito, servus ego sum.

Ant.

Ant. quid agam? dissimulandum est.

Pyr. Vin' mea mihi reddi, vel hunc in carcerem trahi?

Ant. Let him go whether he will for me, what have I to do with him? shame you not to speake with so little respect to a gentleman, and to a stranger?

Tri. Here, jam mitte *Anglicum* quæso, & sua illi reddas ornamenta.

Ant. Who are you? I know you not (simulabo quasi te nesciam.)

Tri. Iam simulabis quasi me nescias?

Ant. Et tace & simula.

Tri. Tace & simula? cum id quod vis nactus es, nunc me nescire postulas.

Pyr. Non tu illum nosti?

Ant. I know him not, I (sine ut te nesciam.)

Tri. Triconem nescis tu? nescis *Triconem*, here?

Ant. What trickes? What Trico?

Tri. Utinam nunquam fuissem *Trico*! vin' me illi hinc abripiant?

Ant. What have I to do with you? (simula inquam & tace.)

Tri. Non auditis ut me tacere & simulare jubeat?

Ant. What a lying knave is this, do I so?

Pyr. Si illum jam hinc rapio, haud inclementer ago.

Ant. What is it to me, what you do with him?

Tri. Domini sic servos tractant, cum eorum opera nacti sint quod cupiunt, illos perdunt postea: siccine ingratus, here? siccine autem annulos dari adulterinos homini probo & sincero *sane?*

Pyr.

Pyr. Iam *sane* iterum, at me non sanabis sic cum tuo *sane*, alius nunc fio.

Ant. Well, I will go about my businesse, fare you well. dolet me hunc deserere; verum quid facerem? *Exit.*

Tri. Abiit ille improbus? sed, frater, ea quæ mihi dedisti ornamenta salva hic habeo omnia in illis ædibus; ea jam si placet ipse reddam tibi; reliqua meus, uti vides, gestat herus.

Pyr. Abeant cum illo aliqui------*Exeunt.* Interim vos hic operiar. Quota pars hominum ita sunt ut præ se vultum ferunt? Plerique ut annulus ille aurum specie simulant, & subæratum cum probis tinniunt.

Tri. En tibi: Ego quod ad me attinet, vide, sum probus *sane*.

Pyr. Imo *sane*, liber esto igitur. Sed num is qui nævum jam habet, tuus idem qui mane herus est?

Tri. Annon censes?

Pyr. Censeo equidem: in eum si rursum accidam, certum est in carcerem compingam: atqui eccum, ipse redit opportune.

Ant. Triconem reliquisse sic profecto pœnitet.

Pyr. Circumcingite eum.

Ant. What means this?

Pyr. Anglice loqui non valebit amplius, jam quo dignus es hinc abieris.

Ant. Trico, *I pray thee work some trick now, that I go not to prison.*

Tri. Hercle non intelligo.

Ant. Aliquid contechnare ne in carcerem abripiar, *Trico.*

Tri.

Tri. Iamne ego *Trico* ſum? tu me non noſti mo do, neque nunc ego te.

Ant. Fabrica quæſo aliquid.

Pyr. Æquum eſt hunc abducier.

Tri. Quo lubet, ego hunc non novi (*ſimulab quaſi te neſciam*)

Ant. Num tu me jam neſcis, *Trico*?

Tri. St. Tace & ſimula.

Ant. Agnoſce me tandem, *Trico*.

Tri. Simula inquam & tace.

Ant. Heus tu, hic me novit ſatis, meus eſt.

Tri. Non ego, non novi eũ ego (*ſine ut te neſciã.*)

Pyr. Iam aliam linguam loquitur, eamus.

Ant. Trico, vin' me rapiant hinc?

Tri. Quo placet. Ah, cum ingratum dixeris, omnia dixeris: ego abeo nunc. *Exit.*

Pyr. Age, ambula, in jus abripite.

Ant. If I go to priſon, 'tis my utter undoing.

Pyr. Anglice iterum?

Ant. I'le rather dye: away knaves, villaines, I'le kill you all.

Pyr. Oime! Quo malum fugitis? Heus redite vos, ô me miſerum. *Exeunt.*

Ant. Auſugi tamen, ſed quid nunc agam? veritas filia temporis proferet hæc in lucem, tandem reſciſcet pater, quem me tot malis pudet deluſiſſe dolis; atqui amoris cauſa multos multa feciſſe ſcio. Sed quid cum reſcierit pater? objurgabit, increpabit, ſevere accipiet primulum, verum ira paterna non poteſt durare diu. At quicquid futurum eſt, *Roſabella* nunc mea eſt, mea erit, illa ſalva ſalva mihi omnia. Ibo nunc ad amicum meum, quicum conſilium capiam.

Actus

Actus Quintus. Scena Prima.

Argumentum. *Dorothea uxor Theodori Antoniique mater Londino jam Burdigalam venit, puerumque Antoninum cum Catharina sua reliquit ad portum fessos de itinere, itque in ædes mariti Theodori, secumque attulit puerum & puellam Anglicam.*

Dorothea. Vince. Nell. Richardus.

Dor. SAlve patria, natalis urbs *Burdigala* salveto.
Nunc *Dorothea*, demum annos post *Londini* exactos quindecem
Theodorum virum, *Antoniumque* filium coram licebit visere.
Hos postquam bello fuisse captos inaudiveram,
Nullum exinde mihi lætum affulsit tempus: cæterum hæc dies
Una omnes mihi eximet ægritudines. At me moror nimis.
Quadriga enim ad portum mittenda est mihi,
Nurum huc
Quæ advehat *Catharinam*; cumque ea *Antoninus* manet etiam
In diversorio portui propinquo. Namque è mari lassa est,
Adeo ut vix aut ne vix possit ire pedibus. Iam illos accersi fecero huc.
Vin. *Good Madame, speake our Language, here's*

Nell

Nell *and I, and a great many more understand a word what you say: what shall we do in this country?*

Dor. *Why* Vince; *understandest thou nothing?*

Vin. *Scarce a word, yet I was in* France *once before.*

Dor. *Nor you neither* Nell?

Nel. *No truly, I would I were at home at* London *again. They speake finely forsooth here.*

Dor. *Yes, you understand a few words, I taught you something, what's* caput?

Nel. *A head forsooth.*

Dor. *Well said* Nell, *what's* manus?

Nel. *A hand forsooth.*

Dor. *What is* brachium Nell? Nell *say.*

Vin. Nell, *'tis a horse toole.*

Nel. *What is it?*

Vin. *A horse toole, say.*

Nel. *Shall I forsooth?*

Dor. *Say then, what is* brachium?

Nel. *A horse toole forsooth.*

Dor. *Fie on thee.*

Vin. *Ha, he.*

Nel. *I, indeed forsooth* Vince *told me so.*

Dor. Vince *is an unhappy boy; well, ye shall be learn.*

Vin. *I, but it will be such a while first.*

Dor. *Why so boy?*

Vin. *They say that women teach this Language best, and it will be this six years first ere I shall get a Mistresse.*

Dor. *I will be thy Mistresse my self.*

Vin. *I, but old women never pronounce well:*

pray Madame let me alone with my Mothers tongue: I love my naturall speech, I am a Gentleman.

Dor. *This is a fine tongue for a Gentleman.*

Vin. *I know a tongue worth two of it.*

Dor. *What's that?*

Vin. *Marry a Neats tongue with Venison sauce.*

Dor. *Thou art a very wagge, Vince*

Well, i'le go find out thy Master Theodorus *house, they say it is near the Pallace, and that is here. I'le knock and see, tick, tock.* Num hæc Theodori ædes?

Rich. Imo, sunt.

Dor. Intusne?

Rich. Maxime, quid vis?

Dor. Eum cupio alloqui.

Rich. Introeas si placet.

Dor. *Little ones.*

Nel. *Forsooth.*

Dor. *This is your Master* Theodorus *house, come with me.*

Nel. *I forsooth.*

ACTUS V. SCENA II.

Argumentum. *Vince & Nell jocantur invicem; visa Ignoramo, quem pro insano habent, insultant.*

Vince & Nell manent.

Vin. STay Nell, *stay.*

Nel. *I cannot; ô Lord, you are such another truly, I think.*

Vin. *O Lord, you are such another truth, I think*

Nel. *I tell you, I must wait of my Lady.*

Vin. *I tell you, you must wait of me.*

Nel. *I will sir.*

Vin. *How now maid; where is your courtsie? down ——— down ——— down ——— descend ——— lower yet ——— lower yet ——— sweep me the ground with your breech and swim away.*

Nel. *Now I'le go.*

Vin. Nell, Nell, *Didst thou ever see the man in the Moon?*

Nel. *No faith, pri' thee let me see it.*

Vin. *Look here.* Chops her under the chin.

Nel. *Beshrew your heart blood, you had almost made me bite my tongue in two.*

Vin. *What shil't for ears and tongues in this Country, we are both deaf and dumb here.*

Nel. *It's a strange Country, all the little barns can speake French here, and yet we cannot.*

Vin. *So do the pigs too.*

Nel. *What?*

Vin. *Ouy, Ouy, Ouy.*

Nel. *Here's one thing I shall never endure.*

Vin. *What I pri' thee?*

Nel. *They say we maids must drink nothing but water.*

Vin. *That's true, but 'tis no matter, you'le make water though you drink nothing but wine.*

Nel. *Fie* Vince, *how you talk.*

Vin. *As though you do not? what a simpring's here?*

Nel. Vince, Vince, *they wear fine cloathes here.*

Vin. *I, but terrible foul shirts: but* Nell *you must be very bold.*

Nel.

Nel. *Why, are their women ſo?*

Vin. *Yes, all with their blind bayards.*

Nel *You are alwayes flouting.*

Vin. *You muſt learn to mock too, frump your own Father here on occaſion.*

Nel. *I have a pretty wit for a frump, though I ſay it. But good* Vince *if you love me take heed of one thing.*

Vin. *What's that?*

Nel. *Of eating grapes, for fear you take a ſurfet.*

Vin. *I love them not quoth the Fox, I would I could come by them.*

Nel. *Faith you'l be ſick then.*

Vin. *I ſick? what heart of oak, body of braſſe? I am not ſuch a puler as Miſtris Catharine to be ſea-ſick, and have a Coach ſent for me; well fare old bell-mettall.*

Nel. *Liſt, I think I am called: nay ſie maſter* Vince *you ſpoyle my Ruffe: faith i'le give you no more ſweet meats when I go to the Cloſſet.*

Vin. *Peace* Nell, *I'le carry you in by the arme after the French faſhion. O my mad Damoſell.*

Nel. *O my Monſieur.*

Vin. *Gow, yonder comes a mad-man.*

Exeunt.

ACTUS V. SCENA III.

Argumentum. *Ignoramus ſervis ſuis (Dulman & Pecus) narrat quo pacto tractarunt illum in Monaſterio, & quo modo evaſit de monachorum manibus.*

Ignoramus. Pecus. Dulman.

Igno. DIabolus volet viam cum omnibus his fratribus & fraterculis etiam : si haberem foeum, puto focarem hoc monasterium in mente qua nunc sum ; sed est felonia, puto non focarem. At ite mecũ, vos magni nebulones, ab hoc monasterio ad *Westmonasterium* si audetis pro ambis auribus, si capio vos ibi.

Dul. quid jam num est in uno fumo adhuc? Magister, ego liberavi *Pecus*, vide.

Pec. Spero trounsabis *Torcol* pro hoc.

Ig. Trounsabis? ego fui trounsatus hodie, ut puto nunquam homo fuit in mundo trounsatus. Pro hoc solo nunquam indurabo faciem fratris neque clerici dum vivo.

Dul. Ubi erant dagariæ tuæ *se defendendo?*

Ig. Dagarias meas ceperunt & asportarunt, contra pacem regis, coronam & dignitatem ejus ; reliquerunt tres scaberdas, & spoliarunt meam ruffam, & obligationem hic.

Dul. Profecto est cancellata.

Ig. Volebant etiam facere me mille res; voluit unus me plorare, & in despectu mei nasi faciebat me plorare ; & alius mummabat nescio quid, & ego repetebam mummans nescio quid ; & quicquid dicebam erat Diabolus cum illis.

Dul. quomodo dicis per illud nunc? in bona veritate hic erat terribilissimus dies.

Ig. Dies? festum omnium sanctorum præteriit, puto

puto hodie esse festum omnium Diabolorum.

Dul. Tu convenies cum illis uno die.

Ig. Habebo illos in *premunire*.

Dul. Fac, & mendica hanc Friariam à Rege.

Ig. Nisi quidam *Angli*, inter quos feci aggreamentum, venissent in monasterium tunc per casum, qui me *noverint* universi, & certificabant quod non eram indiabolatus, per meam fidem, puto murderassent me.

Dul. Quomodo dicis per illud nunc?

Ig. Ita super eorum verba sinebant me ire ad largum.

Fec. Hic est casus meus, hæc est villa villanissima.

Ig. *Burdeaux*, *Burdeaux* in diaboli nomine, ego abibo cras, & si gigno *Burdeaux* semel super dorsum meum, si iterum returno ad *Burdeaux*, dabo illis veniam geldare me. Ibo nunc ad *Torcol* nebulonem, & nisi ille mihi det coronas meas & bonam satisfactionem, capiam illum in manum alio modo.

Pec. Habes illum super clunem nunc pro *falso imprisonamento*.

Ig. Eamus tres fortes, *nous somes trois*.

Dul. Ne time Magister, ibimus cum una vindicta: eamus, nam video unum.

ACTUS V. SCENA IV.

Argumentum. *Dorotheam cum Theodoro colloquentem audiens Trico, se perditum novit, totamque periisse machinam, omnesque jam patere fraudes. Dorothea Theodoro affirmat verum Antoninum veramque Catharinam manere ad portum; Theodorus suppositiitiam Catharinam evocat; Trico se abscondit.*

Trico. Theodorus. Dorothea.

Tri. ANtonium modo conveni herum meum, qui mulsa loquens blandis ita me demulsit dictis ne possum non ignoscere; at quid video? herum *Theodorum* amplexantem feminam. Ha, he, etiam senex amat? hercle gaudeo.

The. Vix tandem osculando amplexandoque pausam dare queo, tantis sum in gaudiis.

Dor. Non minor voluptas mihi est quam tibi, mi *Theodore.*

Tri. Mi *Theodore*, mea animula. Ha, he.

The. Tuo ex adventu videor, *Dorothea*, revivi-scere.

Tri. Dorothea? tuo adventu perii.

Dor. Quo magis gaudeas, essedum quæso jam adportum mittas, nostram huc quod aduehat *Catharinam*, quacum unà est *Antoninus.*

The. Modo in urbem exiit *Antoninus*, sed jam nunc intus *Catharina* est.

Dor. Quin illos jam reliqui apud portum, post illa ad te nunc venio primulum.

Tri.

Tri. Abi *Trico*, ſuſpende te.

The. Huc evocavero illam uti videas.

Dor. Fieri non poteſt.

Tri. Malum, quid non il'a cervices fregit antea in itinere?

Dor. Ne vivam niſi è mari ægra eſt adeo, ut vix pedem moveat.

The. Hola, Jubete huc ad me accedat *Catharina*.

Tri. Bene te intricaſti; tu es ille vafer & verſutus *Trico*; nunc quid agis? quid ſi huc? nihil eſt; ſi illuc? tantundem: nulla ſpes eſt prorſus.

The. Hola, *Catharina* huc ad me ocyus.

Tri. Hei mihi! ſed quod futurum eſt, *Trico*, futurum eſt.

The. Huc ad me *Trico* etiam, ſi ſit intus.

Tri. *Trico* etiam? at *Trico* non eſt intus; hic me abſcondam prope.

ACTUS V. SCENA V.

Argumentum. *Prodit Roſabella, ſe eſſe Catharinam affirmat: negante Dorothea, tandem rem totam confitetur: minatur illi Theodorus.*

Roſabella. Theodorus. Dorothea.

Roſ. WHat's your pleaſure Sir?

The. *Dorothea*, eccam *Catharinam* tibi.

Dor. Ubinam *Catharina*?

The. Illam aſtare vides, & tamen rogitas?

Dor. Falleris, hæc *Catharina* non eſt.

Roſ. Væ miſeræ mihi, quo me vertam?

The. Quo te avertiſti? quid nunc ais?

Roſ. Are not you my Mother in Law?

Dor. Good Lord, who are you from?

The. Specta bene obſecro.

Dor. Quid vis ſpectem mi vir? hanc ego nec novi, nec vidi uſpiam.

Roſ. O ſi nunc eſſem mortua! mori felicis eſt antequam mortem invocet.

Dor. Mihi crede, *Catharina* non eſt.

The. Quænam igitur es tu? quid non loqueris?

Roſ. If she will not be my Mother in Law, alaſs ſir, I cannot help it.

Dor. Thou art a good one, I warrant thee.

The. Quænam es? jam enim ſpecimen ſpectatur, quid non reſpondes mihi.

Roſ. Good ſir, I know not what to anſwer.

The. Etiam taces? Num dignus videor quem ſic ludos facias, impudens proſtibulum?

Roſ. Whatſoever I am ſir, I am not diſhoneſt, the reſpect I bear unto you makes me forbear to anſwer theſe falſe and foul tearms.

Dor. I pray do not diſſemble, then I will ſpeake for thee.

The. Meaſne ædes ego fervere flagitiis? meque impleri adeo infamiæ & dedecoris patiar? Nunquam inultum feres.

Roſ. Ahime, *I was born in an unfortunate hour.*

Dor. Confeſſe then, I pri' thee do.

The. Cum nullus ſubeſt color ad lachrymas recurrit, at te fictæ non juvabunt lachrymæ. Quid non diſtringo & expio hoc ſcelus? Non vis fateri? non vis fateri quæ ſis, impudica?

Roſ. Da veniam quæſo, & fatebor omnia, infelix ego ſum *Roſabella*, at pudica tamen.

The.

The. O jam noſtras es, jam vera redit facies.

Dor. Quis te huc adduxit? ago, vera loquitor.

Roſ. Antonius.

Dor. Illum eſſe doleo iſtiuſmodi.

The. Hoc illud eſt, à nave rediit ac *Antoninum* ſimulavit ſeſe, malæque appinxit nævum, nonne?

Roſ. Scilicet.

Theo. O tempora, filii cum ſecure irrideant patres! verum tu illum in fraudem pellexiſti, pellex.

Roſ. Pellex ego non ſum, ignoſce quæſo, uxor ſum *Antonii.*

The. Tu uxor? uxor tu? cave dixeris, illecebra, linguam ne ego illam præcidam tibi.

Roſ. Quod factum eſt infectum fieri nequit: pro comitate itaque obteſtor ut prudentia tua feras, non culpes, quod immutari non poteſt.

The. At immutabo tamen, vel invitis fatis, connubii & vitæ ſimul tuæ divortium fecero.

Roſ. Bona mors eſt quæ extinguit vitæ mala.

The. O Dorothea, filium nos pæne perdidimus *Antonium.*

Dor. Nullum, video, in hac vita ſincerum eſt gaudium.

The. Non cenſes exemplum in eam edi oportere?

Dor. Cenſeo, ſed clementer.

The. Clementer? utpote quæ nobis corrumpit filium, cui ditem uxorem ego & nobilem dare jam decreveram.

Dor. Cuivis doloti remedium eſt patientia.

The. Ignoſcas mea mihi *Dorothea*, ſi mimme te nunc (quo decet) obſequio proſequar,

animus enim mihi valde perturbatus est; sessam te de itinere esse scio, introeas itaque & te recrees paululum; *Bannacar* etiam *Maurum* huc ad me meis evocato verbis.

Dor. Faciam ut vis; sed tu ne sævi nimis.

Exit.

The. O me miserum: nimirum die hoc uno plus vixi quam vivendum fuit, sed causam hanc doloris eximam ipse mihi: die hoc uno non vivit illa amplius.

Ros. Quid meditatur scio, sed me lubens paro.

ACTUS V. SCENA VI.

Argumentum. *Trico in insidiis: Theodorus Maurum Bannacar jubet ut interficiat Rosabellam; nolit ille, præsertim quod jam novit illam esse Rosabellam Alphonsi filiam heri sui, qui Fessæ moriens illum reliquit liberum. Abit Trico ut hæc narret Antonio. Rosabella dolore simul ac metu victa deliquium patitur.*

Trico. Bannacar. Theodorus. Rosabella.

Tri. PRodi *Trico* è latebris, quasi umbra ex Orci faucibus, & specta quid rerum in terris hic *Theodorus* agat.

Ban. Ecquid me, vis here?

The. Quem potius, mi *Bannacar*? quippe te novi fidelem servum mihi.

Ban. Itidem te sensi benignum herum mihi.

The. Et si sensisti meam benignitatem antehac, sen-

senties nunc magis magisque *Bannacar*, si id quod rogo haud aversere mihi.

Ban. Vel jube me interfici, haud subterfugiam here.

The. Te interfici? ne dii sinant: verum alium te mihi velim interficere. ——

Tri. Certe me ——

The. En tibi, quæ meas incestavit ædes, magnum flagitium fecit, quod tolli non potest, nisi illa tollitur simul; tua itaque manu tincta colore noctis facinus hoc tolli & mori decet.

Tri. Volabo, ut hæc renunciem ad *Antonium*, quo illam ac me, si posset, servet miseros.

Exit.

The. Quid te *Bannacar* retrahis? quid non respondes mihi?

Ban. Quemquamne ut interimam ego—— Christianus tuo factus beneficio? aliter hic didici here; quamobrem ab inceptis desistas (quæso) consilio melius vincas, quam iracundia.

The. Quid paves? rem salvam ipse præstabo tibi: age ergo mi *Bannacar*, quo letho censes potissimum? quid si in mare præcipitem des? vel alicubi includas ubi pereat fame?

Ros. At si necesse sit mori, quæso finito me mori semel; nam lenta qui perit morte, moritur sæpius.

The. Qua morte pereas nihili pendo, dum pereas modo.

Ros. En insons asto victima, lubens permoriar, nam sine *Antonio* non est quod velim vivere: quin

tantus

tantus me jam invadat dolor, ne me vitalem futuram spero diu.

The. Fruſtra es ſi ſperas: quid non exequeris imperium meum *Bannacar*?

Roſ. Age *Bannacar*, novi te ſatis ego *Feſſæ*, tu olim eras ſervus patris mei, qui te liberum fecit moriens; age *Bannacar* ergo, clementer me occidito.

Ban. Hei mihi, *Roſabella* hæc eſt.

Roſ. Ipſa ſum, ut vides, miſera *Roſabella*.

Ban. Filia hæc eſt *Alfonſi* heri mei olim optimi, cui *Feſſa* dum vixit ſervitutem ſervii. Ne facias hoc here, quæſo, quod inceptas facinus.

The. Num ex compoſito, ſcelus, agis? vel tu illam, vel ego te———

Ban. Me ſi placet jugula, non illam ego. Illamne ego, quæ hera olim mea tam mitis indolis? Illamne ego, cujus me fecit liberum benignus pater?

The. Quid narras fabulas? vin' ergo ipſe ad mortem rapiam hanc? Ne me ſpecta, faciendum enim eſt.

Roſ. Non opus eſt, ita jam enim nimio dolore cor meum findi ſentio, vale *Antoni*, æternum vale *Antoni*. *Roſabella cadit.*

The. At non ſic juvabit ſimulare tamen.

Ban. Oime! mortua eſt.

The. Fingit ſcelus, fingit, & tu fingis, at ego perſonam ut deponat faciam.

ACTUS

ACTUS V. SCENA VII.

Argumentum. *Antonius venit, interfectam à patre Rosabellam credens sese parat interficere. Revisit, illam in uxorem petit, Pater de genere quærit. Respondet illa se esse filiam Alphonsi Portugalli nobilis, qui Fessæ moriens illam reliquit patruo suo Rodrigo Torcol, qui vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitabat postea. Interrogatus Bannacar, dicit non esse Alphonsi filiam (quamvis pro sua semper habuerit) sed mercatoris cujusdam Londinensis, Detfordiæ raptam per Vrtade, filiam Manlii & Dorotheæ, nutricem habuisse Vrsulam, nomen esse Isabellam: ex quibus signis una cum imagine succino artificio sculpta cognoscit Theodorus hanc esse eam Manlii filiam, quæ tot abhinc annis filio suo Antonio desponsebatur; ergo jam nuptias Antonii & Isabellæ, quæ Rosabella fuit supposititia, non aversatur.*

Antonius. Theodorus. Bannacar. Rosabella.

Ant. OCcidi, sero nimis veni, jam interempta est, jam jacet mortua: ô meam nunc tibi ut possim impertire animam! ô te, ô me infelicem, cujus tu hæc causa sustinuisti infons! quid non in me isthoc potius expetit? nihil tu commerita, nihil poteras.

The. Quidnam vult ille sibi?

Ant. Abistin' ergo mea vita? abistin'? at te sequar ego.

The.

The. Næ male eum metuo; quid facturus fili?

Ant. Filiusne ego, aut tu pater, qui tam infandum facinus patrasti hoc? at quem non sivisti vivere, non prohibebis mori.

The. Satin' sanus?

Ant. Sanus? sanus non sum, nec sanus esse cupio. Nam quî possum, quem tu sic insanum insania reddidisti tua?

The. Certe tu insanus es.

Ant. Sum hercle; nam insanus essem nisi jam insanirem. Non vis autem ut insaniam, non ut nunc insaniam? *Rosabella* mea salus periit, quæ omnes, dum vixit, anteivit feminas. Certe avertisti oculos cum feciſti hoc, nam si illius spectasses pulchritudinem & suavem innocentiam, nunquam feciſſes scio. Quin unum hoc te jam oro postremum pater, ut quos noluisti vivos frui invicem, saltem sinas una sepeliri mortuos.

The. Priusquam moriare fili, discas quid sit vivere.

Ant. Quî possum cum tu vitam eripuisti mihi?

The. Accede huc quæso.

Ant. Ne me appropinques, ne juvenilis id faciat quod fecit senilis furor.

The. Quid conare? num certum est mori tibi?

Ant. Tam certo quam hæc mortua est.

The. Vive modo, quidvis concedam tibi.

Ant. Iam concedes, cum mihi nil concedi potest.

The. Certe nos eam non attigimus; tentemus illi revocare animam.

Ant.

Ant. Animam nunc revocare? Num tu insanis? redire non potest illa: igitur ad te venio *Rosabella*, venio.

The. O fili mi, parce modo tibi, respice canos hos capillos, vel me interfice prius; mea jam ætas exacta est, tu in ætatis flore.

Ros. Ubi sum?

The. Audi, audi, reviviscit, gaudeo.

Ros. Ubi es *Antoni*, *Antoni*?

Ant. O mea vita, num respiras, servasti vitam meam.

The. Censen' voluisse me illam (fili) interimere?

Ros. Funestum egò somniavi somnium: putabam me esse mortuam, erat enim qui me volebat interficere.

Ant. Ne time.

The. Ne time, non fiet.

Ant. O me beatum nunc, nam quod tu vivis ipse incipio vivere.

The. Næ vivam rediisse gaudeo.

Ros. Vivo opinor, sed tuo beneficio.

Ant. Nunc obtestor te pater, permitte quod fata volunt, hanc tua voluntate mihi uxorem fore.

The. Quietus sis modo, forsan tua erit.

Ant. Forsan pater? aliter fieri non potest.

The. Furor filii vicit furorem Patris, violenter ambo iracundi sumus. Næ ille meus mihi natus est: verum dic fili, quid dotis cum illa datur?

Ant. Ampla scilicet, nobilitas & illa forma.

The. At fili, nobilitate & forma in foro nihil emitur. Equidem formosam video satis, sed quî

scis

scis esse nobilem? peregrina videtur: certe ignotus mihi.

Ant. Vel me tacente mores loquuntur satis; sed tibi melius narrabit ipsa, eam si permittas loqui.

The. Nihil ausim contradicere: narra tu, sed facte nihil.

Ros. Nisi vera loquar, arguat me *Bannacar*, qui olim patris erat servus mei.

The. Num tu patris illius servus? dixti opinor antea.

Ban. Admodum, *Fessæ* antequam ad te accessi huc: nam patre ejus mortuo, in *Portugallian* postea profectus sum, quo aliquam mihi conditionem quærerem, quam non reperiens, in *Galliam* veni errans, tandem huc *Burdigalam*, famulum ubi feci tibi me, & Christianum simul.

The. Bene, age jam, & si quid illa falsi dixerit, tu redargue.

Ros. Pater mihi dux belli erat, *Alphonsus*, *Portugallus* nobilis.

The. Bannacar.

Ban. Ita est.

Ros. Ex *Portugallia Fessam* se militatum contulit, qui illic moriens mandavit me fratris *Rodrigo Torcol* fidei; aderat enim ille tum forte *Fessæ* mercaturam faciens; mecum inde in *Portugalliam* rediens, vi venti in has actus oras, naufragium faciens, hic habitavit postea.

The. Num vera hæc omnia, *Bannacar*?

Ban. Vera opinor, quantum novit illa.

The. An quid tu nosti, quod non novit illa?

Ban.

Ban. Credo equidem, atque si vacat, rem ipsam narrabo commode.

The. Age, vacat.

Ban. Non erat igitur vera *Alphonsi* filia.

Ros. Modo dixti *Bannacar*, jam nec recte ais.

Ant. Mentiris etiam tenebrio?

The. Tace fili paululum.

Ban. Vera dico, & dicam si vultis amplius.

The. Perge.

Ban. Prius *Alphonsi* servus quam eram ego, *Portugallo* serviebam cuidam mercatori, qui tum agebat in nostra *Mauritania*, nomen ei *Vrtado*; navigavit is inde *Londinum* mercaturæ causa, quicum & ego una: sed cum merces illinc venirent male, *Anglos* quos potuit infantes clam surripuit, eos ut rediens in *Mauritaniam* venderet: ut navis igitur nostra in statione ad *Thamesin* prope *Detfordiam*, forte illius nutrix ulnis gestans eam venit per ripam ambulans, casu tum etiam *Vrtado* in scapha aderat ibi; nutricem is itaque, quod potuit, *Anglice* compellavit blande, atque ex uno in alium sermonem ut inciderunt, levis illa & inepta nutrix navem nescio quid cupit animi causa visere; invitavit is libens, atque adeo ad navem vectam in *Mauritaniam* cum aliis transfert, ac magna pecunia distrahit, hanc autem *Fesse* neque etiam tum una *Alphonso* quem dixi vendidit, qui quod careret liberis, illam non nisi quadrimulam pro filia sibi adoptavit sua, mihi vero jam servo ejus ne cuiquam vulgarem hoc graviter interdixit, celavi igitur, neque illam post mortem *Alphonsi* heri nisi jam primum video.

The.

The. Sed ubi illa illius quam dixti nutrix el

Ban. In ipso itinere ut navi vecta mortua e

The. Scin' quod ei nomen?

Ban. Vrsula.

The. Vrsula & Detfordia? quanta spes est? se nunquam narravit nutrix quænam, aut cujus esset hæc?

Ben. Imo *Londinensem*, filiam senatoris, cujus nomen *Manleus* reor.

The. Forte *Manlius.*

Ban. Ita est: huic item nomen dixit *Isabellæ.*

The. O dii! *Isabella* etiam?

Ban. Nam *Rosabellæ* pater illius *Alphonsus* suppositus postea ei indidit.

The. Detfordia——Vrsula——Manlius-Isabella----signa quam conveniunt? vix me contineo ab amplexibus. Sed ecquid meministi amplius?

Ban. Nihil, nisi nutrici mortuæ surripui quandam icunculam succino celatam, quam usque adhuc in crumena gestavi mecum propter artificium.

The. Eam commonstra, *Bannacar.*

Ban. Eccam tibi.

The. Antoni mi ades dum. Scis ut olim *Manlius Dorotheæ* maritus meæ duas ex priore habuit uxore filias, *Catharinam* quæ jam *Antonini* uxor est, & *Isabellam* quam tibi desponsavimus olim cum eratis parvuli. Nam balbutientes etiam, illa te virum, illam tu uxorem, appellitastis invicem; nos in sponsalibus vero consimiles utriusque imagines vobis succino artificio sculptas dedimus, atque hæc illa ipsa quæ tum *Isabellæ* data

est;

ſt; en pueri & puellæ hæc eſt effigies: vide æc tui imago, illa *Iſabellæ*; en dextras junctas ic in conjugii fidem, geminas illic conſtrictas acies vides, & cornices duas ſymbolum nuptiarum; en literas etiam uſtinque has inſcriptas *A* & *I*. id eſt *Antonius*, *Iſabella*.

Ant. Intus gemmam plane ſimilem habeo cum literis *I* & *A*.

The. Nempe *Iſabella Antonii*, ipſamet eadem quæ tunc tibi data; itidem jam certo novi quæ tibi deſponſata olim tua *Iſabella* hæc eſt.

Ant. O mirum! ſtupens gaudeo.

The. O mea chara *Iſabella* nurus, nunc ſine me te amplecti, indignum licet.

Roſ. Fortuna blanditur iterum, nunc iterum captatum venit.

The. Non venit, fortunam tuo nunc temperes arbitrio.

Ant. *Roſabella* quæ eras antea, *Iſabella* nunc mea es; bis te inveni, videor bis vitam vivere.

The. Euge amplexamini invicem, & ego utroſque, vos fili & filia; ignoſcas tu mihi quæſo quod temere facturus modo.

Roſ. Si quid feciſti male non memini pater, ſed quod nunc boni facis nunquam dememinero.

The. Quam bene dixit? O *Antoni* quam beatus es.

Ant. Fateor; at tu jam pater da veniam quæſo, quod ſtulte feci apud te mentiens hodie amare enim & ſapere nemini conceditur.

The. Sapis tu, ſapit illa: vobis ego, vos mihi ignoſcite; ſolus ego inſipiens. O *Bannacar* quanto

to tu me prudentior? sed nisi ego tibi bona multa faciam, nemo me natum putet.

Ant. Etiam ego *Bannacar* ———

Ros. At ego plurimum. ———

Fun. Tam bene vobis gaudeo mea eveniſſe opera.

Ant. Pater, *Triconi* etiam quæſo faxis veniam.

Ros. Faxis obſecro, nam abſque illo concubina fuiſſem *Ignorami* hodie.

The. Meritus eſt jam ille, & vos, ut hoc & illud & omnia quæ vultis faciam.

ACTUS V. SCENA VIII.

Argumentum. *Bannacar & Triconi aguntur gratiæ: intus ſunt Catharina & Antonimus, ad quos Roſabellam inducit Theodorus.*

Trico. Theodorus. Roſabella. Bannacar. Vince.

Tri. MEo hinc ex latibulo fauſto accepi ſingula, adibo jam confidenter: exaudivi here bene cecidiſſe omnia, Ecquid me laudas? non ego nunc bonus *Trico* ſum?

The. Bonus es *Trico* & beatus quod cecidit.

Tri. Næ ego homines iſtos odi mendaces, tuus *Trico* & tibi & *Torcol* vera ſemper narravit hodie.

The. Verum id etiam, mi *Trico*, ſudaſſe te apud villam.

Tri. Verum id etiam, mentali nempe reſervatione here, recte ego hic eram, ſed apud villam animus.

The.

The. Ha ha he, quam doctus.

Tri. Didici ex *Cupis* libris. Agetur si placet comœdia in nuptiis mea, nomen ei *Æquivocus.*

The. At *Loiola* tantum venit in *Tragœdiam*, apage.

Ant. Pater, ne quis mœror nostris immisceatur nuptiis, supposititio patruo *Isabellæ Torcol* quæso 600. des pro alimentis aureos, quos ille resolvat *Ignoramo*, qui tanto quasi emerit hodie hanc.

The. Libenter & hoc & amplius. *Trico* cape hunc torquem aureum, & *Torcol* illum & *Ignoramum* simul ad me adducito, dato hanc annam iis daturum me quod placuerit illis, & quantum est hominum venustiorum ad me ad cœnam eas perinde invoces, ibi lusus ridebimus tuos, nisi tis abibit nemo.

Tri. Jam herus meus es, jam tibi nomen quæris.

The. Da dextram, *Trico*, hercle amo te.

Tri. Nisi te redamem here; at nescis quid nunc sentio, abi, amo te medullitus.

The. Mi *Trico*, mi *Bannacar*, vobis benefaciam.

Tri. Nigellus *Bannacar* & *Trico*, here, servi quantivis pretii sunt.

The. Dixti, sed abi nunc tu.

Tri. Totquis hujus fide abeo nunc ad *Torcol*, post ad *Ignoramum*, huc ad te ambos adducam si potest ocyus. (exit *Trico*, intrat *Vince*)

Vin. Sir, my Lady would desire you to come into Master Antonine *and Mistresse* Catharine, *they are now come in the Coach at the other gate.*

The. Mi formose puer, da mihi manum.

Vin.

Vin. Manus? ô that's a hand. Nell can tell you [illegible] what's brachium too.

Tbe. Eamus *Isabella* ad *Dorotheam* ut eam hoc impertiamus gaudio.

ACTUS V. SCENA IX.

Argumentum. *Pyropo vestiario satisfacit Antonius pro ornamentis.*

Pyropus. Antonius. Vince.

Pyr. ILlic iterum conspicor; quanquam timeo, compellabo eum; heus, heus.

Vin. Is your name heus sir? here's one called hem or Hugh.

Ant. Quis est?

Pyr. Redde, quæso, mihi ornamenta.

Ant. O *Pyrope*, I intro mecum, jam statim dabuntur tibi.

Pyr. Iamne ergo nostras est? Iamne *Antonius*?

Ant. Sum; accede huc quæso, introeas.

Pyr. Blandior est quam fuit, mali aliquod suspicor; antea verberavit me *Anglice*, nunc capere cupit iterum, ut verberaret *Gallice*.

Ant. Ades, mi amice; quo recedis?

Vin. He looks fearfully, and speakes like one that went to steal Deer.

Ant. Obsecro, quid times?

Pyr. Hercle ut benigne conveniat, partiar potius tecum dimidium quam rursus vapulare.

Ant. Mea fide non fiet.

Pyr. Num fide hujus annuli?

Ant.

Ant. Immo, bona fide jam: Neceſſitas facere
os ſæpe ſubigit quod diſconvenit; quamobrem
eniam tu mihi dederis, nam alius fio nunc.

Pyr. Credamne blanditiis tuis?

Ant. Audacter licet.

Vin. What a ſlie buzzard it is, a man can ſcarſe
et a shoote at him with a ſtalking horſe; he hath been
ayed ſure.

Pyr. Nullum nunc nævum video.

Ant. Nullus eſt, ne metue; cape hanc tuam
enulam primum, en proijcio.

Vin. Shall heus *have your coate ſir? I would he*
ould go to dice with me for it, I have high and low
en here. O ye little french *pages, I'le ſting you*
ſaith.

Ant. Eamus, cœnabis tu hic mecum. Reliquæ
veſtes, & nummi etiam auctario, intus dabuntur
ibi.

Pyr. Equidem credam tibi; eamus.

Exeunt Ant. & Pyr.

Vin. What ſport ſhall I have now? if 'twere not too
late, I would go to loggets with the mariners; well,
I'le go paſſe commers by, and ſnatch hats with the
Pages; or ile goe throw ſtones at ſome or other, ô I love
that ſport alife; but firſt Ile goe & pinne this foxe taile
a ſome bodies backs; oh fine and pat, here comes com-
pany.

ACTVS

ACTUS V. SCENA. X.

Argumentum. *Ignoramus & Torcol historiam de Isabella & Antonio à Tricone audierunt: sed fuisse Anglam Rosabellam antea cognovit Torcol, & quia ille pecuniam suam, & Ignoramus sexcentas suas coronas recipiet, uterque jam desinit Rosabellam sibi vendicare, utpote dicta antehac alterius sponsam. Vince puer sarcasmis Ignoramum accipit, & à tergo illi caudam vulpinam affigit.*

Torcol. Trico. Ignoramus. Dulman. Vince. Musæus.

Tri. HErcle ita res est ut dixi.
Igno. *Bien, bon prove leur face.*

Tor. Quoniam pecunia reddetur nobis, *Rosabellam Antonii* inventam *Isabellam* gaudeo: *Anglam* fuisse antea scivi surreptitiam, quam frater *Alphonsus* filiam adoptavit sibi, hoc autem & illam, & alios spe lucri huc usque celavi sedulo.

Ig. Si *Rosabella* erat *Antonii* espousa antea, *& per consequens in couvert baron*, gaudeo me non maritasse eam, ne fuisset maritagium amissum *per defaltam.*

Tri. Per defaltam, patrone, recte ais.

Ig. Cliens, ergo sum contentus si magister tuus *en ce cas de disseisin* reddet mihi meas sexcentas coronas.

Tri. Torquis hujus fide reddet quod placuerit.

Vin.

Vin. *A pox on't, 'twill not sticke: lend me a groat in some body: ô here's one.*

Tor. Interea dum numeret herus, torquem da mihi *Trica.*

Ig. Tibi? immo mihi; *donnez moy, ou je feray dresse.*

Tor. Habeas, senior, habeas.

Tri. Sed primum inter nos bonam componi gratiam volo: da manum, senior *Torcol.*

Tor. Quoniam tam lepide me versavisti, *Trico*, en tibi.

Tri. Patrone, da dextram tuam; atque eccam arrenam pro arrabone tibi.

Ig. Age cliens, pone eam primum circa collum meum: nunc do manum tibi, & tibi *Torcol*; amici erimus jam.

Tor. O senior, *beso las manos.*

Ig. Sed tangam hoc primum, ut videam si sit regale aurum: oh est bonum; jam ero curtesius dum habeo coronas solutas: post faciam ut vos; ô mi cliens, cape ambas manus, imbraso te.

Tri. O patrone, ut ego amo te.

Ig. *I am full of courtesie now, and full of craft: for all this, if I catch them at Westminster, I'le tickle them: who's behind me there? ha?*

Vin. *O sir, I perceive you are mine own countriman, I have a Latine to make, for Gods sake help me. What's Latine for an Alehouse-keeper?*

Ig. Tiplator cervisiæ, *bov.*

Vin. *I thank you sir, and what's latine for a Teaster?*

Ig. *Sixpence,* Anglice *a teaster.*

Vin. *Why, this is sixpence for a teaster, what have*

I got by it? *And what's for a shoomaker sir*

Ig. In dicto comitatu *Shoomaker.*

Vin. *And what sir is a velvet cap upon the hind part of a red speckled hogs-head?*

Ig. *Eyrlady that's hard, it is* pileus de nigro velvet super occiput capitis porci coloris red speck

Vin. *I can make as good Latine as this, in bas in hus, in* orum *and* arum; *as thus, your* worship rum *is a* Noddicockarum *in a* velvet capparum

Ig. *I'le tell your Master sirrah, I'le bring you Nowne, your hose go down.*

Vin. *Nay good sir make me one Latine more: what a fox tail pind at a fooles back? a fool is* hic stultus *I know.*

Ig. *Is it even so indeed? a rod, a rod: what's your Masters name sirrah?*

Vin. *As* in præsenti, *sir, you know him well enough.*

Ig. *What?* qui, quæ, quod, *here ifaith? I'le tell your Master. What's that they look and laugh at, Dulman? what's behind me there?*

Dul. Profecto est vulpis cauda, *tenes in fox tail* jam, vis me virgare hunc puerum.

Ig. Fac si potes———

Vin. *Come, come and you dare; I have stones here ifaith.*

Dul. *Will you? will you throw stones?*

Vin. *I, that I will.*

Dul. *O my shins.*

Vin. *It was well hit, now I'le away.*

Exit Vine.

Ig. Sine eamus hinc ut accipiamus coronas.

Tor. Eamus.

Tri.

Tri. Herus vult etiam vos cœnare hic.
Ig. Qu'il ſoit, allons.
Tri. Dulman, da manum etiam.
Dul. Peſtis de te, tu es *Mendoza*.
Tri. Vinum & ſaccharum jam, *Dulman*.
Dul. Bene, pardono te pro ſaccharo.
Ig. Jam tu venis *Muſæe*, tu ſervis tibi: *allons*; *allons*.

Intrant omnes Theodori ædes.

ACTUS V. SCENA XI.

Argumentum. *Cupes & Cola cum caupone & meretriculis; quibus accedit Polla; quam metuens Cupes ſub toga confeſſoris ſui Colæ ſeſe abſcondit: ibi inter cætera tacitus latens, audit Pollam confitentem ſolere Colam aliquoties cum illa cubare: prodit è latebris Cupes; nec mora cum ambo ſint peſſimi, mutuam ſibi veniam concedunt, redeunteque in gratiam.*

Caupo. Cupes. Cola. Meretrices. Polla.

Caupo. ISTas, ut vides, nos non parvo pretio huc ad te perduximus.
Cupes. En ergo quod promiſi præmium! fac iſtis continuo apud vos convivium nitide apparetur, dum cantione illæ interea hic nos oblectent paululum.
Caup. Curabitur quod jubes.

Exit Caup.

Cup. Nunc vos amicæ lepidæ aliquam accinite lepidam cantiunculam.

Col. Agite mellitulæ, vos ego absolvam singulas.

Pol. Nuntiatum est mihi in caupona modo virum cum scortis meum esse hic; quod si invenero, faxo ut hominum hodie facile sit miserrimus.

Cup. Perii funditus, si me viderit illa: Confessor, sub toga finito me, quæso, abstrudi tu, tantisper dum hæc abierit.

Col. Age, si quæsierit, vidisse te pernegavero.

Pol. O, vos estis scorta illa delicata, quæ meum corrumpitis adeo virum mihi; abite pessimum, abite mercimonium.

Exeunt Meretrices.

Col. Hunc librum in manum capiam, simulabo quasi meditabundus sum.

Pol. Sodalem ejus video, non longe is abest scio: *Cola*, Frater *Cola*, *Cola*, inquam! quid malum! surdaster es? *Cola* omitte librum & responde mihi.

Col. Abscede quæso, ne me jam interpella, meditor ego nunc acriter conciones meas quadragesimales.

Pol. Attamen accede obsecro paululum, ut tecum loquar.

Cup. Profecto jam non vacat, abi quæso; optima pene mihi excidit meditatio.

Pol. Sed paulillulum.

Col. Næ, næ, me perturbas nimis.

Pol. Saltem narra nunc, ubi bellissimus meus vir est.

Col. Hic non est vides; sed ubi ubi est, jam fratris cucullo tectum esse scio.

Pol.

Pol. Iamne ergo fratris habitu alienas ille exorcizat feminas? ô si nunc deprendere possum eum! sed bene est, sic sino; consimili modo illi parem referam gratiam. Eamus sodes intro ad me, mi frater.

Col. Occupatissimus nunc sum: cæterum quid intus facerem?

Pol. Tu me illo exorcizabis pacto, meus quo vir alienas exorcizat feminas; Talionis lege illum ulcisci cupio.

Col. Ne tu tam male cogites.

Pol. Male? antehac dixti mihi casum esse hunc conscientiæ.

Col. Quis casus? tace.

Pol. Nempe maritus si cum alienis cubet, uxori licere idem: memini verba; Idem jus dixti *Titio* quod *Sempronio*.

Col. Ego hoc tibi? quando?

Pol. Ut dissimulas! tum cum postremo tu cubabas mecum. Scis me vera dicere.

Col. Tace, nunquam factum quidem, oh, oh, oh. } *Cupes pincheth him by the legges.*

Pol. Quid est?

Col. Sub tunica nunc nescio quis me pungit pulex.

Pol. Et nunc me etiam nescio sub tunica quis pungit pulex: eamus.

Cup. Eamus! Immo mane propudium, nunc quasi ex equo *Trojano* prodeo huc. Iam capta es *Troja*, *Et magnæ Trojæ vastator Achilles.* } *Cup starteth from under the Fryers gowne.*

Pol. Quid hoc rei est? num tu ex alvo egessisti hunc?

Cup. O *Polla*, O *Cola*, pulex pungit vos: ah impudicissimos!

Pol. Mi vir, per jocum dixi omnia ego.

Col. Certe per jocum illa.

Cup. Per jocum? siccine jocamini? ah *Polla*, ex industria delitui hîc ego, ut te caperem.

Pol. Immo flagitii conscius hic te occuluisti; scivi bene, *Cupes*.

Cup. *Polla*, jam sumus ergo pares.

Col. *Cum sitis similes paresque vita,*
Vxor pessima pessimus maritus,
Miror non bene convenire vobis.

Pol. At posthac convenerit, mi *Cupes*.

Cup. Ain'? signemus osculo.

Col. Vivite posthac concordes & unanimes.

Cup. Nec benedictiones, frater, tuas, nec casus volo conscientiæ; cætera amo te.

Cup. I præ, *Polla* mea, mox te sequar.

Col. Nunc jam eamus ad amicas nostras.

Pol. Ego eo intro, mi vir, nisi me quid vis.

Exit Pol.

Cup. Eamus. Quanquam scelestus es, me amas, scio.

Col. Medullitus.

Exit Cola.

ACTUS V. SCENA. XII.

Argumentum. *Cupes & Cola quid per totam fabulam uterque egerit hac in scena memorant; & vice Epilogi, saluti domini Regis libant auspicato cyathum.*

Trice.

Trico. Cupes. Trico lagenam vini affert & cyathum.

Tri. HEus *Cupes*, *Cupes*?

Cup. O mi congerro, *Trico*!

Tri. Hoc ſuppilavi *Cupes* pro meritis, uti ipſe *liberem* tibi; nam comice apud nos tranſacta ſunt omnia. *Ignoramo Theodorus* ſexcentos reſolvit aureos; *Torcol* etiam benigne ſatisfecit. Hic intus itaque nihil niſi epulæ, concordiæ, ſaltatiunculæ, riſiones, cachinni, joci, amplexus, ſuavia ſuper ſuavia.

Cup. Atque id nunc ſerio ego triumpho *Trico*, nam mea opera effecta ſunt hæc omnia.

Tri. Immo mea, *Cupes*, qui primo à navi reduxi huc *Antonium*.

Cup. At ego, *Trico*, cornu abſterrui *Ignoramum* hinc.

Tri. At ego, *Cupes*, cauſa propoſita illum retinui antea, poſt ego ad te deduxi *Dulman* etiam.

Cup. At *Trico*, quis ſe *Torcol* ſimulavit? pro *Roſabella* quis dedit *Pollam* ſubditiam? quis ſe etiam *Dulman* finxit? & *Roſabellam* quis ſubduxit poſtea? annon ipſe *Cupes*?

Tri. At quis *Antonium* docuit qua patrem nævo & *Anglico* ſermone falleret? annon ipſe *Trico*?

Cup. At *Trico*, quiſnam frater fuit exorciſta? quis in errore firmavit *Theodorum*?

Tri. At *Cupes* ———

Cup. At *Trico*—— tace, nunquam tu me vinces hodie in nequitia.

Tri. Bene utrinque factum esse scio, at *Cupes*, quis invenit?------

Cup. Invenit *Trico*, sculpsit *Cupes*.

Tri. Bene, sic itaque componantur hæc. Sed eventus, *Cupes*, rebus præstat omnibus.

Cup. Eventum times? non est quod despere: namque secundum fore Domini nostri, viri optimi maximi, clementia spem dat, quem penes est eventus: prospero itaque eventui, quod felix faustumque, nunc libemus auspicato cyathum.

Tri. Quin potius ipsius eventus summo Imperatori sacram illam salutem voveamus, in cujus unius salute omnium nostrum continetur salus.------

Cup. Accipio omen----- Nunc vos obstringo, spectatores, ut hoc noctis, cras saltem, hoc idem suscipiatis & solvatis votum.

Tri. Quod qui non lubentes voverint, solverintque, uxores *Polla* infestiores habeant.

Cup. Iidemque stupido *Dulman* stupidiores, & inficeto *Ignoramo* audiant inficetiores.

Tri. Iidemque opera carnificis torto collo, magis quam ipse *Torcol*.

Cup. Iidemque bona verba simul cum *Surda* audiant.

Tri. Iidemque bibant, illos quod nunquam transeat. Igitur qui magnum vitare vultis infortunium, quique omnia evenire vobis feliciter vultis, saluti domini nostri, Pii, Felicis, semper *Augusti*, ut nos modo, ex animo læte apprecemini, eidemque universi omnes, quod decet, clare PLAUDITE.

FINIS.

EPILOGUS.

IGNORAMUS.

ST, ſt, pax, pax, ſervate pacem cum manibus; vos videtis & plauditis; ſed quid jam poſtea fiet de veſtro vero Ignoramo? *nam niſi habemus* ſuperſedas *de non moleſtando, fratres mei* Ignorami *nos moleſtabunt ſine moderata miſericordia: & veſter verus* Ignoramus *eſt bootatus & ſpurratus (ut videtis) ire ad* Londinum, *ſed ſine protectione Regali non audet ire ultra* Barkeway *aut* Ware *ad plus. Quare Sereniſſime Domine, ſupplico ut concedas per literas tuas patentes ſalvum conductum mihi, & conſortibus meis. Vos* Monſieurs, *huic ſupplicationi, ſi placet, veſtras manus apponite.*

¶ *Excudebat* R. D. 1658.